

31/1/19

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No 212

Telephone No. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ డిసెంబరునెల 18-వ తేది శుక్ర వారము } No. 208
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ తృతీయ ౩. } సంచిక ౨౦౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంవత్సరము వీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెగుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

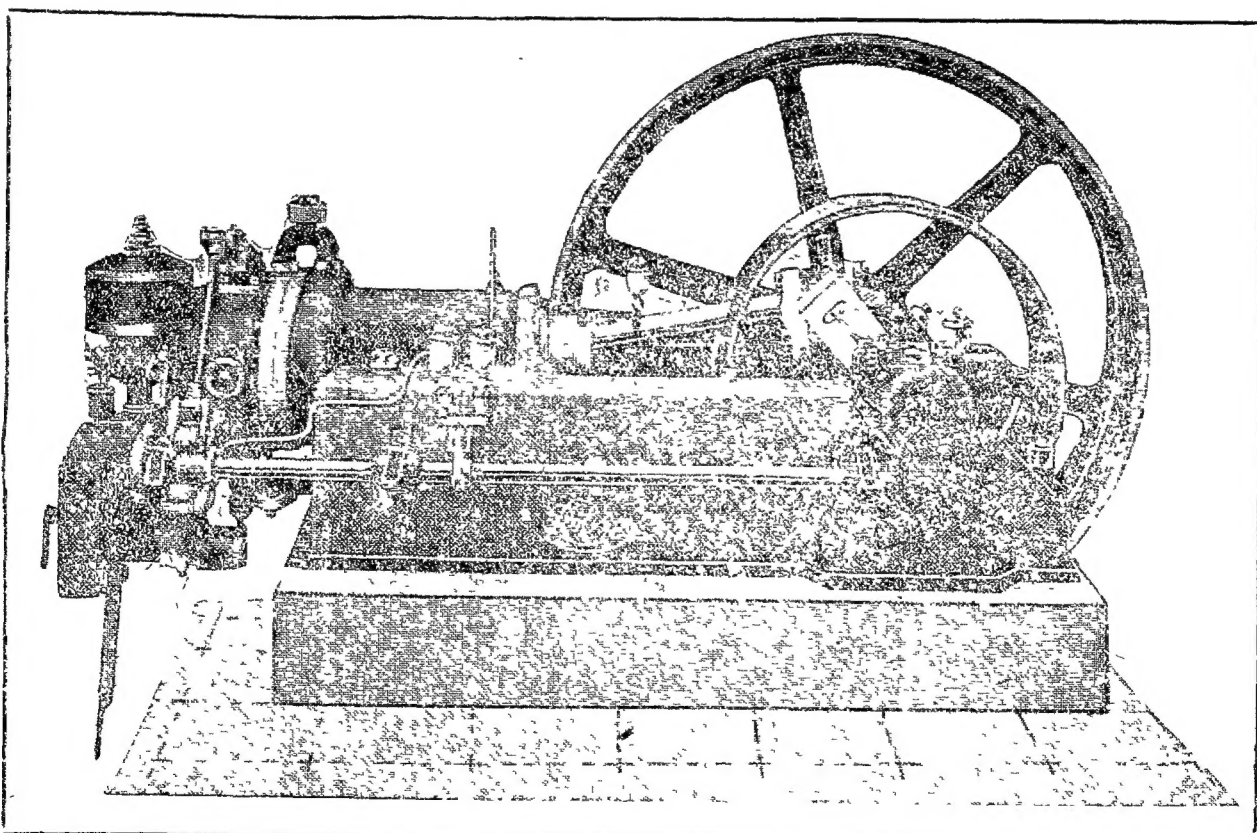
చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రాబ్ సన్” లాంగువ్లోక్ న్యూట్రెపు సెమిడి సెల్ క్రూడ్ ఆయులు యింజనులు

1860

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధి చెందినవి. ఎంత మట్టి క్రూడ్ ఆయులుతోనైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయులు బహు తక్కువగా ఖర్చుగును
వేవరై జరుగు తరుచుగా క్లీక చేయ నవసరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
పెంజరు అధికముగానున్న వ్రండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు విశేష నేర్పరితనము అక్కరలేదు
పోల్ యేజంటు:—

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams “LAKSHMI” Bezwada.

(అన్ని రకముల మిల్లుసామానులు డై రెక్టుగా యింపొందే స్థానమునువారు “రాబ్ సన్” గ్యాసుయింజనులు, ప్లాంట్లకున్నా పోల్ యేజంటు.)

1926 అమృతాంజనము డిపో వారి 1926

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

శ్రీకృష్ణమూర్తి, మోహిని, గౌరీశంకరులు రంగులపటములతో మూడురకములుగా తయారుచేసినవి. రోజున కొక కాగితము తీసివేయు క్యాలెండరు సహా తయారైనది. ధర 1-కి 0-4-0. క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రూ 1-4-0; 100-కి రూ 9-12-0.

మదరాసు - అమృతాంజనము డిపో - బొంబాయి

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 35000 శబ్దములకు అర్థములు కలవు ఇదిగన్నచో వైద్యకళేబ్ర సింఘ, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అగ్రతము. క్యాలెండరు వెల 3-4-0 లు. ఇందు సమస్త ఖనిజములు శుద్ధిచేసి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు లభిస్తవి. ఈ 1 కి రూ. 500 కిమ్యతుగల భస్మములుకూడ గలవు. వెల రూ. 1-8-0

2454 రెడ్ డిస్కం దులు, రాయవరము, గోదావరి.

బంగారు వెండినగలతో వివి కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి

మానుచున్నది పెద్దని అను వ్యత్యాసము లేదు. కష్టము నులభము అను భేదములేదు. పెద్దవారు ఎచ్చిరిను చిన్నవారు ఎచ్చిరిను ధరలయందు వ్యత్యాసముండదు. ఎంతకాలము గడిచినను మాబిల్లుతో మీరు మావద్ద తీసికొని వెళ్ళినా తెచ్చినా ఆస్పటి బహుభావములతో వైక విచ్చెదము. అద్దవచ్చిన త్వ పీఠముగా లేచినా, హరియొక నగను యిచ్చెదము లేక వైకము కావలసినను తిరిగి వాప సిచ్చెదము. సవరం బుగాదును సీమచెండికి పూచీచేసెదము. యింత తెలుపనే! మా కాతాదారులకు త్వ పీఠలిగియుంటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టికంపెనీ నగలవ రకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

24 గంటలలో అద్భుత మైనగుణము ఇవ్వబడును

తామరమందు:- అన్నిరకముల తామర, చాకలి పళ్ళెములగు గడ్డి, మరె యితరద్రవ్యములు లు. రక్షణమే కుదురును. తేలుకాలుకు అపూర్వమైనవినిగిరి. ఖాజీ 1 కి ధరరూ 0-8-0. అమరావతి ఏజన్సీ, పార్కుచాను, మద్రాసు.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలిపూతును సువాసనగలవి. తాంబూలములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరముగా నుండునుగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బుసము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును. సతి గృహముం దుండదగినది. 250 మాత్రల సీ|| 0-4-0, డజన్ సీ|| 2-8-0 వి.పి. అ. 6. పి. సి. ఏ. అందు కో,

మలయచందనము నెగరోగమునకు కుతారము పళ్ళము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూలు లలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూల మగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల డబ్బా 2-4-0. దీనికనుపాసము చందనతైలము బొప్పి 3-0-0 రెండును ప్యాకెండునై రా ఖర్చులతో 6-0-0. 2462 గంధర్వ ఫార్మసీ రామచంద్రపురం గోదావరిజిల్లా.

(రత్న పురుష లేహ్యము) 1963 యేకారముచే సంభించిన పుష్పనష్టమునైన తగ్గించి బలము గలుగజేయునని ఆ నేకులచే కొనియాడబడుచున్నది. రూ. 3-4-0 పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరము, (గోదావరి)

కిరసనాయలు కమిషనుకు అమ్ముటకు ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కావలయును సరుకు రెడిగానున్నది అమెరికా డి 160"ల తెల్లకిరసనాయలు లూట్రి కేటింగు ఆయలు, ఇంజనుఆయలు, పెట్రోలియం వనైరాలు గంజా, విశాఖపట్టణం, గోదావరి ఈస్టు, వెస్టు, క్రిష్ణ గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలకున్ను, వైజం డొమినియనుల కున్ను ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కమిషనుకు అమ్ము టకు కావలసియున్నది. కోరువారు మాదు బాపు లైన (నేట్ ఆసూరాం సదాసుక్ భట్టాచార్యులు రాజమండ్రివారిలోగాని పేహారి విశ్వనాథంగారు మదరాసు వారిలోగాని) పరుతులు కరస్పాండెన్సు వలనగాని లేక స్వయముగాగాని ఏర్పాటు చేసు కొనవలయును. 2508 RAMASAWMY PEREIRA Co., 13 Second Line Beach, Madras. Agents of Machold Co., U. S. A.

హంకాంగునందు పానిసర్వము

బ్రిటిషు రాయబారము రంగూను, డిశంబరు 15:- పానిసల సందరిని విముక్తుల జేయుటకు బర్మా సరిహద్దు సర్వేసునందలి ముగ్గురు ఉద్యోగి గల హంకాంగు లోయకు బంపుటకు సన్నాహములు చేయబడు చున్నవి. ఏప్రిలు నెల నాటికల్ల పానిసలను విముక్తులు చేయబడెదరని నిశ్చయమైనది. గత జనవరియందు గవర్నర్ రీవ్రాంత మును సందర్శించినందులకు ప్రతిఫలముగ యిట్టిచర్య తీసికొన బడుచున్నది. యిండియా ప్రభుత్వముగూడ యీ సత్క్రియ నామోదించెను. లోయవద్దలి వెడలువారికిని లోయయందే యుండువారి కిని భూమినియును కాలోచనము జరుగుచున్నది. పానిసల యజమానులకు నష్టము మిక్కిలి సంభవించకుండ చారుణమున వరతు లవలంబించ బడును. గత వ సం త ఋతు పునందు హంకాంగు లోయ ను సందర్శించిన ట్టి యింకోండలయందలి ప్రజల ఆచారముల చక్కగ నెరిగినట్టియు అనుభవకారియునగు జె. టి. ఓ. చార్నాడ్ గారు యిందుకొ రకు నాయకుడుగ నియమింపబడెను. నరబులు యిచ్చుట బ్రి టిషు ప్రభుత్వము మిక్కిలి అసహ్యకరమైనదని యెంచుచున్నట్లు నాగాజాతి ప్రముఖులతో స్పష్టముగ బార్నాడ్ గారు చెప్పెదరు. నరబలి ఆచారమును అంతమొందించుటకు బర్మా సరి హద్దునుండి బరికొరకు నరులను గొంపోకుండ చేయుట మిక్కిలి ఆవశ్యకమని సర్ హంకోస్టబ్లర్లుగారు చలించుచున్నారు. బార్నాడ్ గారును వారితో బోవు అనుచరులను యింప్రాంతము ను సందర్శించుటచే మంచి లాభము గలుగవచ్చును. పానిసత్వ మును నరబులను అంత మొందించుటకు వీరు నాగాజాతి ప్ర ఖులతో సంప్రతించి యీ దురాచారములను సంపూర్ణముగ నాశన మొందించుటకు ప్రయత్నముల జేసెదరు. జె. టి. ఓ. బార్నాడ్, ఎ. ఎస్. పోర్ట్, టి. పి. దేవారు, కప్టెను జె. ఎఫ్. బర్రుమన్ గార్లు ప్రయాణమై హంకాంగు లోయకు వెళ్లెదరు. (అ. ప్రె.)

పంజాబుజాతీయ లిబరలుసమితి నూతనముగ స్థాపించుట

సర్ మహమ్మదుషాఫీగా రధ్యక్షత వహించిరి నిబంధనలను తయారుచేయుటకు కమిటీ నియమింపబడెను లాహోరు, డిశంబరు 16:- పంజాబు ఆఫ్ యిండి యాసంఘమునందు సీనియరు సభ్యుడును సంయుక్త రాష్ట్రీయ లిబరలు సమితియందు ప్రముఖులును అలహాబాదు వా సభ్యులు నగు పండిత హిర్దయనాథ కుంజ్రాగారి రాక ప్రతిఫలముగా లాహోరునందు జాతీయ లిబరలు ఫెడరేషను కనుబంధముగ పంజాబుజాతీయలిబరలు సమితి అనుపేర నొక సంఘముస్థాపించి రాష్ట్రముందలి వివిధ లిబరలు, మితవాదులను సహావేశపర్చుటకు కొంతకాలమునుండి యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. ఈ యేర్పాట్లు లయందు సర్ మహమ్మదు షాఫీగారు మిక్కిలి శ్రద్ధ వహించిరి. నేడు సర్ షాఫీగారి భవనమున సమావేశమైన మితవాదుల సమా వేశము పై సభ లో హాజరుగ నున్న మిత వా దు లు స భ్యు లుగ నుండి పంజాబు జాతీయ లిబరలు సమితిని స్థాపింపవలయు నని తీర్మానించిరి. సర్ మహమ్మదు షాఫీగారు నూతన సమితి కధ్యక్షత వహించిరి. రాయబారులగు మోతీచాగరు, సర్ మహా మ్మదు యక్వత్, సర్దారు జోధసింగు, ఎమ్. ఎల్. సి. గార్లు ఉపాధ్యక్షులుగను, మియాను అబ్దుల్ అజీదు, ఎమ్. ఎల్. సి. లాలా దుర్గదాసుగార్లు కార్యదర్శులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. కార్య నిర్వాహకవర్గ సభ్యులు, రాజా నరేంద్రనాథ, ఎమ్. ఎల్. సి., భాయి మాన్ సింగుగార్లు సభ్యులుగను గల సంఘము నిబంధనల ముసాయిదా దయారుచేయుటకు కమిటీగా నియమింపబడెను. క్రిష్ణనులో లకత్తాయందు సమావేశమగుచున్న లిబరలు ఫెడరేషనునకు రాయబారులగు ధనపతిరాయగారు డిరెక్టరు గా నెన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

ఇంగ్లాండు పోవు ఓడలు బొంబాయి, డిశంబరు 15:- డిశంబరు 5-న తేది బొంబాయి టపాలను దీసికొని యింగ్లాండుపోవు పి. ఓ. మేలు స్టీమరు "రాంపూరు" 13-న తేది సాయంత్ర 7 గంటలకు పో ర్టునెట్టు చేరెను. ఆదిన మధ్యరాత్రియంద బయలుదేరి ఓడ వెడలి పోయెను. మారిట్టూలుబలియానా ఎస్. ఎస్. "జికోవా ఓడ" నేడు బొంబాయినుండి జికోవా ప్రయాణమయ్యెను, మేజరు జనరలు సర్ కె. అక్కిసుసన్, సర్ ఎస్ హెచ్. ప్రీమాటిలు పీరిభార్య, కీ|| శే|| జె, ఎల్. తీలెండుగార్లు ఓడయందు గల ప్రయాణికులలో ముఖ్యులు. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన మద్రాసు హైకోర్టులో

సి ఎస్ నెం 156 రు ఆఫ్ 1925

వాది — సర్ ఎస్ ఆర్ యమ్ యమ్
ఎ అన్నామలైచెట్టియార్

ప్రతివాది — పురుషోత్తందాస్, వెంకటదాస్
ఇందుమూలముగా తెలియజేయునది యేమనగా - వైదావాలో 31-7-25 తేదీన అమ్మకమునకు జారయైన ఉత్తరుప్రకారము ఈ దిగువ ఉదహరించబడిన వస్తువులు ఇంద్రా అండ్ కో వారివలన 1925 సం॥ డిశంబరు నెల 19, 25 తేదీలలో మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మద్రాసు, గోవిందప్ప నాయక్ పీఠిలో నుండు 232 గృహమునందు యేలంవేయబడును ఈదిగువ తెలుపబడిన పరతులప్రకారము అమ్మకము జరుపబడును

యేలంనోటీసులను ఇంద్రా అండ్ కో వారి వద్దను యీదిగువ ఉదహరించిన వారియొద్దను ఉచితముగా బడయగలరు.

మోస్సుబి అండుకో
వదితరపున, అట్టర్నీలు, హైకోర్టువాసు, మద్రాసు
10-12-25

వస్తువులయొక్క వివరములు

1925 సం॥ డిశంబరు 19 తేదీ శనివారము
మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

వస్తువులయొక్క

వరుసనెంబర్లు

1 14 35 కారెట్లు తూకము గల 114 సీమకమలములు

2 11 10 కారెట్లు తూకము గల 244 సీమకమలములు

3 280 కారెట్లు తూకముగల 14 సీమకమలములతో కట్టబడిన ఒక జత కమ్మలు

4 ఒక నీలము 14 సీమకమలములు గలిగిన ఒక ఉంగరము

5 0 80 కారెట్లు బరువు గల ఒక సీమకమలము

1925 సం॥ డిశంబరు నెల 25 తేదీ

శుక్రవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

6 3 25 కారెట్లు తూకము గల 4 సీమకమలములు

7. 5 40 కారెట్లు తూకము గల 44 సీమకమలములు

8 9 00 కారెట్లు తూకముగల కొన్ని సార్ సీమకమలములు

9 2 3/32 రతులతూకముగలిగిన ఒక గ్రుడ్డు ఆకారము గల పచ్చయును, 3 చదరపు పచ్చలు.

9 (ఎ) 4 5/16 రతులు తూకము గలిగి ముక్కిణాకారము గల పచ్చ ఒకటి

9 (బి) 4 5/8 రతుల తూకము గల 3 చదరపు పచ్చలు

10 20 కారెట్లు తూకము గల 225 సీమకమలములు.

11. 7 కారెట్లు తూకము గల 105 సీమకమలములు

(2521)

పోర్టునెంటు జారిగజెటు

(డిశంబరు 15 మంగళవారం)

పబ్లికేషన్లు

ఎఫ్ నాయుడుగారిని ఐ సి ఎస్ తేబరుమిషనరుగా నియమించిరి

స ఎ సాబరు ఐ సి ఎస్ గారిని విశాఖపట్నం కలెక్టరుగా నియమించిరి ఆయన ఎమ్మెల్యేలకు ఇ డి కాబాడ్ సబు కలెక్టరుగారిని జిల్లా కలెక్టరుగా నియమించిరి

సి జి హెచ్ బ్రహ్మగారిని విశాఖపట్నం సబు కలెక్టరుగా నియమించిరి

డబ్ల్యు బి న్యూసాను ఐ సి ఎస్ గారిని గంజాం జిల్లా జడ్జిగా నియమించిరి

సి హెచ్ మాట్టరుమనుగారిని చెన్నరాష్ట్రమునందు సాల్టు కలెక్టరుగా గవర్నరు జనరలుగారు నియమించిరి

మచిలీపట్నం రెవెన్యూలమునందు చెన్నరాష్ట్ర తుపాసు కోడు ప్రకారము తుపాసు నూచనలు యికముందు డెలుపబడవు

టి ఎం రాసుగారిని మదరాసు పోస్టుప్రెస్టిగా వాణిజ్య సంఘమువారు సెన్సుకోరి

న్యాయశాఖ

సి ఇ పుగ్గెగారిని మదరాసు మెన్షిఫ్రం 1926 సంవత్సరమునకు నియమించిరి

ఎస్ వెంటసుబ్రహ్మరావు పంతులుగారిని విశాఖపట్నం సబు జడ్జిగా నియమించిరి సి రంగనాయకులు నాయుడుగారిని అడిమనలు సబు జడ్జిగా నియమించిరి

రెవిన్యూశాఖ

రా బ కె నా కేశ్వరరావు పంతులుగారిని కడప ప్రెజిడెన్సీ కలెక్టరుగా నియమించిరి

సి లక్ష్మీనారాయణ ప్రసాదుగారిని కడప జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగారు, పి కాప్టైన్ గారిని స్పెషియల్ కలెక్టరుగను నియమించిరి పి రామచంద్రయ్యగారిని స్పెషియల్ ప్రెజిడెన్సీ కలెక్టరుగా మార్చిరి

స్థానికస్వపరిపాలనశాఖ

కె అంజనప్పగారిని కడప జిల్లాబోర్డు సభ్యునిగా నియమించిరి

హెరాల్డు నియమ ప్రామాణిని మదరాసు వర్తక సంఘమువారు కార్పొరేషను సభ్యునిగా ఎన్నుకొనిరి

కె మప్పస్వామి చాదరిగారు బాపట్ల తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనబడిరి

కాకనాడ పురపాలకసంఘము ఉపాధ్యక్షునిగా లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు ఎన్నుకొనబడిరి

మీరూరు పురపాలకసంఘమునందు కె వెంటల లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు ఉపాధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనబడిరి

గుంటూరు పురపాలకసంఘసభ్యునిగా చట్టి నరసింహాచార్యగారు ఎన్నుకొనబడిరి

హిందుమూరు పురపాలకసంఘ సభ్యులగా ఈడిలవారు ఎన్నుకొనబడిరి — సి వెంకటప్పగారు, డి కృష్ణయ్యగారు, కె డి కృష్ణయ్యగారు, కె ఆర్ సూర్యనారాయణశెట్టిగారు

రాజమండ్రి పురపాలకసంఘసభ్యులగా కరా అప్పయ్యగారు టి అప్పలస్వామిగారు ఎన్నుకొనబడిరి

విద్యాశాఖ

తూర్పు గోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యునిగా టి ఎంహాలయ్యగారిని రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డువారు ఎన్నుకొనిరి

విద్యాబోర్డులకు వ్రావిడెం ౪ ౫ండు నిబంధనల ప్రకారము యీ దిగువ ఫహా కంపెనీలు పనికి వచ్చునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి — ఓరియంటలు లైట్ ఎన్లైచెన్సు కంపెనీ, ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లై ఎ కంపెనీ, యునైటెడ్ ఇండియా లై ఎ కంపెనీ, న్యూయార్కు లై ఎ కంపెనీ, స్టాండర్డు లై ఎ కంపెనీ, హిందూస్థాను కో ఆఫ్ రేటివు ఎ కంపెనీ, రాయలు ఎక్స్లెం ఎ కార్పొరేషను నార్త్ బ్రెజిలు మెర్కంటైలు ఇ కంపెనీ, నేషనలు ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ

పి పార్థసారథినాయకరుగారిని రామగుర్తి విద్యా శాఖాధికారిని కడపజిల్లా విద్యాశాఖాధికారిగా నియమించిరి

కె శ్రీనివాస పాత్రాచార్యగారు దత్త మండలము ల కాలేజినుండి అకెడమిక్ కాన్ఫిరమేషన్ ఎన్నుకొనబడిరి

డి బి పి సి ఎలిరాజులు నాయుడుగారు ఎం ఎల్ సి గుంటూరు జిల్లాబోర్డునుండి సెంట్రల్ ట్యులర్స్ పై రంగ నాయకులు నాయుడుగారి స్థానే ఎన్నుకొనబడిరి

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పురపాలకసంఘముల ప్రతినిధిగా బి వెంకటసుబ్బారావుగారు (పాలకోలు) సెనేటుసభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి

కె సి సారంగరాజయ్యగారిని నంద్యాలనుండి మార్చి పార్వతిపురం జిల్లా మునసిబుగ నియమించిరి వి రాధాకృష్ణ మూర్తిగారిని పార్వతీపురమునుండి నంద్యాల మార్చిరి

ఒంగోలు జిల్లాకోర్టునందు ఎం వెంకటరామయ్య పంతులుగారు ప్రెసిసిఫ్ మునసిబుగను, ఆర్ రాజగోపాలయ్యగారు అడిమనల్ మునసిబుగను నియమింపబడిరి

పి చిన్నయ్య త్యాగరాజయ్యగారిని కాకూరు నుండి మార్చి చిత్తూరు జిల్లామునసిబుగ నియమించిరి

బి ఎం విశ్వరాధయ్యగారిని ఓడివాడ సబు డివిజను నందు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగా నియమించిరి

సి కామేశ్వరరావుగారిని ఓదావరి హెడ్ క్వార్టర్సు డివిజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగా నియమించిరి

కె హెచ్ ప్రియంబు ఐ ఎం డి గారిని రాయచోటి ఆస్పత్రికి రెసిడెంటు మెడికల్ ఆఫీసరుగా నియమించిరి

యేలూరు మునిసిపాలిటీ

1-1-1926 నుండి 31-3-1926 వరకు మునిసి

పల్ టోలుగేటు యిజారా మునిసిపల్ కార్యాలయమునందు 23-12-1925 తేదీన సాయంకాలము 4 గంటలకు యేలము వేయబడును అమ్మకము పరిశ్రులకు యితర వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాసిన బడయగలరు

2538 బి వెంకట్రామయ్య చేర్చెడ్, 16-12-1925, మీరూరు మునిసిపల్ కార్యాలయము

ఒక గొప్ప రైసుమిల్లు

వర్తకులకు మంచీలాభం అద్దెకుయివ్వబడును
మంచి తరుణము

ది ఆంధ్రలక్ష్మీ ఇండస్ట్రీయల్

కంపెనీ, లిమిటెడ్
కవుతరం కృష్ణాజిల్లా.

అయ్య —

సమయం కంపెనీ, కవుతరం రయి లక్ష్మీ వసుకు ముమారు మైసూరుములోనున్న, బంటుమిల్లి కాల్యప్రక- నున్నా పున్నది ప్రేక్షకులకు, మెటల్ రొడ్డుమాడా కిలదు పదరు రయిన్ మిల్లు, 80 వేలు ఒప్పాపట్టె 25 ధాన్యం కొట్లున్న, 800 బస్తాల ఉప్పుధాన్యం ఆరుబతు గల కళ్ల మున్న, 1200 బస్తాల ధాన్యం నానుటకు కుండీలు రెండున్న, ఆరువేల బస్తాలు ఉప్పుమిల్లియం పట్టు ఒక పెద్ద షెడ్డున్న, 4 మల్లర్లున్న, 2 కోన్లున్న, యింకా యిందుకు సంబంధించిన మిషనరీ సామానులు గలదిన్నీ, మరియు పచ్చి బియ్యం తయారుచెయ్యుకు నూతనముగా కట్టబడిన 3 మల్లర్లు 6 మల్లర్లున్నా మూడువేల బస్తాల-పచ్చిబియ్యం పట్టె 3 కొట్లున్న, యింకా యిందుకు సంబంధించిన మిషనరీ సామానులు గలదిన్నీ, ప్రతిదినము 800 బస్తాలు ఉప్పుధాన్య మున్న, 500 ఎత్తాలు పచ్చిధాన్యమున్న, పచ్చి-చెయ్యనదిన్నీ రాతిచిమ్మికట్టబడినటు వంటిన్నీ, 28 హార్సు పవరు గల కాంపౌండు యింజనున్న, 35 హార్సు పవరుగల లాంక్ షెరు బాయిలరుగలదిన్నీ, డంకింపు, డౌష్టెంపున్న, గల పదరు రైసుమిల్లున్న, 26-12-1925 సంవత్సరం తేదీ శనివారం పగలు ఉదయం ౪ గంటల లగాయతు, కంపెనీ స్థలమండు వ్యాపారము చేసుకొనునమిత్తం అద్దెకు యిచ్చుటకు వేలంపాటు పెట్టబడును పాటపరతులు, పాటకాలగుందు తెల్లబడును మరియు చదరుకంపెనీ తాలూకు సామానులు అనగా యిసుకరేగులు పైపులు గ్రౌండ్రు శేరు గోల్డు బాయిలరు ఫర్నిచర్, యినుపపెట్టెలు, ఎన్ రాసామానులున్న యింకను చిల్లరసామానులున్న, ఎక్రయింబుటకు వేలం వేయబడును గాన అందరు తప్పక రాగోరినారు

ఇతరవివరములు కోరువారు దిగువచిరునామాకు వ్రా- తెలుసుకొనవలెను —

చిరునామా సెక్రటరీ
ది ఆంధ్రలక్ష్మీ ఇల్లు నిన్నవించు,
యిండస్ట్రీయల్ కాజు వెంకటసుబ్బయ్య
కంపెనీ లిమిటెడ్ సెక్రటరీ
ఆఫీసు
కవుతరం 11-12-25

మదరాసు మా రైల్వే రిపోర్టు

జనవరి నెలకు (18-12-25)

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కారికొమ్మలు—22 X 22 ముంగిసూర్యు (బి) రు 11-8

కారికొమ్మలు — 22 X 22 వెరు రకములు (బి) రు 10-8, సరాసరిరకము రు 9-8

తెలుపుములు— 1703 రు 15-1, గ్లాస్ 9000 రు 15-10, ఎల్ ఎల్ 78 రు 10 6, ఇ సి 73 రు 11-1, 88-888 రు 15-4, బి సి 78 రు 10-8, 8973 రు 10-8, 2903 రు 9-4, 380 రు 10-8

నూలు

40 నెంబరు, సీను (5 పౌండ్ కట్టుకు)—టూక్రీ—రు 6-10, చలువ పచ్చరంగు రు 9-10, పడవ రు 9-15-0, కాళి రు 9-6, సవరను రు 9-12

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నక్రము రు 12-10-0, నీలసవరను రు 12-9-0

60 నెంబరు సీను (5 పౌండ్ కట్టుకు)—అడు తెర— నెమో రు 18-14, "గేట్" రు 18-10, గొడ్డలి రు 10-8-0 గడ్డిబండి రు 10-6-0, ఎద్దుగడియారము రు 10-5, సింహము వేలకాను రు 10-4-0 పెనసలు రు 10-3-0

30 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)— భూగోళము రు 18-14 లంగచెన రు 20-5-6

లోహములు

ఇనుము — తెల్లయను చట్టకమ్మిలు ఒకచారువకు ధర రు 44

ఇత్తిడిరేకు — ఇంగ్లీషు రు 253, జర్మను (డిబ్ మాక్) రు 252, రాగిరేకు — రు 277, రు 278

టిక్ రేకు — (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ టిక్) రు 19-4-0

కలాయి పెంతురేకు — 24 "గేజి" 8" 7" 8" రు 15-2, 9" రు 15-6, 10" రు 15-8

సిమెంట్ పిపాకు వెల —

సార్వే ఆవుమార్కు రు 11-0, "వెస్-వేస్" రు 10-14 0, జర్మ నెమలి రు 10-0, తాళము చెప్పి 9-8-0

రంగులు

హెండ్రెడు తెలు పిపాధర

అలిజరేక్ — 20% ఆవుమార్కు రు 72, 20% నాగ్ నుట్టుములు రు 69

"తైక్రామేట్ పాటాన్" హెండ్రెడ్ వైట్ ధర 23-8, చక్రైర (రెడి) రు 29-12

నాయిదాధరలు — డిసెంబరు రు 29-2, జనవరి రు 28-4, ఫిబ్రవరి రు 29-6

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు — "మిషిక్" రు 47, 48, పాదా పాను రు 41, 45

వేరుసెనగ నూనె

"గానుగ" రు 112, "క్రెస్" రు 108

ఆముదము

రు 106 (గ్రామధర)

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టిక్

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు) రు 0 14 6	రు 0 14 6	రు 0 15 0
" (తేలిక) రు 1 1 0	రు 1 1 0	రు 1 1 9
" వెంకుళులు (8 మొదలు 8 1/2) రు 0 14 10	రు 0 14 10	రు 0 15 3
" " (తేలిక నరకము) రు 1 1 6	రు 1 1 6	రు 1 2 0
" (వట్టూద) రు 0 14 0	రు 0 14 0	
" (విజయనగరం 7 1/2 7 1/2) రు 0 15 0	రు 0 15 0	రు 0 15 6
" (ఏలూరు 7 7 1/2) రు 1 1 0	రు 1 1 0	రు 1 0 4
గేజి తోలు రు 0 9	రు 0 9	రు 0 10 8
గేజి దుడ్ తోలు రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 1 8
ఆవుదూద తోలు రు 1 10 0	రు 1 10 0	రు 1 11 6

వెల్లింగ్ టన్ సినిమా 953

మవుంటురోడా, మద్రాసు

ఒకవారము వరకు మూత్రమే

12-12-25 శనివారమునుండి 18-12-25 శుక్రవారము వరకు

ప్రపంచమందు సుప్రసిద్ధమైన

"నెను సీకు పట్టుము చూపెదను"

అను క ప్రచురింపబడును "నాల్గు దెన్ని

ప్రధాన కథానాయకుడు

ఎ.ఎ.ఎ. డేవిస్ పాపులర్ నామకమున్న కథ

సం॥ రా॥ శాసన సభ

నిర్బంధ వ్రాధమిక విద్యాచట్టము

అక్టో, డిసెంబరు 16 — నిన్నుసంయుక్త రాష్ట్రముల శాసన సభలో విద్యాంగ వంత్రి చె ప్రవేశపెట్టబడిన జిల్లా బోర్డుల నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యాచట్టము చాలఫేపు సర్వ జరిగిన పిమ్మట ప్రాతినిధ్యముగల సెక్రటరీమిటీ రింగింప బడెను 1926 ఫిబ్రవరి 28 తేదీనాగా నివేదికమును పంపించ వలెనని కమిటీవారు కోరబడిరి (అ ప్రె)

భార్యాభర్తల కేసు

పాట్నా, డి సెం బ రు 16 — 1924 సం॥ వెసం గిలో కొండెలకు వెళ్లినప్పుడు తనభార్య వై నిలూలులో వ్యభిచ రించెనుగావున తాను విడిచి-కు బిచ్చుచున్నానని క్యాసు అనునాతిడు తనభార్యపై కేసుతేగా నేడు పాట్నా హైకోర్టు లో న్యాయమూర్తి బక్షిలుగారు కేసుకు కొట్టివేసిరి భార్య తానేమియు నెరుగనని చెప్పి కేసును రుజువుచేయుమని అడి గెను భర్త తెలివిగిరి అక్కరలేమని కేసు కొట్టివేయవలసినదగ కోరెను 12 యక్ మిర్తరుగారు భార్యతరపునను మహందారు గారు భర్తతరపునను వాదించిరి కెను తుదికి కొట్టివేయబడెను (అ ప్రె)

సాం ద ర్య మ హా లు లో

శ్రీ శ్రీ శ్రీ చెన్నరాజధాని గవర్నరుగారి

యాజమాన్యము క్రింద

జ రు గు ప్ర ద ర్శ న ము లు

బెంగురూరు

అ మె చ్యూర్ డ్రమా టిక్

అస్సాసియేషన్ వారు

ప్రతిదినము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

24-12-25 సుభద్ర

25-12-25 విజయనగర సామ్రాజ్య నాశనము

27-12-25 ప్రహ్లాద

28-12-25 గిరిజా పరిణయము

29-12-25 హామెలెట్ (ఇంగ్లీషున)

30-12-25 } ముందు తెలుపబడును

31-12-25 }

26-12-25 వైకుంఠయేకాదశిరోజు రాత్రి

10 గంటలకు తిరువక్కేణి ఎంప్రెస్సు థియేటరులో "రామదాసు" ప్రదర్శించెదరు

శ్రీయుత బహ్మరి టి రాఘవాచారిగారు అన్ని నాటక మలలోను ముఖ్యపాత్రలను ధరింకెదరు

ప్ర క ట న

ఆంధ్రపత్రిక—భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో మండువారికి పి పి లు పంపుట సామ్యు వనూలుజేయుట మొదలు సాక ర్యములు లేనందున దక్షిణమైదరాబాదు, 566 రెసిడెన్సీబా రులోనుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో, ఆంధ్రబుక్ డిపోవారిని మావిజంట్లుగా నేర్పరచినాము ఆంగ్లేజిజిప్టు సా కర్యములు లేనివారు మా విజంట్లుకు వ్రాసి పత్రికలు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును వివరములు రెల్లువగయిరాసు మైదరా బాదు ఆంధ్రబుక్ డిపోకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను

కౌ ను ధి యే ట రు

12-12-25 శనివారమునుండి 18-12-25 శుక్రవారమువరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 రాత్రి 9-30 గం

తని, ఆదివారములందు పగలు 2 గం మాటనిగలదు

మదన్ థియేటర్సు లిమిటెడ్ వారు

కొప్ప పురాణ సంబంధమైన

బిల్వ మంగల్ లేక

భక్త సూరదాసును ప్రదర్శింతురు మిస్ గోహర్ ప్రదాన కథానాయకురాలు

10 కిల్స్ గలది

న్యాయస్థాన వార్తలు

సూరూరు సుబ్బారావుగారి హత్య కేసు

ముద్దాయిలు విడువబడుట

కోయంబతూరులో సూరూరు సుబ్బారావుగారి హత్య కేసు సందర్భమున ముద్దాయిలు పాలని గౌంను గారు మరిన లుగురు బెట్టిన అపీలును న్యాయమూర్తులు దేవదాసు వాలరుగా ర్లు విచారించి 16 వ లేదీన తీర్పుచెప్పిరి కోయంబతూరులో ౩ మన్యుజ్జిగారు ముద్దాయిలకు ఉరిశిక్ష విధించిరి

న్యాయమూర్తులు ముద్దాయి లందరిని ఐదలిపెట్టరి సూ రూరు సుబ్బారావుగారి రహస్యభాగములందు దరిగిన గాయ ములబట్టిమాడ దీనియుతకు మూలకారణమొక స్త్రీయైయుండు నని తెలియగలదు ఇట్టిమారసేరము శిక్ష లేకుండ విడుచిపెట్ట బడుట విచారకరమే అయినను ప్రాసిక్యూటరు సాక్ష్యమునందు చాల అసత్యము లుంటుచే యేదినిజమో యేది అబద్ధమో తెలిసి కొన మీలేకుండెను అని తీర్పునందు వెలిపిరి

వి ఎం ఎతిరాజు, హ్యూజంటు, వెంకటేశ్వరయ్యగు రా శి న్యాయవాదను గార్లు ముద్దాయిల తరపు వాదించిరి

వంగదేశ రాజకీయ వైదీలు

మదరాసుకు చూర్చుట

శ్రీయుత భూపతి మోహనమజుందారు, ప్రతుల కుమారు గంగూరిగారు, యింక 8 గురు రాజకీయ వైదిలను విష్ణు ప్రూరు వెంట్లలు తెయిలుమండి మదిరా సునకు పంపిరిని ఫార్వర్డ్లపై ౩క ప్రకటించినది

మనోరంజనును ప్రకారిని, ప్రతులగంగూరి గారిని విష్ణు ప్రూరునుండి 7వ లేదీన తిరువనాపల్లికి శ్రీకృపతి మ జుం దారు, రవీంద్రనాదుసేనుగారు, అవ్యుతలూ సర్కారుగార్లను కననూరునకు, మరినలుగురిని హజారి బొరునకు మార్చి రని అవ్యుత బజారుపత్రిక చెల్పుచున్నది

కలకత్తా, డిసెంబరు 15 — డిసెంబరు 15 వ తేదిని రాజప్రతినిధి కివామహారాజుకు స్వాగత మొసంగెను శనివా ర పుక్లబుట్టకద్ద యూరపెయను సంఘమువారి విందుకు రాజప్రతి నిధి వెళ్లెను (అ ప్రె)

ప్ర క ట న

అత్యద్భుత నాటకప్రదర్శనము

ఇండియన్ డ్రామెటిక్ కంపెనీ,

బం ద రు

గడివాడ, జగన్నోహిని హాలులో

19-12-1925 శనివారంరాత్రి

హ రి శ్చం ద్ర

డి వి సుబ్బారావుగారు హరిశ్చంద్రభూమి

కను ధరింతురు మేనేజరు

స్తీము బోయిలర్లకు

586

కలిగే యిబ్బందులు యింక యెంతమాత్ర మున్ను లేకుండా కాపాడుకొనుటకు

"ఎవెక్సియర్"

ను వాడుదు దీనిని రంగు పూసినట్లు బోయిలర్ల లోపలి భాగములయందు బ్రహ్మతో పూసినయెడల ప్లేటుకు త్రుప్పు వగైరాలు యెంతమాత్రమును పట్టనివ్వక ప్లేటులపైని గుంటలు పడనివ్వకుండా బోయిలర్లను కాపాడును

డి యల్ శాస్త్రి అందు కో,

12, తంబుచెట్టిపేటి, మద్రాసు

తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీ

బహిరంగ లేఖ

మ.రా.శ్రీ తాడిపత్రి మునిసిపల్ ఛేరుమనగారగు మాదాను బాన్సికొండపర్వగారిని, తదితరులగు కాన్సిలర్లందరకును బహిరంగ లేఖ

మున్సిపల్ ఛేరుమన్—కాన్సిలర్లగు మహోదయ లారా!

ఈయూరి పారసభపక్షమున తల్పేవల మగు మేము మీ బహిరంగ లేఖను వ్రాయనలసి వచ్చినందు కంతయు చింతిల్లుచున్నాము ఈవిషయము మామనస్సన కంత నొప్పికలిగించినను తీరనిధర్మము గనుక భగవంతునిముఖముజూచి వ్రాయుచున్నాము పౌరప్రతినిధుల మని పేరుబెట్టుకొని గ్రామమును పాలించుచున్నారు గావున ఆగ్రహించక పౌరుల కోర్కెను తీర్చి పుణ్యము కట్టుకొందురని విశ్వసించుచున్నాము

అయ్యలారా! మీరందఱెవరు? నిత్యజీవనమునందు కలుగు లాభములలో మీకు పరస్పర సంబంధములు కలవారలకారా? స్వభావమునకై ప్రజలకన్న బ్రాహ్మణ్యముల నాక్రమించిన గుఱుకుటుంబముకాదా మీదికివిజయగ మీరు ప్రజల శుభమునే హృదయములందుమకొని ప్రసన్నించుచుంటారా? ఛేరుమన్ గారూ! ఎన్నికసభ్యులు ౧౨ గరు గారా? అందులో కొందరితో మీకు మైత్రికంటె నెక్కుడగు సంబంధము కలదుగదా? ఒకరు మీసోదరులేకాదా? మరియొకరు మీ అన్ని విద్యకవ్యాపారములలో మీకుధనియై మీనిలుచు నీడయైనవారు కాదా? మామూలగ దినదినమున జీవించుచు తమవృత్తికి బలము సంపాదించుకొనుటకై కొరవరావేమి, మున్సిపల్ కాన్సిలరులనుండి మీరుచేయు దుండగములన్నిటికిని తాళముచుచుమిమ్మాక్రమించిన వారెమి, మరియొకరియె గౌరవమును సంఘమునలేక కాన్సిలు ఫర్మిలమీద కూర్చుండి గౌరవ మొందఁబడినవారేమి, యీ అన్నిరకములవారు మీయెన్నిక సభ్యులయందు లేరా? అందువల్లనే యీమున్సిపల్ కాన్సిలు ఒకకుటుంబమని వాడిమి దానికి మీరు యజమానులు. ఒకకుటుంబమువలె నుండి భిన్నాభిప్రాయములు బీజములు లేక చేసిన నే పరిపాలన కనుకూల మని మాకు తెలియును కాని స్వభావమునకు మాత్రమే నిర్దిష్టకుటుంబము ప్రజల కర్తవ్యదాయకము మీపరిపాలన మందులకు నిదర్శనముకాదా?

యీయూరి మున్సిపాలిటీ పుట్టినది మొదలు ఇట్టిమీకుటుంబమునుండి అభ్యుత్పన్నుల పోలేరు, మీయన్నగారు చాలాకాలము అటుతరువాత మీధనిగారు యిప్పుడమీరు బలె! తరువాత యెవరు? మీయన్నగారు నామినేటెడు ఛేరుమనగా నుండిన లోలిదినములో నేమికాని, నాన్ కో-ఆపరేషను దినములలో, నానకో-ఆపరేటర్లపై పోలీసువారు పెట్టిన కేసుల విచారణసందర్భమున మున్సిపాలిటీలోని శుభ్రు కొంతి బయటపడలేదా? ఆకాలమున గుర్తి డెప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగా నుండిన వరాశ్రీ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు తాడిపత్రి మున్సిపాలిటీలో కొంతకుళ్ళు వున్నదని వొప్పుకొనలేదా? ఆవిచారణలోని ముద్దాయిలలో మీరొక్కడకాదా? మీఅన్నగారి అనుగ్రహముపొంది కైదులోనుండి మీరు, వచ్చినదిమొదలు, మీయన్నగారితో ఐక్యమై థైగెట్ ఛేరుమన్ గారై వైరు ఛేరుమన్ గారై, యిప్పుడు ఛేరుమన్ గారయినంతనే ప్రాతపురాణము మరపుకను వచ్చినా? మీయన్నగారి కాలమున కూడ మున్సిపాలిటీలో అక్రమముబంధింపబడిన ౧౯౨౩ సం. ఎలక్షన్ సందర్భమున జరిగిన అనేక వ్యాజ్యములే ప్రబల నిదర్శనములు అప్పుడు గుర్తి మున్సిఫ్ గా నుండిన వరాశ్రీ వరసినోహార్యులుగారు తమ తీర్పులో వ్రాసిన వ్రాతలు ప్రబలతరములయిన నిదర్శనములు కాన్సిలర్ల స్థానము ఖాళీపడిన విషయముకాని తైలాలుకాని, నామినేషన్లు సంపదలనని కొరు నోటీసులకాని వోటర్ల జాబితాలుగాని, అంటించిన ఫలములేక వుంచిన ఫలము తెలుపుచు దండోరావేయించితిరా? నామినేషను కేసుల్లయొక్క ఎందరిని యూరక సంపదల మొన్న మీయొక్కయు మరికొందరయొక్కయు స్థానములు కాలిపడినప్పుడు మీరు చట్టప్రకారము క్రమంగా చర్య జరిపించితిరా? తప్పులకడకిలగు వోటర్ల జాబితాలు తరువాతయెంచి వాటినిబట్టి చూచిన నామినేషను కేసుల్ల సక్రమముకావని వాటిని ఇన్వెస్టిగేటు చేయించలేదా? వోటర్ల జాబితాలు తయారుచేయించి విక్రయమునన నిధుముగా నుగిచితిరా? మీకు అయ్యులయిన వారిని, మీయంటలకు ప్రతిబంధముగ నుండునవారిని, ఎన్ని విధముల, ఎందరిని వోటర్లగానుండ చేయలేదు? ఇన్ని వ్యవహారములయ్య మీరె విజయములనుండన ప్రజలు నిరుత్సాహులై మీకుటుంబమును కదలిక పాద్యముకాదని యిచ్చించిన కష్టములపాలగదు మని సెయిపడి యూరకండిరి మీధనిగారు సమవిందుండుకాలమున మీయక్రమములు యథానిధి సాగు ముంధినను పుష్పత్రము కలిగింపలేదు.

ఇక మీ ప్రభుత్వము వైరుచేరుమనగా చాలానాళ్ళు, ఛేరుమనగా యిప్పుడు మీరు వైరుచేరుమన్ అయినది మొదలు మున్సిపల్ అధికారల అక్రమములలో చాలవరకు బాధ్యత మీదికాదా? మీయధికారము అత్యున్నతస్థితికి వచ్చినప్పటికి ప్రజలలో కలవరము పుట్టించితిరి

మీరు పంపిన వృత్తిపన్నుల డిమాండు నోటీసులు సౌరులగు డెలలో పడిన రాళ్ళుదా ఒక్కొక్క వర్తికునికి నెలకు 1500 మొదలు 2000 వేలవరకు నికరాదాయ మున్నట్లుగ అందజావేసి పన్నుకట్టించితిరికదా? పౌరబాటందురా? 2-10 నుండి 110 వరకు వూరందరికి వేయటకూడ పౌరపాలనా? అప్పేలు కేసు కొన్న వారికి 6-9 నుండి 100 వేయడము కూడా పౌరపాలనా? పౌరబాటని తలచినయెడల మీయొద్దకు పన్నుకట్టుటకు వచ్చిన వారిని దుర్భాషలాడి అవమానపరచుటకు కారణ మేమి? పౌరులందరుచేరి మీయక్రమములకు ప్రతికరము నాలోచించుచుండిరిని మీకు కోపమా? అట్లాలోచించుట లెప్పో? ఇంట్లు కట్టుకొనుటకు లైసెన్సును పొంది ప్రజలకు యేరితిని ఆటంకము చేయని విధమున వస్తువు లందుకొనుట అక్రమాయని వందకు వందలు రూపాయలు చార్జీచేతురా? మీ అభిమానమును పొందినవారు యెంతటి యాక్రమాలు తేసినను అవి యాక్రమాలు కావుగదా? లయిసెన్సు లేక కట్టగూడదను యుత్తర్యులను ధిక్కరించి యింట్లుకట్టినవారికి క్షమాపణ యేమి మీ న్యాయ ప్రభుత్వము? ఇంతటితో మీరొక మాగలేదే! ప్రతిదినము కనీసము 20 నుండి నైన న్యూనెస్సుకొంద చార్జీపెట్టువని మీ నాకర్లకు వుత్తర్యులయలేదా? వైక్యలను మాడ్చి బూడిదజేసి మారువాడిలకుచిప్ప తేలికిచ్చెదమని యనలేదా? యిట్టి రాక్షసు, ప్రజలను పాలించునది!

మీ లేయే యోగ్యతలు గలవారికి లేయే యుద్వేగముల ఎంతతీరుల గలవానిని ఇదివరకు లేకున్న సృష్టిచియైన యిద్వితిలో ఆలోచింపును వీరందరు మిమ్ము సత్ప్రభువులని వున్నవి కొన్ని లేనివి కొన్ని కల్పించి అమాయకులకు జెప్పి మీకీర్తిని కొనియాడుటకాదా? వీరలకు రామరాజ్యమని వీరనుచున్నారె! మీకు యేదో యొకవిధముగ యుపయోగించు వీరలకు మాత్రమే గదా! మీ ప్రభుత్వము ప్రారంభమైన 40 దినములకే సాహుకార్లు వకవైపు, భీరులు మరియొక వైపు మొరలెట్టుచున్నారె! మూడేండ్లయిన భరించుటెట్లు? కాన్సిలరులారా! మీరందఱీవీరయమున అమాయకులేనా? మీలో కొందరు ఛేరుమనగారి దుండగములను ప్రోత్సహించుచుండలేదా? కొందరు వీరలకుచే వారికి లోబడి యుండలేదా? అమాయకులైనను గాక పొయినను దుర్భరములను వృత్తిపన్నులు వేయుచుండుట మీకు తెలియుచుండలేదా? ఫడికి మించని పన్నులు అధిమని అప్పేలు చేయగా మీరందరు చేరి ఛాని నూనికి మించునట్లు యెక్కింపలేదా? బజారులో కలింగరకాయలను దోకకాయలను నాకము చేయుట ఎరగరా? మాకు సంవత్సరములనుండి నిలచియుండిన గోడలను పొతాత్తుగ ఒకవాడు ప్రాద్దుగ్రంథు సమయమున ౫౦ గుర వెంట నిడుకొనిపోయి పునాదులతో నీకీవేయించుట మీరెరుగరా? తరువాత ఇన్ని యవకతకుల? మర నా దుదయముననే ఖర్చుకొన్న కట్టుకొను మని చెప్పట, మరల మధ్యాహ్నమునకే అపివేయమని చెప్పట, రెండుకోజలు త్రెప్పి కడపట యుత్తర్య నిపుట మీకుతెలియదా? డిమాండు నోటీసు లివ్వకనే జప్తులచేయించి వేలంవేయించుట మీకుతెలియదా? వూరందరు గందరగోళము జేసి గిగ్గిలుపడి పులియెడుట మేకపిల్లలవలె భయపడి దిక్కుతెలియక అచ్చటచ్చట గంపులుజేరి గొనుగు కొనుమండట మీరు వినలేదా? విని మీయ సమ్యుతిని తెప్పితిరా? మీమాట వినకపోయిన మీరు రాజీనామాలు పెందుకు బెట్టలేదు? కంచయే చేసు మేసిన, కాపు ఏమి యెగలద? చట్టము ననుసరించి సక్రమముగ పీడించుటకు ప్రారంభించిన మాకు బ్రతుకుటకు మార్గ మేమి?

మనమున్సిపాలిటీ పరిపాలన హాస్యాస్పదమైనది. దానిని గతించి భయపడుచు మాటాడువారు కొందరు హాస్యముగ మాటాడువారు కొందరు ఈసంస్థకు గల గౌరవమంతయు పోయినది మీ పరిపాలనయందలి అయ్యులచేతను భయముచేతను యీయూరి వ్యాపారములందరు చేరి మీరు మీపవవులకు రాజీనామా లిమ్మడరకును అంగభృతూని వ్యాపారములు చాలించుటకు నిశ్చయించునట్లు మాకు తెలిపినారు ఆగవయమును యిందువలన మన మీకు తెలియవలెనుచున్నాము

తాడిపత్రి పౌరసంఘము } జూన్ ౧౨ న గోవిందప్ప, 14-12-25 } తంగంటూరు సుబ్బారాయుడు కార్యదర్శులు. [దీనిక సంబంధించిన నేటుమెంటు లేవు ప్రచురింపబడును]

తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీ

దుకాణము లింకను తెరవలేదు

తాడిపత్రి ప్రజాసంఘకార్యదర్శి 17 వ లేదీ నిట్లు పని చేయుచున్నాడు:—

దుకాణము లింకను మూసివేయబడియే యున్నవి. ఇప్పటికి మూసివేసి మాడుకోలేనది. రెండు ధాన్యపురుకాణములు మాత్రము తెరచియుంచబడినవి. యజమానులను, కాన్సిలర్లను, చెయిర్మనుగారి బంధువులను ఉద్వేగులను వర్తకులను దుకాణములు తెరవుమని ప్రార్థనలు జేయుచున్నాడు. మున్సిపలు అధికారులు తమ కార్యాలయమువద్దనే ధాన్యములను మెంత్రిన్ గౌరవకులను అమ్ముచున్నారు. అచట కానవచ్చిన వారిని మున్సిపలు నాకరులు బలవంతపెట్టి వట్టికాగితములమీద సంతకములను జేయించుచున్నారు. ఈసంతకములను జేయించు పనిలో మున్సిపలు పనివారలందరు పాల్గొనిరి. ఈసంతకము లన్నియు జేయించి యేమిజే సెదరో తెలియలేదు. ఒకవేళ బాన్సికొండపర్వగారే మున్సిపలు అభ్యుత్పాదుగ నుండవలెనని కోరుచు మహాజరుపంపుటకుపయోగించెదరేమో యని భయమునుచున్నది. కొందరు సాలీలు సంతకముల జేయుచున్నటుల దెలియుచున్నది. వర్తకులు పట్టుదలతోనున్నారు. మున్సిపలు కార్యనిర్వాహకులు ప్రజాసంఘకార్యదర్శులపై కేసులను బెట్టి ప్రయత్నించుచున్నట్లున్నది. అధికారు లీకష్టసమయమున నింకను కన్నులను విప్పలేదు.

15 వ లేదీ స్వరాజ్య పత్రికలో ప్రకటింపబడిన పురసంఘము కేవలము కన్పితము. మున్సిపాలిటీవారు పన్నులను వేయుటవలన ఆగ్రహమును చెందిన వైక్యలు కొందరు మాత్రమే దీనినేర్పరచిరిగాని యిది హెచ్చుమంది పౌరులటి ప్రతినిధిసంఘము కాదు. వారు పంపినవార్త నిజముకాదు. అని నేడు తాడిపత్రినుండి ఓగిటి కాళన్నగారు తెలిచివార్త నంపిరి.

దివ్యజ్ఞాన సమాజము

అడయూరులో యేర్పాటులు ప్రకటన కాఖాధికారి 87 వేర్వేరు దేశములనుండి ప్రపంచ మెల్లప్రాంతములనుండి ప్రతినిధుల రాకయే దివ్యజ్ఞానముయొక్క మహిమ వెల్లడియేయుచున్నది. ఆస్ట్రేలియా 75, డచ్చి ఈస్టిండిను, 75, ఇంగ్లాండు 10, హాలెండు 25, స్వీడను, 18, స్కాటులెండు 13, న్యూజిలెండు 9, ఫ్రాంసు 7, రుమానియా 7, ఆస్ట్రీయా 7, యితర దేశము లింకను తక్కువ సంఖ్య ప్రతినిధులను బంపెను. 24 దేశముల కార్యదర్శులు యీ సభకు వత్తురు. 1500 భారతదేశ ప్రతినిధులు వత్తురు. వీరందరును మతమునది వివిధ దేశములవారియం ద్రవమత్యము పెంపొందించునదేగాని వేరుజేయునది కాదని దెల్పుటకై వచ్చిరి.

ఉదయం అను దినము హిందూ, జయిన, హిబ్రూ, బౌద్ధ, క్రైస్తవ, ముసల్మాను సిక్కు మతగ్రంథములనుండి ప్రార్థనలు జరుగును. సిమ్మట చర్చిలలో క్రైస్తవబోధ ప్రార్థన జరుగును. ఎల్లరు బోవుట కవకాశము గలదు. హిందూమత సింఘముగూడ అట్లే యెల్లరకు అందుబడిగా జేయుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి. వివిధదేశముల నుండివచ్చినవారు భారతదేశమునుసంతకము దెలిసికొనెరురు. మానవుని ఆధ్యాత్మికభిన్నభేది ఇండియావాతావరణ మెంతయుపకరించునో గుర్తించెదరు.

ఈ నెలాఖరువారములో దివ్యజ్ఞానసభ జరుగునపుడు వివిధ దేశములందు తయారయిన వస్తువులు చిత్రకళలు ప్రవర్ధింపబడును. భారతదేశ చిత్రకళకు ప్రధానాన మొసంగబడును.

బీచి—పల్లావరంరెలు

జంటమార్గము నిర్మించుట బీచి— ఎగ్నూరులమధ్య వైలు మార్గమును రెంటిని నిర్మించుటకు ద. ఇ. రైలు కంపెనీవారికి హామీను బోగ్గవారు అధికారమిచ్చినట్లు తెలియమన్నది. ముందగ వరుసగానిచే రోర్పాటుజరిగినవిషయ పని ప్రారంభించెదమను. ఎగ్నూరు పల్లవరములమధ్య రోకలైనను వేయటకుగూడ అంగీకరింపలేదు. రైలు మార్గానికి ఆవిరిగలమువల్లనే నడియదుగను క్రిమోవిద్యుచ్ఛక్తి యుపయోగించబడును. హామబోధ అధ్యక్షుడు మైరహెమగారు కొలంబోనచ్చిరి. భార్య కన్యకలుగా నుటచే ఇండియాకు యెప్పుడు రోయింకను నిశ్చయించబడలేదు. (అ. ప్ర)

తణికాచలంకెట్టిగారి నామినేషను

ప్రధానమంత్రిగారు శాసనసభలో సమర్పించుకొనజూచుట

సత్యమూర్తిగారు తీవ్రముగ ఖండించుట

(1)

సన్ని మెంటరీ గ్రాంటులపై చర్చ

ఈదినము చెన్నపురి శాసనసభయందు, ప్రశ్నితరముల సమయమున చాల యంతృహము ప్రబలెను. టి. ఎం. నారాయణసామి పిల్లైగారికిరీకమీద పానుగలు రాజాగారు కార్పొరేషనుసభకు రా. బి. బి. తణికాచలం కెట్టిగారిని సభ్యుడుగా నామినేటు చేయుటను సమర్పించుచు ఒక స్టేటుమెంటు నొసర్పిరి. సత్యమూర్తిగారు సదరునామినేషను పూర్తిగా అక్రమమేననని ఖండించుచు మరెయ్యక స్టేటుమెంటు నొసర్పిరి.

టి. ఎం. నారాయణసామి పిల్లైగారి క్రింది ప్రశ్నలనడిగిరి:—డికెంబరు 15వ తేదీన జరిగిన శాసనసభయందు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధి- రా. బి. బి. తణికాచలం కెట్టిగారిని కార్పొరేషను సభ్యునిగా నామినేటు చేయుట నామినేషను అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చుట యని ఆరోపించెను. ఈనామినేషను నొకర్చుటకు ప్రేరేపకములయిన కారణములను స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిగారు చెప్పెదరా? సత్యమూర్తిగారు:—ఈ ప్రశ్న నాకేమిందుచు నోటిను లేకుండ ఈ ప్రశ్న నిష్పాదు చేయుటయే మంత్రిగారు జవాబు చదువుటకు లేదుటయు అంతయును జూడగా ఒకటంటుంబయిన బంధువులు ఆలోచించుకొని గావించుకొనిన ఏర్పాటుగ నున్నదని నుడివిరి.

“ఈవిషయమున నేను అడ్డరకే మెంటు ప్రతిపాదనను జేగా మంత్రిగారు చెప్పిరి. ఆనామినేషనును సమర్పించుకొనుటకు మంత్రికృత్యములేక పోయెనని అందువలన ప్రతివారికిని అర్థమయ్యెను. అందుచే తన చర్యను సమర్థించుకొనవలసినచో నతనికింక రెండు మార్గములు మాత్రముగలవు. కార్పొరేషను సభ్యులను లామెంబరు చేసినటులు ఆ సభ్యులు ని అనుమతిని పుచ్చుకొని ఒక స్టేటుమెంటును జేసియున్నయెడల నదియు కొంతవరకు సక్రమముగ నుండెడిది. కాని నేను నోటినునొసగిన ప్రతిపాదనయందలి ఒకవాక్యమును దీసుకొని దానికి కారణములను చెబువలసినదని, కారణములను మంత్రిగారి నడుగుట యెంతమాత్రమును గ్రహమైనదికాదు. నేను నుడివినవాక్యమునందలి ఆరోపణలకు గారాము నన్ను అడుగవలసేగాని మంత్రిగారి నడుగుట సక్రమ పడతికాదు.

ప్రస్తుత మువలంబించిన పద్ధతినైన నాయాలోపణను బుజువుచేసి నిర్దాంతిరించు నవకాశమును నాకు నిరాకరించి- నేను నిర్దాంతిరించిన ఆయాలోపణను పూర్వపక్ష మొనర్చుటకు మంత్రిగారి కవకాశ మొసగుచున్నట్లుచున్నది. ఇందు వలన పిర్యార్డుజేయుటకు పిర్యార్డు కవకాశ మొసగకయే ఎట్లాయి తాను నిర్దాంతిరించిన బుజువుజేసుకొనుట కవకాశ మొసగినట్లున్నది. ఇప్పుడు మంత్రిగారు వ్రాతములముగ నోటిపాటలతో ప్రశ్నకు సమాధాన మొసగునెడల సన్ని మెంటరీ ప్రశ్నల నడుగుటకు మాకవకాశ ముండదు. అతడు స్టేటుమెంటు చేయెడల దానిపైన తిరిగి అడ్డరకే మెంటు ప్రతిపాదనను చెప్పుటయో వరకాపడతి నవలంబించియో మాయాలోపణల బుజువుజేసుకొనుట కవకాశముండదు.

ఎ. నారాయణసామి పిల్లైగారి సమయమునలేచి మంత్రిగారికి అవకాశము గల్గించుటగాను ఇతరులతోకలెక్టరు డి. ప్రశ్న నడుగు లేదని నుడివిరి.

అగ్యక్షుడు:—సత్యమూర్తిగారి ఆక్షేపముల ప్రశ్న నేను మంత్రిగారు ప్రశ్నమీద మొసగిన తరువాత సన్ని మెంటరీ ప్రశ్నలవేయట కవకాశ మొసగినదని చెప్పిరి.

క. రామకృష్ణారెడ్డిగారు:—పానుగలు రాజాగారు స్టేటుమెంటును చేయునెడల విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధియగు సత్యమూర్తిగారుగూడ నొక కాంటురు స్టేటుమెంటు జేయుట కవకాశ మొసగవలసినదని కోరిరి.

గౌ. పానుగలు రాజాగారు:—రా||బి|| బి. తణికాచలం కెట్టిగారి నియామకమును సమర్పించుచు నీక్రింది విషయగ మాట్లాడు.

రా||బి|| తణికాచలం కెట్టిగారిని కార్పొరేషనుకు నియమించిన విషయమును గూర్చి మాట్లాడుట కవకాశ మొసంగబడి యుండును. సత్తెనుచు అట్టి యవకాశము నాహ్వనించుచున్నామని బోధిరి.

రా||బి|| టి. తణికాచలం కెట్టిగారు గత సెషన్లలో రాసిన 1 వేల వరకు కార్పొరేషను అగ్యక్షులగుటచే కార్పొరేషనును పూర్తిగా ముగియగలిగిరి. ఇదిగో తణికాచలం కెట్టిగారిని నామినేటు చేయుట పానుగలు రాజాగారి మనస్సా

దు కార్పొరేషను పరిపాలనా వ్యవహారములను అతనివ్యవహారములో నిర్వహించియున్నారని వారి రాజకీయ ప్రతిపాలనాదులే అంగీరించియున్నారు.

విందు ముచ్చటలు

తణికాచలంకెట్టిగారికి కార్పొరేషనుసభ్యు లొసంగిన విందు సమయములో అన్ని పక్షముల సభ్యులును తణికాచలం కెట్టిగారు గావించిన యనల్పసేవా పరత్వములను కొని నూడి యుండిరి. అందు గావించబడిన ఉపన్యాసముల వలల తణికాచలంకెట్టిగారిని నియామకము జేయవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారు ఆహ్వానింపబడిరి. కార్పొరేషను వ్యవహారములను తణికాచలంకెట్టిగారి రతి జాగరూకతతోడను, చాకచక్యముతోడను, సంపూర్ణ యశుభవముతోడను జదివెయ్యండి నందున వారి సహాయము, సలహాయము కార్పొరేషను బోగ్గాట్టుకొన జాలదు. అదియును గాక కెట్టిగారు మెనారిటీ సంఘమునకు జేరినవారు. ఈసంఘము ప్రభుత్వమునకు చాల ధనమొసంగుచున్నది. స్థానిక సంఘములకు తోడ్పడుటకే సభ్యుని నియామకము ఉద్దేశంబు జేయున్నది. అందుచే తణికాచలంకెట్టిగారు రెండు విధముల నియామకమున కెంతయు తగియున్నారు.

ఇదియునుగాక వారు అగ్యక్ష పదవియందు బరిజేసియుండిరి. అగ్యక్షునిపదవియందు బరిజేసినవారు వారియంతటవారు కోరినపక్షమున వారిని తిరిగి సభ్యులగునియమించుట ప్రభుత్వమువారిదివరకునుంచి గావించుచున్నవనిగాని నూతనముగాదు. అందుచే ఏకొలదియండి విమర్శనలకు ఫీతిలినే జేయదలచిన పనినుండి యూరకుండుట క్రమమునా?

ఈ నియామకమునకు ఆక్షేపాలయ్యెద?

ఎన్నికలం దుపజయముగాంచినవారిని తిరిగి నియమించరాదను యాక్షేపాలయ్యెట్టి. తణికాచలంకెట్టిగారు పోటీజేసిన డివిజనులో 1,200 లకుపైగా వోటులు గలరు. నాకుచెలిసినంతవరకు రా||బి|| తణికాచలంకెట్టిగారికి 800 వోట్లు వచ్చెను. 800 మంది వోటులు గలరుమండెడిసభ్యుని నియమించుటయం దక్రమమేమిగలదు? 800 వోట్లకంటెను తక్కువసంఖ్యగల వోట్లులభించినవారు కార్పొరేషనుసభ్యులకేరా? ఎన్నికలందోడిన సభ్యులు కార్పొరేషనుసభ్యులు తిరిగి నియమింపబడరాదని కార్పొరేషను చట్టమునం దెవల వ్రాయబడి యుండలేదు. తణికాచలంకెట్టిగారివంటి సమర్థుని కార్పొరేషను గోల్పోవునటుల జేయగలమా? ఇన్ని కారణములున్నను ఇవి పహేతుకముగాదని ఎవరయినను ప్రశ్నించినచో అది కేసులము దురభిమానము, పాక్షికస్వభావమేగాని వేరుగాని తెలంపవలెను” అని బల్లి భవభూతిరచించిన సంస్కృతిస్థోకము నొకదానిని పఠించిరి.

సత్యమూర్తిగారు

పానుగలు రాజాగారి సమాధానమునకు ప్రత్యుత్తరము పంపగ నిట్లు నుడివిరి.

మంత్రిగారిచట్టకేలకు తన చర్యను సమర్పించుకొనుటకు అవకాశము చిక్కించుకొనినందుల కక్షించించుచున్నాను. మంత్రిగారు తమ యుపన్యాసములో తనచర్యను సమర్పించుకొనుట కెత్తించుటయే గాక, తనచర్యకు తాను పశ్చాత్తాపపడక పోవుటయేగాక శాసనసభారెట్టు దలంచిననుగూడ తానుతన ఇష్టము వచ్చినట్లే వ్యవహరించుచుండును గూడ చెప్పించెను. మంత్రిగారు భవభూతి స్థోకమును జూపించి శాసనసభలను, ప్రపంచమును ఏమనినను తానుమాత్రము భావితరముల వారు ప్రశంసించు కార్పొరేషనే జేసెదమని నుడివిరి. ఈమంత్రియ శాసనసభవారి అంగీకారముమీద నిలచియున్నారనియు వారి విశ్వాసమును గోల్పోయినయెడల తామంతరింపవలసి యుండుమనియు మంత్రిగారు మరచిపోయిరి.

పానుగలు రాజాగారు:—మంత్రియ శాసనసభవారి ఇష్టమువచ్చినట్లు జేయటము గాదు. వారు తమ మనస్సాక్షి చెప్పినట్లు జేయుదురు. ఆపనులు ఇష్టమైనశాసనసభవారి రంగీకరించదు. ఇష్టము గాకపోయిన నిరాకరింతురు (జస్టిసుపక్షము వారి కనుదురునుడను కేకలు.)

సత్యమూర్తిగారు:—భవభూతి మహాశయి వేదాంతమునం దే మంత్రిగారిపట్టి కేంతవరకు దిగినవచ్చినందులకు చాల సంతోషము. (నవవకనవ్వు)

సత్యమూర్తిగారు:—అందుచే తణికాచలం కెట్టిగారిని నామినేటు చేయుట పానుగలు రాజాగారి మనస్సా

క్షితి సంబంధించిన వ్యవహారమున నా యచి ప్రశించిరి. ఈ వ్యవహారములు ప్రజలకును ప్రజాభి ప్రాయమునకును సంబంధించిన ప్రభుత్వ వ్యవహారములుగాని మంత్రిగారి మన సాక్షిస్వంత వ్యవహారములుగావు.

సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు:—గౌరవనీయు సభ్యుడు సన్ని మెంటరీ ప్రశ్న వేయుచున్నాడా? ఉపన్యాస మొనర్చుచున్నాడా?

అగ్యక్షుడు:—పానుగలు రాజాగారు తన చర్యను సమర్పించు కొనుచు మనస్సాక్షి మొనర్చెను. సత్యమూర్తిగారు తమ ఆరోపణల గురించి సమాధాన మొసగు చున్నారు.

సత్యమూర్తిగారు:—తణికాచలంకెట్టిగారి నామినేషను నుకు కారణముల చెబుచు, అతడిదివరకు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన అగ్యక్షుడనియు, అందుచే ఎన్నికలలో తిరిగి నామినేటు జేయబడుటకు, అతనికి పాక్షిగలవనియు మంత్రిగారు నుడివిరి. ఇదిస్థానిక స్వపరిపాలన ప్రధాన మూత్రమునకు పూర్తిగా విరోధము. ఈస్థానము నంగీకరించు నెడల ఇమీద అగ్యక్షుడు డి. ప్రశ్నకు నిబడిన ప్రతి సభ్యుడును తన నియోజక వర్గ వోటులను నిర్లక్ష్య మొనర్చి తనయిష్టము వచ్చినట్లు ప్రపరింపవచ్చును. తన సభ్యత్వమును మరక్షింపగ రిజిస్టరు జేయబడి యుండెను.

పానుగలు రాజాగారు:—అగ్యక్షువచ్చి గౌరవనీయు సభ్యుడునువారెట్లు చేయుచున్నాడు. అట్టి అగ్యక్షుడు తిరిగి అగ్యక్షుడుగా నామినేటు జేయబడునని నేను చెప్పలేను.

సత్యమూర్తిగారు:—ఈ ఆక్షేపాలు అసంబంధములు అగ్యక్షుడుగా నామినేటు చేయుట కతనికి అధికారమే లేదు. అధికారమున్నచో అట్లే జేసియుండును.

తణికాచలంకెట్టిగారి నొసర్పిన అమూల్యమగు నేవలంబించి ప్రధానమంత్రిగారి రాకకారణముగ చెప్పిరి. అతనినొసర్పిన అమూల్యమగు నేవలంబించి నాకు చెలియవు. వాచనకొరకత డమూల్యమగు నేవలంబించి ననుకొందము. అంతమాత్రమున తనను నామినేటు జేయవలసినదని గోరుట ఎవరికైన పాక్షిగలదా? అట్లయినచో, ప్రతిసభ్యుడును తాను నేవ జేసితిని నే అనుకొనుచుండును. వారందరును గూడ తిరిగి నామినేటు జేయబడవలెను గదా? ప్రతి సభ్యుడును, ఒకదరకాస్త్రము పట్టుకొని లాభించుగారి చుట్టునో గవర్నరు ప్రైవేటు కెల్లెటరీ చుట్టునో తిరిగి నామినేటు జేయించుకొనవచ్చును. ఈఎన్నికలందులకు ప్రజాప్రాతినిధ్య సంస్థలను పేరెందుకు? ప్రజల మా కక్కరలేదని నిరాకరించిన వ్యక్తులను తిరిగి తీసుకొనివెళ్లి వారి నెత్తిమీద వేయుట ప్రజాప్రాతినిధ్యమునాత్రిముల యెడల ఘోర నేరమొనర్చుట ప్రధానమంత్రిగారి రిట్టి కారణమును చెబుట, ప్రజాపరిపాలన ప్రభుత్వ మూత్రములందుగూడ వారి మాధ్యమును కల్పించుచున్నది.

సత్యమూర్తిగారు:—తణికాచలంకెట్టిగారు గొప్పసేవ మొనర్చినయె, శక్తి సామగ్ధ్యములు గలవారనియు ఎంత్రిగారి కెట్లు చెలిసెనో తెలియకున్నది. ఒకవిందు సందర్భమున నొసర్పబడిన యుపన్యాసములను, మంత్రిగారు రాధారముగ దీసుకొనుచున్నాడు. విందుల ప్రసంగములను, ప్రశంసలను మంత్రిగారు నిజములని పరిగణించు నెడల నికమీద మంత్రియగు గాని మరెవరికి గాని విందొసగమాత్రపు మర్యాదల నైన జేయవలసిన నామినేషనులను గోరి చున్నాను.

తణికాచలంకెట్టిగారిని తిరిగి కార్పొరేషనుకు నామినేటు జేయవలసిన దని ప్రభుత్వమువారి నాహ్వనించెదట. ఎవరాహ్వనించెద? ఎవ్వ డాహ్వనించెద? ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పెదరా?

మునిసిపలు విషయములందు, తణికాచలంకెట్టిగారు గొప్ప ప్రవీణులట. అట్టి ప్రవీణులనే సభ్యులగు నియమించుట ప్రభుత్వమువారి విధానమైన యెడల ప్రభుత్వ పరిపాలనా శాఖలందు వేరేవరు విషయములందు అప్పుతముకు ప్రవీణులెందరో గలరు. వారి నీభు కె. డును నామినేటు జేయలేదో చెలియకున్నది. ఈ నామినేటు జేయబడిన పెద్దనుడికి ప్రత్యేక ప్రావీణ్యము లేదని అతని నియోజకవర్గము వారు నిర్ణయించిరి. ఆ నియోజకవర్గమునందు చాలభాగ మతేని కులసంఘము ఇతరులగుడ గాదు, అతని కులసంఘముగ నున్న నియోజకవర్గమే అతనిని ప్రోపేసెను. అతని ప్రావీణ్యమును గురించి మంత్రిగారి కింకెట్లు చెలిసెనో ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. ఆరెడల ప్రవీణుడై అంత నేవ నొసర్పినయెడల అతని కులసంఘలే అధిముగనున్న నియోజకవర్గ మతేని నెందుకు నిరాకరించెను. అతడు నేవ యొనర్చెనని నియోజకవర్గమువారి రంగీకరింపనియెడల ఏ సభ్యుడును ఆ సభ్యుడయె ప్రతినిధిగ నుండుటకు హక్కులేదు. అటుగాక ఓడిపోయిన ప్రతి సభ్యుడును మంత్రి తన వాడయినంతమాత్రమన తిరిగి సభ్యుడగుటకు వీలున్నయెడల ఎన్నికలు డట్టి ప్రహసనము లేయగును గాని వేరుగాదు. నామినేటు జేయబడిన పెద్దనుడి అల్పసంఖ్యకవర్గము గాడని ప్రధాన మంత్రి ప్రశ్నింపజూడెను. ఈ వాక్యము విని మంత్రిగారు ప్రశంసించెను. ఈసాంఘిక నాతిద్రవ్యమకంత్కెడ. ఇతివరకు బ్రాహ్మణ అబ్రాహ్మణ తరగతులు

రెండేగలవని వినుచుంటిని. బ్రాహ్మణేతరులలో వేర్వేరుకులములకు గూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్య నూత్రమును వర్తింపజేయునట్లు బ్రాహ్మణేతరులందరు ఒకటి. పారందరికినికలిపి నమలవలసిన కేంపవలెనను సీమానాదము గతి యేమగును? ఆవిషయమునట్లుం చిట్టి అల్ప సంఖ్యాకుల మేది. తణి కాచలం శెట్టిగారి చేరి చెట్టికుల మని మంత్రిగారి యుద్దేశ నా? తణి కాచల శెట్టిగారి జివిజనులో అధిక భాగముచేరిచెట్టిలే గాని ఇతరులనులవారు గాదే! నామినేషను, అల్పసంఖ్యాకులనుల కుద్దేశింపబడెనుగాని నియోజక వర్గములో దాదాపు సగముకంటే పెక్కువగ వ్యాపించియున్న కులమున కుద్దేశింప బడలేదు.

చేరిచెట్టి కులమువారు మాకక్కరలేదని త్రోసివేసిన పెద్దమనిషిని, తిరిగి వారిప్రతినిధిగ నామినేటు జేయుట ఆమల మువారి హక్కుల నణగదొక్కట. ఆసంఘమువారు తమ కీతని యందు విశ్వాసములేవనియు బుర్రాసత్యసారాయాయందు తమకు విశ్వాసముగలవనియు ప్రకటించిరి. కాని మంత్రిగారు "మోక్షేషి హందిగో మోక్షు దెలియదు మీకేది మందిగో నాకే ఏమైన దెలియదు" అని నుడువుచున్నారు. ఈవాదన మిక్కిలి దుర్బలమైనది.

ఓడిపోయిన అధ్యక్షులను నామినేటు జేయుట సామాన్యప్రమాదముగాని విశిష్టతగాని నుడివిరి. అటులయినచో క్రిందటి వత్సర మోడిపోయినది. తిరుమల పిల్లగారి నెందుకు తిరిగి నామినేటు జేయలేదో చెప్పవలరా? అతడు తనను నామినేటు జేయవలసినవని గోరుచు దరఖాస్తుపెట్టలేదని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చును. అట్టి సమాధానము సిగ్గుచేటు.

సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు ఒకసభ్యుని దగ్గ సిగ్గుచేటు అని నుడువుట ఆత్రేపణీయమగుదా?

అధ్యక్ష:—అతని చర్చ సిగ్గుచేటుని నుడువలేదు, సమాధానము సిగ్గుచేటు అనెను.

సత్యమూర్తిగారు—దరఖాస్తు పెట్టుకొనలేదని సమాధానము చెప్పటకు వారు గుమాస్తా పదవులను వలె వీరు దరఖాస్తుఫారముల చేతబట్టుకొని తమమట్టుతిరుగవలెనని మంత్రిగారి యుద్దేశమా? గుమాస్తాపదవులను వలె నామినేటునీట్టుకు గూడ నోడిపోయిన అధ్యక్షులు దరఖాస్తుఫారముల దురుదాచేసే సేమో దెలియగోరుచున్నాను.

ఓడిపోయినవారిని నియమించుకొను నిషేధనకాననున లేదని మంత్రిగారు చెప్పిరి. ఈకాననుననుప్రవేశపెట్టిన సర్. పి. రాజగోపాలాచారిగారు ముందుముందెట్టిసంగర్భములుగూడ తలపించునని ప్రాతినిధ్యములకు పోయినందులకు విచారింపవలెను. అతడూహించుకొనినయెడల స్పష్టముగ నిషేధించియుండెడివాడు. అయినను కాననునను, వహమొద్దియుల సందర్భమునను, ఇంగును అట్టి ఇతరఅల్పసంఖ్యాకు సంఘములు సందర్భమునను నామినేషను అధికారము నుపయోగింపవలెనని చెలుపుచుండెను.

ఇ. మాయురుగారు—నామినేషనుల నొనర్చునపుడు అట్టి సంఘముల ప్రాతినిధ్యవిషయమును గమనింపలేదని కానమున చెలుబడెను.

సత్యమూర్తిగారు—ప్రభుత్వ సభ్యుడు ప్రజాయత్త కాలోని తనసహోద్యోగి రక్షణకు పరుగెత్తికొని వచ్చుట ప్రశంసించి దగియేయున్నది. వారాదనములకు ఇంగ్లీషు వ్యాఖ్యాన మొనర్చుకొనుచో సేను బాధ్యుడనుగాను.

తణి కాచలంశెట్టిగారు ఓడిపోయినను 300 వోట్లు సంపాదించుటచే నామినేటు జేయవలయు కట్టడని మంత్రిగారు మరియొక విచిత్రవాదనను చెప్పిరి. ఈ వాదన నాకాశ్చర్యము గలుగజేయలేదు. ప్రధానమంత్రిగారు తన నియోజకవర్గమును తనజేబులో నుంచుకొని తిరుగవచ్చునని కాని మిగిలిన సభ్యులందరు పడేవేల వోట్లరులపై నాధారపడియుండిరి ఇంగ్లీషు అన్ని కలలో వోడిపోయినవారు తాము సంపాదించిన వోట్లను "రెక్కపెట్టుకొని, ఫెయిల్లు టి ఏ లు, ఫెయిల్లు అండరుగ్రాడ్సు, డోటులవలె నోక రిజిస్టరు నుంచుకొని, తాము సంపాదించగలిగిన వోట్లను సద్దుశ్చేసుకొని మంత్రిగారిద్దినవచ్చి నామినేషను జేయవలెనని గోరవలసినవచ్చున కాబోలు. ఎంత అధికారమున నున్న పక్షమైనను, కార్యోచనమునతమ తక్షణమును దుర్భేద్యముగ కేసుకొనుటకుగాను ఓడిపోయినవారిని నామినేటు జేసికొనుట కిష్టాధికారమును వినియోగించుట నెవ్వరును సహింపజాలరు సక్రమముగ రాజకీయపక్షములను తెంపించింప సద్ధతి ఇదికాదుకీ మంత్రి లెంత అధికారముననున్నను ప్రజాభిప్రాయమును అనుసరింపవలెను. మంత్రిగారు దురుదాచించిన భవభూతిను జోషివెర్చి ప్రజావాక్యమే అచరణీయమనియు శ్రేయ మార్గమనియు చెలిపెను.

ఆవిషయమును మంత్రిగారు గమనింపవలెను.

శిశిర్దాసు రథగారు—చేరి చెట్టులకు ప్రాతినిధ్య మొసేకుటయే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమైన యెడల ఒక కందు నామినేట్టిగారి నెందుకు నామినేటు జేయలేదని ప్రశ్నించిరి.

ప్రధానమంత్రి:—(జవాబులేదు)

సామి వెరికటాచల శెట్టిగారు:—ఈ నామినేషను విషయమున కార్యోచనము అధ్యక్షుని సలహావిషయక పోవుటకు కారణమేమి?

ప్రధానమంత్రి:—(ప్రత్యుత్తరములేదు.)

క. రామలింగరెడ్డిగారు:—ఓడిపోయిన అధ్యక్షుల నందరిని తిరిగి ప్రభుత్వమువారు నామినేటు జేసెదరా?

ప్రధానమంత్రి:—అట్టివారు వాంఛనీయులై బాగుగ పరిపాలించి యుండినచో చేసెదరు.

క. రా. రెడ్డిగారు:—ముత్యాలపేట జివిజనునందు, ప్రతిఇతరకులమువారి కంటెను చేరి చెట్టుకులము వోట్లెక్కువగ లేరా?

ప్రధానమంత్రిగారు:—కాని, అన్ని ఇతర కులముల వోట్లరుల మొత్తముకంటే చేరి చెట్టుల సంఖ్య తక్కువ.

క. రా. రెడ్డిగారు:—ఈదేశమున అన్ని ఇతర కులముల మొత్తము జనసంఖ్యకంటే ఏకగ్రీవ కులజనసంఖ్యగాని ఎక్కువగలదా?

ప్రధానమంత్రి:—నాకు తెలియదు.

నల్లి మొంటర్ గ్రాంటులు

ప్రశ్నిత్తిరానంతరము కానసభ్యులు నల్లి మొంటర్ గ్రాంటుల చేరించిరి.

"ఇరిగేషను రిజిస్ట్రేషనును మైడ్రా-ఎలెక్ట్రిక్ సర్వీ కొరకును రు 1,34,000 లు అవసరమగు ప్రభుత్వమున కు సంగంబడవలెనని సర్. పి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగా రుప పాదించిరి. ఉపపాదనపై చర్చలేకుండానే సభ్యులు గ్రాంటు సంగీకరించిరి.

"లోతు నీటియందు సముద్రములో చేపలుపట్టు పడకను గొనుటకు గాను రు 33,616 లు ప్రభుత్వమునకు కాంక్షను చేయబడవలెనని డి.బి. టి. యన్. శివభానంపిల్లెగారు రుపపాదన గావించిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు రుపపాదనపై మాట్లాడుచు ఈ సవయత్నము అధికముగ ఉపయోగకరముగ నుండునేమో య ప్రశ్నించిరి. సత్యమూర్తి పి. రామలింగము ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు ఈ ప్రయత్నము జనుప్రవృత్తయైన చేపలకు తిన అమ్మకము లభింపగలదా యని బోధిరి.

పి. వి. గో. లులవా రుపపాదనను బహుశయము ఈ నావలర భిషికికాకు అధికముగ చాల లాభము గలుగునని యు, తుపాను మున్నగు ఉపప్రయములను మనుష్యులపాముల రక్షించుటకు పరకరించుననియు బోధిరి. పంతులు అయ్యరుగారు రుపపాదన నాతేపించుచు ఇప్పటికి ఉన్నచాపలే మిగిలిపోవుచున్నందున ఈ నూతన విధానము చేసిన ముద్ర మందలి చేపలపై పట్టులయుననుట సమంజసము గావనిరి. విపాంతురంగారావుగారు సమాధాన మొసంగుచు ఈసమస్య అగత్యముగ పరిరి పబడ వలెననియు, ఏవోయొకలోప ముండిన తమాత్రముచే ప్రయత్నమునంతయు వదిలేయ నక్కరలేదని యు ఈ ప్రయత్నములన అధికముగ పెట్టివచ్చును రాజ్యోచన యు పల్లిగిరి. ఉపపాదన వోట్లకు చెట్టుబడి అధికసంఖ్యాకులన నామొనింపబడెను.

"విలువరుచ్చు" క్రింద డౌమగ్రామమునకు దొక నిర్మాణమునకై సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారి యుపపాదన చర్చలేకయే అంగీ రింపబడెను.

"సాధారణ పరిపాలనక్రింద 18వేలరూప్యము లధికముగ ప్రభుత్వమువారి కొసంగబడవలయునని మార్గబాంక్షగా రుపపాదించిరి.

సత్యమూర్తిగారు రుపపాదన నాతేపించుచు న్యాయశాస్త్రానుసారముగ నిది ఆత్రేపణీయ మనిరి.

మీరు ఇదివరలో మైసూరు చందనసబ్బును ఉపయోగించితిరా? లేనిచో, నేటిదినమే కొని వాడెచూడుడు.

ప్రపంచమైన రసవాన శాస్త్రజ్ఞుల విచారణక్రింద అభివృద్ధి చేయబడిన మేవనచేట్టి మైసూరు చందనసబ్బును చేత్తు ఇది యారు చేయుచుండినది. ఇది మిక్కిలి మెత్తయముగలది. దీనియొక్క గువాసన మొనటిదానా వాడినప్పటి నుండి కడవరకు ఒకమాదిరిగా నుండును. అనేక ఇతరసబ్బులవలె వైన చుట్టుబడియుండు కాగితము ముత్రమే వాసనగా యుండుటలేదు. బజారునందు మైసూరు చందనసబ్బు మాదిరిలు విపరీతము గాగలవు. అయితే ఒక్కటియైనను దీనికి సమానముగా లేదు, గనుక మైసూరు నందు తయారైన సబ్బునే వాడుటకు పట్టు పట్టుదు. మైసూరు అది యుండిన అదియే మీకు పూచి. హిందూదేశమునందు ప్రతిపరమనియుద్ధను దొరకును మీకు దొరకనిచో రక్షణమే ఈ దినుషవిలాసమునకు వ్రాయుడు. మీరు రు 1 పేసికి 8 డెక్కలగలపేట్టె 1 టి పోస్టలిచ్చులేక పంపబడును.

Sole Agents:—Mohamed Musa Hajee Ebrahim & Co., 32, Godown Street Madras.

మదగామ వార్తలు

జగన్నాథ భక్తసభ:—ఈసభ వార్షికసమావేశము 20 తేదీన ఉదయం 9 గ. వేదవిలాప భవనముందు ఎగ్జిక్యూరులో జరుగెను. 1926సం॥ కార్యనిర్వాహకుల సమ్మె కొందురు.

దొంగనోట్లు:—కురుప్పాను, 23వీండ్లఅడిద్రావిడ కలకాడు, కలప దుకాణములో కూలివాడు అబ్బోబు న్ని 7 తేదీన 7 బిరుయాపాఖుల తప్పకునోట్లును చాలాచోటి జేయించుచున్నందుకు పోలీసువారిచే జేబడిన కేసును టి. భవానంద గుప్తగారు నేడు విచారింపిరి. ముద్దాయికి రూ॥20 జరిమానా, లేక1రెల విశ్తికైదు విధించిరి.

రాకపోకలు:—టి. ఎం. అప్ప సెకుండాడిగాను నామోహను లాలు గారు పంజాబు నుండి, మాకింటాపుగాను సేనువయము వచ్చిరి. నామోహను నేటు గారు, అండమాను విచారణ సభకు సభ్యులు నేనుదయము కలకత్తామీనుగా అండమాను పీఠము లకి వచ్చిరి. ఇతర సభ్యులు గూడ కలకత్తావచ్చిరి. సంఘము లివని నుగిసినది.

జెయిల్ల ఇన్స్పెక్టరు కామిరను గారు కోయంబట్టూరు లకి వచ్చి రాత్రిపోయిరి.

రెవెన్యూ కొరి వెంకట రమణారావుగారు వి. ఎం. ఎస్. జిల్లాస్టేషనుకు మచిలీపట్నంనకు నిష్క్రమింపిరి.

గవర్నరుగారు నేడు వెల్లూరునకు బోయి రేవుకయను వచ్చెను.

బుట్టోతువద్ద ధన మహమారింతుట:—మరి సామ్యురము గవర్నరు మెంటు ఎలక్ట్రిక్ ఇంజనీరు కారీ నాక రున్న బ్యాంకునుండి నమ్మించుడగా బీబిసోడురూ 286-15-0 దొంగిలించిరి. హెదుగునూస్తా యీస కరునను రూ॥336-15-0 చెక్కునిచ్చి రూ॥50 బ్యాంకులో చెల్లించి మిగిలినది తెచ్చుచి 15 వ తేదీన ఇంజీరియలు బ్యాంకునకు బంపెను. బుట్టోతు బ్యాంకునుండి బయటకు నమ్మించికి ఆతని నైకిం చెడినట్లుబడెను. ఇరువురు నానుష్యులకడకుండా ఆతని నొక అస్థివల్లరకెగిరి. మునుస్వామి అస్థివల్లయిచ్చి నైకిల్ బాగుజేసుకొని పొవుచుండగా మరల నాడు నైరులెను స్నేహమనన్వ సెదురయి రెండు అత్తరుబుడ్లను వాసనజూపిరి. వెంటనే ఆతనికి తెలివి తప్పిపోయెను. జేబులోనున్న రూ॥286-15-0 కొంగిలించుకొని బోయిరి. మరల రాత్రికి గాని మునిసిపాల్మికి తెలివిరాలేదు. మగనాడుదయము కచేరికిబోయి జెప్పుకొనెను. పోలీసువారికి ఫిర్యాదుజేరిరి.

బ్రిటిషు దేశమందలి పక్షములు

విధానములు

పార్లమెంటు పరిపాలనా వ్యవస్థ

టి. ఇ. హార్వీగారి యువన్యాసము

వి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి రచనకు వహించిరి.

బ్రిటిషు విభజన పక్షము తరపున కామన్సువర్గమునకు సభ్యుడుగ పరిశీలన టి. ఇ. హార్వీగారు బ్రిటిషు దేశమందలి పాక్షికవిధానమును పార్లమెంటు పరిపాలనను గూర్చి చెప్పి పురి లిబరల్ పార్టీ యాజమాన్యమున నిన్నటి సాయంత్రము గోల్డెల్ థియేటరును దువ్వనీచిరి. రైటు హార్వీ టి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి రచనకు వహించిరి. జి. ఎ. సబ్బే శన్, అల్బెర్ట్ హిమియూఖాను, డా|| రామకామత్, కె. వ్యాసరావు, అడ్వోకేటు జనరలు, రా|| సా|| వెంకటరంగారావు గారలు సభ్యులు గుండిరి.

టి. యు. హార్వీగారు

ముప్పది సంవత్సరముల క్రితము, ఏపార్లమెంటు సభలు దేశాభివృద్ధికి ప్రధానములుగను, అతిప్రాముఖ్యముగను పరిగణింపబడెనో ఆసక్తితో నేడు ప్రపంచమందలి పలు భాగములందు తీవ్రముగ విమర్శింపబడుచున్నది. పార్లమెంటు సభలు కార్యనిర్వహణమున దుపయోగము గాంచిన వని తలచు ప్రముఖులు పెక్కుమంది అనేక దేశములందు లేకపోలేదు. యూరపు దేశములందు ప్రాక్టీసు దేశములలో పార్లమెంటు సభలు విచ్ఛేదమునొంది అంతమొందినవి. స్పెయిను దేశమున పార్లమెంటు విధానము రూపుమాగినది. పార్లమెంటు దేశమందు నామమాత్రమే గాని పార్లమెంటు పరిపాలన నశించినది. ఇటలీ గ్రీసు దేశములందు పేరుకు పార్లమెంటు సభలు పిలువబడుచున్నను తద్విరుద్ధముగనే పరిపాలన జరుగుచున్నది. ఇక రషియావిషయము జెప్పవలెను. స్వవిధముల పార్లమెంటు నూత్రములకు ప్రతిహేళనగాను. పార్లమెంటు సభలు పాడు గాదనిన కాల మరుదొంచిన దని తలచు వారు అనేకులు లేకపోలేదు.

ఈ విషయమును మన మతి జాగరూకతతో గమనించవలెను. గ్రేటు బ్రిటనునందు పార్లమెంటు సభలు పడిపోయెనని తలచువా గుండరిని నా యభిప్రాయము. ఇట్లు పార్లమెంటు సభలు సక్రమముగ పనిచేయుచున్న దేశములందలకును ఏయొక్కరి నాయకత్వముక్రిందనో, పలుకుబడిక్రిందనో గాక తమంతట తాము పనిచేయు కొన్ని రాజకీయపక్షములు, ప్రత్యేక సిద్ధాంతములు లేకున్నను, కొన్ని సంస్కరణములసాధించి వానిని విభజించుకొని సౌకర్యముల గాంచుటకును ఈ సభల గౌరవమును పోషించుటకును ఉద్దేశించి కృషిచేయుచుండుటను జూడగలము. ఏయొక్క వ్యక్తియైనను యభిమానగౌరవములకంటె పక్షముపై గౌరవాధిక్యములు గలిగియుండును. అందుచే జనలన్ని నొకదరి తేర్చుట కవకాశము గలదు. కాని పార్లమెంటు విధానము నశించినచో పక్షములు నిజముగ పనిని నిర్వహింపలేకున్నవి. ఎట్టి సిద్ధాంతములుగాని జీవితముయొక్క విశాల దృష్టిగాని లేకుండ చున్నవి. జీవితము దెల్లరు భిన్న భిన్నముగ నేర్పడి ఏ వ్యక్తులయొక్కయో లేక పదుగురుబలవంతులయొక్కయో పలుకుబడిలోను గానలసి వచ్చుచున్నది. విభేదములధికముగ నున్నది. కాని పార్లమెంటు సభలుండు దేశములందీ తొందరలు అధికముగ లేవు.

బ్రిటిషు దేశము- నేటిస్థితిగతులు

చాలకాలమువరకు బ్రిటిషురాజ్యమందు “కన్సర్వేటివు, లిబరల్” అను రెండుపక్షములు మాత్రమే యుండెను. లిబరల్ పక్షముకంటె అధికసంఖ్యాకులు గల లేబరుపక్ష మిటీవల జనించినది. ప్రాన్సుదేశములో వలె బ్రిటిషుదేశమందీ పాక్షికవిభాజనములు తీవ్రముగ లేవు. ఈ మూడుపక్షములు నేడు బ్రిటిషు దేశమందుండుటకు బలపరచుచున్నది. యుక్తములనగు కారణములు గలవు. ఈపక్షములు జన్మమాత్రముచేగాని, సాంప్రదాయములచేగాని ఏర్పడినవిగావు. వారు ప్రజలయొక్క నిజమును ప్రతినిధులు. కాలపరిస్థితులను రాజకీయవిషయములందలి అభివృద్ధిగర్భుల ననుసరించి నేటికిని ఒకపక్షమందుండెడి ప్రభుత్వపురుషులు వేరొకపక్షమందు జేరుట గలదు.

కన్సర్వేటివుపక్షము

ప్రభుత్వముయొక్క శాంతిగౌరవాధికార రక్షణమునకు ప్రాప్తిప్రకృత ప్రతినిధి సంఘల గౌరవసంరక్షణమునకు, మతభాషానియంతల పాలనను నిలబెడుచున్నది. దేశక్షేమము గాంధీ

ప్రపంచమందంతటను తనదేశము ప్రాధాన్యము నందజేయుటకై ఈపక్షము ఏర్పడియున్నది.

ఈకన్సర్వేటివుపక్షము రానురాను అధికముగా ధనాధ్యుల పక్షముగ మారినది. పూర్వకాలముం దీపక్షములలో అధికసంఖ్యాకులు భూస్వాములు. నేటికిని పూర్వభూమిలెల్లరు ఈ పక్షమునందే జేరియున్నారు. ఇంకను పరిశ్రమల యజమానులు పెక్కుమంది గలరు.

లిబరల్ పక్షము

వారు వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యముందు విశ్వాసము గలవారు విద్యావిత్తముల భేదములేక అన్ని తరగతుల జనులయొక్క రాజకీయ హక్కులకై లిబరల్ పక్షమువారు పెక్కు సంవత్సరములు పోరాడిరి. జీవితమున పెక్కు సౌకర్యము లానవూర్చుటకును, ప్రతి మనుజునికని స్వాభ్యుదయకు జీవితమును గలుగజేయుటకును 20 సం||ల నుంచి లిబరల్ పక్షము కృషిచేయుచున్నది. కాని ఇంత జేసినను ఏయభివృద్ధియైనను ప్రజలు ప్రాధాన్యమును వహించి ముందుకు వచ్చినగాని ప్రభుత్వము తోడ్పడజాలదను యభిప్రాయమును గలిగియున్నది. నూతన మార్పులు వ్యక్తి ప్రయత్నముల నుంచి రావలెగాని ప్రభుత్వమునంచి గాదను తలంపు గలిగియున్నది. ఇట్లందు దేశస్వాతంత్ర్యము, దక్షిణాఫ్రికా స్వపరిపాలనము, స్వదేశమందలి కార్మిక సమస్యలు మున్నగు సమస్యల నెల్ల లిబరల్ పక్షము పరిష్కరింపవలసివచ్చెను.

లేబరు (కార్మిక) పక్షము

క్రమక్రమముగ నభివృద్ధిజెంద మొదలిడెను. ప్రభుత్వమున ఈ కార్మికపక్ష సభ్యులు లిబరల్ పక్షమున యుండెదవారు. పేదప ఎక్కువ లెబరును గడించుకొని ప్రత్యేకపక్షముగ నేర్పడిరి. కాయకృషి జేసికొని జీవితముచే నాధారపడి యుండువారే ఈపక్షమందలి అధికసంఖ్యాకులు గల సభ్యులు దేశమందంతట కార్మికసంఘములు కలవు. ఆసంఘముల ద్వారా వీరికి బలము చేహరగలసి. ఈపక్షము బ్రిటిషు దేశమందు చాల బలముగల పక్షము. సంఘసంస్కరణము శీఘ్రముగ గలగకపోవుట లెబరు జనించిన ఆసంస్కృతి నలనను, చేసిన వాగ్దానములు వెంటనే చెల్లించని కారణముచేతను, పూర్వవిధానములకు బదులు నూతనాభివృద్ధిని గలుగజేయుటకును ఈ కార్మికపక్షము బయల్పడెను. సాంఘిక మార్పులు గలుగజేయు మనోనిశ్చయముతో నిపక్ష మేర్పడెను.

ప్రత్యేకవ్యక్తులందు స్వ్యాభివృద్ధియును ఈమూడు పక్షములయొక్క ప్రధానాక్షేప మొకటియే. కార్మికపక్షము సాంఘికపక్షము సంఘ మెన్నటికిని ఎకంపజాలదని ఆపక్ష నాయకుడు విశ్వసించును. ఉత్పత్తి, మారకము, విభజనమును సంఘముజేసినగాని దారిద్ర్యసమస్య వ్యక్తికరముగ పరిష్కరింపబడజాలదని విశ్వసించును. కాని కాలపరిమితితోమాత్రము భేదాభిప్రాయముగలదు. కొందరు కొన్ని పురుషాంతరములకుగాని ఇంగ్లండు సాంఘికవ్యవస్థను గల దేశముగాజాలదని పలుకుచున్నారు. కా కార్మికపక్షముయొక్క అంతర్భాగమున గొప్ప భేదముగలదు. కాని మొత్తమునా ఏకభావముగలదు. విదేశీ యవ్వనవారములనన దుపువారు మాత్రము శాంతిపక్షమందు వారును, బ్రిటిషువారి కత్తిరి స్వాగతముగౌరవ మపయోగింప నిష్ఠువులేనివారును ఆ సమర్థులైయున్నారు. లిబరల్, కార్మిక పక్షములు రెండును శాంతినిగోరు పక్షములే. కార్మికపక్షము యొక్కముఖ్యోద్దేశము సాంఘికాభివృద్ధి గాన కొన్నింటి రెండు పక్షములునుగలసి పనిజేసినను ఊహింపదగిన కారణములతో రెండుపక్షములు ఏకీభవించిపోవునని జెప్ప వలనుపడదు. కన్సర్వేటివు పక్షమందు కొందరు ప్రజాపరిపాలనయైన పెడచెవిడువారు లేవల పూర్వప్రభుత్వ విధానమునే సహించువారుగలరు. మరికొందరు సంస్కరణముల నభిలషించువారున్నారు. కాని ఆసంస్కరణము శీఘ్రకాలములో రాజనదను, యభిప్రాయము గలవారు సాంప్రదాయము వల్లను, సామర్థ్యాతలనను, కుటుంబ బంధనములవల్లను చాలమంది సభ్యులు కన్సర్వేటివు పక్షమందు నిలచియున్నారు.

లిబరల్ పక్షమందును సంస్కరణముల నభిలషించెడివారు గలరు గాని జీవిత పరిమాణము నభివృద్ధి జేయుటకు ప్రజలే స్వయముగ గానియు ప్రయత్నములందు సమృద్ధములేనివారు సాంఘికవ్యవహారప్రాయములు గలవారును లిబరల్ పక్షమునందు గలరు. కార్మికపక్షమందు బెక్కుమంది ప్రేమయునాయక్ సభ్యులు గలరు. వారి వారి వర్తకసంఘముల యభివృద్ధికై వారా పక్షమందు జేరియున్నారుగాని దేశమంతటియొక్క అభివృద్ధికి గాదు. వారి వర్తకసంఘములకు అభివృద్ధి గలుగనిచో వారు కన్సర్వేటివు పక్షమునే యభిమానింతురు. లిబరల్ పక్షమందత్తద్విగలిగి త్వరపడి మారినవారు కార్మికపక్షమున దండోగలరు. మూడు పక్షములందును సమానముగ ఉద్దేశములు కొన్నిగలవు. అందుచే

నేటి కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమునందు కొంత సంస్కరణవృద్ధితో జరపబడు పను లగలవు. ఈసంస్కరణోద్దేశమున్న పక్షములందును పనిజేయుచున్నవి. కార్మికపక్షము దేశమునందంతట శాఖోపశాఖలుగలిగి యున్నది. ఏవిషయమునందైనను వెంటనే ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనుట కవకాశముగలదు. పక్షము యొక్క అభిప్రాయమున కేమాత్రము భిన్నముగ నడువరాదు. లిబరల్ పక్షమువారు నాయకునియందు అనుయాయులందు విశ్వసించురు. సంస్కరణముల ప్రవేశపెట్టుటకును ప్రజాభిప్రాయమును నడుపుటకును గూడ నాయకుడే ప్రధానుడని లిబరల్ పక్షమువారు చెప్పెదరు. ప్రజాపరిపాలనగాని, వివిధపక్షముల రాజకీయములుగాని అభివృద్ధి నొందవలసియుండినచో నాయకున కగ్రాధానము వొసంగవలెను. నాయకుని తీర్మానముల చే కదలమెలసిన నిర్బంధించరాదు. కార్మికపక్షమువారు తమ నాయకులను నమ్ముజాలరు. సంస్కరణ మంతయు తమ పక్ష యంత్రములద్వారా జరుప యత్నించు చుండురు. కార్మిక పక్షకార్యక్రమములయందు వారిపక్ష సభ్యులపై నాధారపడి యుండును. పక్షవిధానము నిజముగ జరుగుచు వలెననిన మీ నాయకుని మీ ప్రతినిధిని విశ్వసించుటయు సత్వ్యభావము ధైర్య సాహసములు స్వార్థరహితత్వము గలిగి ఒక్కొక్కపుడు భీతిలేక స్వతంత్రించి పనిజేయదగిన వారిని నాయకునిగ ఏర్పరుచుకొనుటయు ముఖ్యము. కొన్ని సిద్ధాంతములు గలిగియుండి వానిని ఆచరణయందు తెట్టుటయే తమకర్తవ్యమని గ్రహించి స్వేచ్ఛాభిమతమును, పరుల యనుగ్రహమునకును యానింపక పాటుబడు వారుండవలెను; లేక కుక్షింభరులుండిన దేశము సర్వనాశముగా గలదు.

ప్రతిపక్షమునకు ప్రోత్సాహ మొసంగి నడుపునట్టి కొన్ని సిద్ధాంతము లుండవలెను. ప్రతి నాయకునికి కొన్ని యాశయ లుండవలెను. ఈరెండులేనిచో ప్రజాపరిపాలనశంకునను. యూరపు ఖండమందలి దేశములలో ప్రజాపరిపాలన అంతమొందుట దియేకారణము. స్వార్థముకంటె తమదేశాభివృద్ధినే ప్రధానముగ నెంచి గూడుస్తనులె ఒక్కొక్కపుడు దేశాభివృద్ధి కవరవనితోచిన తమపక్షమునకు విరుద్ధముగనైన ప్రవర్తించగల స్వతంత్ర కత్తి మనో భైర్యముగలవారు యండిన దేశ మభ్యున్నతి నందగలదు.

రైటు ఆనరబుల్ వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

హార్వీగారి యువన్యాసమును ప్రశంసించుచు అట్టి ఉత్తమోపన్యాస మొసంగినందులకు వారికి కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. ఇంగ్లండునందలి కామన్సువర్గ ప్రపంచమందలి అన్ని సంఘలతోకంటె గొప్ప సంఘ. వాక్పాటముచే గాని దీర్ఘోపన్యాసముల చే గాని విప్లవోద్యమముల చే గాని ఏ దేశమనందలి పార్లమెంటు సభలైనను అట్టి ఉన్నతస్థితిని యశస్సును బడయజాలవు. తీవ్రరహితముగ విశేషాత భావముల నలననే కామన్సువర్గ కట్టి ఉచ్చదశ బట్టినది. ఇంగ్లండునందు రంగముపై నలంకరించు రాజ్యాంగ వేత్తలతో గాక మర్యాదలందు నివసించెడి లక్షలకొలది వోటరుల రాజకీయములలో జీవము గనుపించును. ఏ లిబరల్ పక్షమునకుగాని, ఏ కన్సర్వేటివుపక్షమునకుగాని జెందక ఎన్నికల సమయమందు, దేశపరిస్థితులను 2 ట్టి నిశ్చయించుకొని తమ తీర్పువచ్చిన పక్షమునకు వోటుల నొసగువారు వేలకొలది జన సామాన్యమందు గలరు. వీరిచేతనే ఏ పక్షముగాని బలముతమగుటయు, బలహీనమగుటయు సంభించును. లేనిచో పక్షికు తన్నుడును మార్పునొందక కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వముగాని లే, లిబరల్ ప్రభుత్వముగాని మరియొక పక్షముగాని చిరకాలము నిలచియుండును. అట్టి ప్రభుత్వముల నరుగ నొకటి వెంటనొకటి మారుచుండుటయే ఇట్టి జనసమూహము లున్నవనుటకు ప్రజల నిదర్శనము.

పక్షము లింకను సంపూర్ణ పరివ్యక్తి నందక, ఏపక్షమైనను తన సిద్ధాంతములసంపూర్ణముగోపనాగింపజాలనిస్థితిలో నుండెడి భారతదేశ మీ విషయమునను బాగుగ గమనింపవలెను తాత్కాలికముగ నే పక్షము అధిక సంఖ్య గలదై ప్రభుత్వ ముండున్నచో ఆ పక్షము యొక్క ప్రజాపరిపాలనపై పార్లమెంటు ప్రభుత్వ విధాన మాధారపడి యున్నది.

అల్పసంఖ్యాకుల హక్కు

దేశము అధికసంఖ్యాకులు, అల్పసంఖ్యాకులుగ విభజింపబడును. అల్పసంఖ్యాకుల పక్ష మెల్లప్పుడు అధికసంఖ్యాకులకు గల పక్షము నెదిరించుచుండును. తమయిష్టప్రకారము బరుగక పోయినను సర్వకాల సర్వావస్థలందు ప్రభుత్వమును (అధిక సంఖ్యాకులు) ఎదుర్కొనుటయే వారిపని ఇంగ్లాండు నందు చాల ప్రాత్యాచాయతోడను అత్య విశ్వాసము తోడను పక్షములు పోరాడును. పోరాటము ముగిసిన పిదప ఏ కట్టి

భావముతో మెలంగెదరు. కొందరు మరొకరి పరిపాలనము నకు సర్వాధికారము లోబడియుండవలెను. ఈ సిద్ధాంతము భారత దేశము నకు మాత్రమే గాక, కాని ఇంగ్లాండు దేశమునందీ సిద్ధాంతము చక్కగ అర్థము జేసి కొనబడెనది. అల్పసంఖ్యాకులు తుదివరకు పోరాడుటకు హక్కు గల దనియు, ఒకప్పుడు దేశము తమ వైపునకు మరల తాము అధిక సంఖ్యాకుల మగుదుమను ఆశతో పోరాడెదరు.

ఏదేశమందైనను స్వల్పసంఖ్యాకుల పక్షము ఒకప్పుడైన పైకి వచ్చి బలయుతముగ కనంభవమైనపుడు కియల్ప సంఖ్యాకులకు పార్లమెంటరీ పరిపాలనయందుగాని యుక్తము క్తములందుగాని అత్యుక్తి ఆవిశ్వాసములు జనించినపుడు నిరోధమును విప్లవమును గలుగుట కవకాశముగలదు. అల్పసంఖ్యాకులపక్షము అధిక సంఖ్యాకులగుటకు వీలులేని దేశములం దెల్లనిట్టి అపాయము సంభవించుట కవకాశముగలదు. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము సంపాదించుకొను విధానముల తొలగింప జూడవలెను. దానినొంది మిగిలిన గ్రహించదగిన పాతమును గ్రహింపుడు. భారతదేశమందలి కొన్ని రాష్ట్రములలో అధిక సంఖ్యాకుల పక్షము అధికారమువహించి సుస్థిరమైయుండినచోట్ల అల్పసంఖ్యాకులు ఆకాభంగులై, ఎంతటిసాహసము జేయుటకై బూనుకొని యున్నారు. పార్లమెంటరీ విధానము దారి తీర వలయునని పురుషాంతరములు గడవవలెను. ఎంతయో అనుభవ ముండవలెను. మనము నేటికిని పన్నవయసులో నున్నాము. కాని ఇంతవరకైన మనమును భవము ప్రోత్సహింపబడుచున్నది. తీవ్రమగు మార్పుల గోరెడి వారినండి మనదేశము విముక్తి నొందవలెను అటులే నచోక్రమముగ దేశము పార్లమెంటరీ విధానముద్వారా అభివృద్ధి నొందగల" దని పల్కిరి.

జి. ఎ. నరేశ్వరమూర్తి రథ్యతులకు ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించినపిదప సభ ముగింపబడెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియను

రాయబారులు

గాంధీగారు వార్తాలో స్వాగత మొసంగుట బొంబాయి, డిసెంబరు 16:— దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియను రాయబారు శ్రీసాయంకాలము కలకత్తాకు పయనమైరి.

(అ. ప్రె.)

వార్తా, డిసెంబరు 17:— దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియను రాయబారులు కలకత్తాకు బోవుచు నేటి తెల్లవారుజామున వార్తా చేరగానే ప్లాటుఫారముమీద గాంధీగారు నేరొజమ్మలూలుగారితోను తదితరులతోను కలిసి స్వాగత మొసంగిరి. హిందూదేశమునకు రాయబారము వచ్చుటలోను ఇంతవరకు వారు చేసిన పనికిని గాంధీగారు వారిని ప్రశంసించిరి. బిల్లు మాత్రములను మాత్రమే రాజప్రతినిధితో చర్చించుట మిక్కిలి అనవసరమని గాంధీగారు వారికి సలహానిచ్చిరి. వారికి ఆశీస్సు నొసంగి జయము కలుగవలెనని కోరిరి. గాంధీగారు రాయబారులను తిరిగి కాన్పూరు కాంగ్రెసునందు కలిసికొని ముందు చేయవలసిన కార్యనిర్వాహకమును గూర్చి చర్చింతురు. రాయబారులు గాంధీగారిని కలిసికొనుట కానందభరితులై వారి సలహాను గూర్చి మెచ్చుకొనిరి.

(అ. ప్రె.)

అస్సామ శాసనసభ

ప్రత్యేక సమావేశము

షిల్లాంగు, డిసెంబరు 17:— సిల్ హెట్టును బెంగాలు కెచ్చివేయవలెనను నూతన ప్రశ్ననుగూర్చి చర్చించుటకై అస్సామ శాసనసభ 1926 జనవరి 6 తేదీన ప్రత్యేకముగా సమావేశమగును.

(అ. ప్రె.)

ప్లేటు కౌన్సిలు

అస్సామ మహమ్మదీయ సభ్యుడు

షిల్లాంగు, డిసెంబరు 17:— అస్సామ మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునుండి మాల్వీ గులామ్ ముస్తాఫా చౌధురీగారు ప్లేటుకౌన్సిలు కెన్నుకొనబడిరి.

(అ. ప్రె.)

బీహారు ఒరిస్సా

కార్యనిర్వాహక సంఘము

పాట్నా, డిసెంబరు 16:— గౌరవనీయులు యస్. శ్రీహరి (కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుడు) గారిని గవర్నరుగారు కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు అధ్యక్షుడుగా నియమించిరి.

(అ. ప్రె.)

జర్మను వైమానికుడు చనిపోవుట

జర్మనీ అధ్యక్షులగు వాల్టర్ డైబల్ట్ గారు సమాధిపై పూవులనుంచుట

(సెంట్రలు న్యూసు)

లండను మేయరు విందొసగుట

ఆస్ట్రీను ఛేంబర్లెన్ గారు (విదేశాంగమంత్రి) మధ్యగలరు. మేయరుగారు ఎడమప్రక్కను, జర్మను రాయబారి కుడిప్రక్కను గలరు.

(సెంట్రలు న్యూసు)

సిరియా వ్యవహారములు

సెంటులో చర్చ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

పార్లమెంటు, డిసెంబరు 17:— సిరియా వ్యవహారములను చర్చించిన పిదప సెనటువారు ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసమున్నదని తీర్మానించిరి. ప్రజల ఆస్తియు, వారిహక్కులను గూర్చి ఆలోచించుటకు జోవిసెలుగారి కుర్తగు వీయబడెనని పెయిన్లీవుగారు చర్చసందర్భమున ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి. డ్రూసుల స్వాతంత్ర్యము సేర్పాటుజేయుటకు పరాసుల కిష్టమేయని డ్రూసులే కనుగొనవలసిరి. శాంతి నపేక్షించువారికి శాంతిని ప్రసాదించెగ మనియు, పశుబలము నుపయోగించి పోరు వారితో పశుబలముతో బోరెదమనిరి. తగిన పోలీసుదళ మేర్పాటు అయినవెంటనే ప్రతిరాజ్యమునుండి సైన్యములను తీసివేసదమని వాగ్దత్త మొనర్చిరి.

బ్రిటనులో నాకాదళవ్యయమును

తగ్గించుట

పార్లమెంటులో ప్రశ్న

లీఫ్ఫెల్డు, డిసెం 16:— చల్టాము లేక స్క్విర్లేసు నాకా శయముగాని ఎత్తివేయకుండ సాగించుట కెంతవరకు అనవరతా అంతివరకే వ్యయమును చేసెదరా యని కామిన్స్ సభ్యులలో యడుగ, రోజీతు, వెంబ్రోతు నాకాశయములనేగాక ఇంకొక నాకాశయము నెత్తివేయవలసివచ్చినని బ్రిష్టియనుగారు వేరొక చోట యనుటనే ఇదిగూ మూసీవేయబడునచేయ యను భయ ముచున్నదినియు అందుచే ఈ ప్రశ్నను అడుగవలసివచ్చెననిరి. చెండుమాడుసంవత్సరములలో మరికొంతవ్యయమును పరిధితులను ఆలోచించి తగ్గించెద మని డేవిడ్సోగారు ప్రస్తుతము నిచ్చిరి.

మోసూలు సంభావన

(1)

మోసూలు ప్రదేశమును ఇంగ్లండుకు కట్ట జెట్టుటకు నానారాష్ట్ర సంఘమువారు రంగీకరించిరి మోసూలులేకున్న ఇరాక్ ను ఉంచుకొనియు లాభము లేదని ఇంగ్లండుకు తెలియును. మోసూలు నందలి సూనెగనులు అమూల్యమయినవి ఆకారణము చేతనే మెసపొటే మియా వ్యవహారములను చూసే రాజకీయములని పేరిడుట తటస్థమైనను ఇరాక్ కును, సిరియాకును బ్రిటీషు ప్రెంచి వారలకు మాండెట్టుల నిచ్చిన యుద్ధేత్య మేమి? తుర్కీ వశమునండి వీనిని తప్పించిన కారణమేమి? అరబ్బులకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటయ గద మొదటిగడుపు ముగియగనే అరబ్బుల రాజ్యమును అరబ్బులకు వప్పగించి పెట్టవలయును మాండెట్టులకును, పరాధీన దేశములకును వ్యత్యాసము గలదనియు, మాండెట్టు క్రింద నుంచబడిన దేశములు స్వాతంత్ర్య దేశములే యనియు చాటుచుండిరి కాని, ఫలితము తద్వ్యతిరేక మయ్యెను మాండెట్టులను గడుపు దినము నకు పిమ్మట వదలిపెట్టుటకు మారుగ, వానిని చిరకాలము వరకు తమ వశమునం దుంచుకొనుటకు సంకల్ప మేర్పడినది ఇదువదియైదు సంవత్సరముల వరకు ఇరాకును పరిపాలించుటకు, ఛేంబర్లనుగారు నిశ్చయించిరి ఇంతకన్నను వాగ్దాన భంగము వేరుండునా? ఒక పురుషాంతరము వరకు పరిపాలించిన పిమ్మట, ఇరాకును వదలిపెట్టుట కెవరయినను సమ్మతించురా?

ఈజిప్టునందు జరిగినకథయే ఇరాకునందును నడువకమానదు పాశ్చాత్యజాతులవారు ప్రజలను స్వపరిపాలనమునం దెట్లు సుశిక్షితుల గావించుచున్నారో దెలుపనక్కరలేదు సిరియాలో ఫ్రెంచి వారవలంబించుచున్న పద్ధతులే యందుకు నిదర్శనము నానారాష్ట్ర సంఘము ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచివారి వశమునం దున్న కారణమునవా రేమి జెప్పిన నదియే సాగుచున్నది మాండెట్టు ఏర్పాటును ప్రెసిడెంటు విల్సనుగా రంగీకరించినపుడు, ప్రదేశాక్రమణ కిది దారిజూపు నని తలంపరయిరి స్వయం నిర్ణయసూత్రమున కిది యనుగుణ్యముగ నున్నదని భ్రమజెందిరి. కాని, యూరపియనుజాతుల దృక్పథమును గ్రహించినవారు మాత్రము, ముం దేమి జరగునో గ్రహించియుండిరి సిరియాను, మెసపొటేమియా పాలెస్టీనులను చిరకాలము వశపరచుకొనుటకు, ఆంగ్లేయులును ఫ్రెంచివారును ఒకరి కొకరు తోడ్పడెద రని తలంపవచ్చును వీరిని కదలించగలవారెవరుండు? ఇటీవల కామన్వెల్థలో బాల్కువినుగారిని ఇరాక్ మాండెట్టును ఇరువదియైదు సంవత్సరములవరకు కొనసాగించెదరా యని

యడుగగ, కలనల్ ఎమెరీగారి వాక్యము లట్టి యర్థము నియమని చూచించిరి కాని, బాల్కువినుగారి సంగతిని తెలిసిన కొలదికాలమునకే, కలనల్ ఎమెరీగారి వాక్యములు సత్యములని తేలివది బాల్కువినుగారి సంగతి తెలియునా, తెలియదా? ఒక ఛేంబర్లను, ఎమెరీగార్లు కలిసి యిట్టి దలంపును వెల్లబెచ్చి, బాల్కువినుగారి చేతులను కట్టివైచిరా? బ్రిటీషు ప్రభుత్వపు కీర్తి నిట్టి ఎత్తులు ఇనుమడించేయజాలవు మెసపొటేమియాను వదలి వేయవలయు నని, బ్రిటీషు ప్రముఖులు పలువురు దెలుపుచుండిరి ఇప్పుడు వా రేమిజేసెదరు? లేబరుపక్షమువారు గూడ సరిపెట్టుకొందురా? ఏదియో నొక పేరుజెట్టి నూతన ప్రదేశములను కబళించుటయే, ఇంపీరియలిస్టుల వ్యూహము లేబరుపక్షమువారి కిట్టి ఎత్తులను బలపరచెదరా? వారి ప్రాచీన చారిత్రము ఎట్టి యాశ కెడమియుట లేదు నానారాష్ట్ర సంఘమువారు నియమించిన విచారణసంఘ మేమి దెలిపెను? మోసూలు తుర్కీలో నొక భాగమని నిర్ణయించెను. ప్రజాభిప్రాయ మిందు కనుకూలించునని గూడ తెలిపిరి కాని, ఇరాక్ ను బ్రిటీషువారు మరికొంత కాలము పరిపాలించుచో మాత్రము మోసూలును బ్రిటీషువారి వశమునం దుంచవచ్చు నని సూచించిరి తుర్కీకి జెందిన మోసూలును బ్రిటీషువారి కిచ్చుట కిది యొక కారణమగునా? విచారణసంఘమువారు జెప్పిన విషయము నవకాశముగ గైకొని, ఇరువదియైదు సంవత్సరములవరకు తాము పరిపాలించెదమని ఛేంబర్లనుగారు ప్రకటించిరి అట్టి పరితుపైన నానారాష్ట్ర సంఘము వారు మోసూలును ఇంగ్లండు కిచ్చివైచిరి ఆక్షేపణియమగు బ్రూసెల్సు పంక్తిని సరిహద్దుగ నేర్పరచిరి తురుష్కు ప్రతినిధు లిట్టిసభకు హాజరుగాక బోవుట వింతగాదు మొదటినుండియు లీగుకొన్ని లుకు నిర్ణయాధికారము లేదనియు, సంధి గుదుర్పుటకు మాత్రమే యిది బనికవచ్చు ననియు, వీరు దెలుపుచునేయుండిరి మోసూలు నిర్ణయమువలన, శాంతి గుదురుటకు మారుగ, క్రొత్త మన స్పర్థ లేర్పడును తుర్కీ తన హక్కులను సులభముగ వదలిపెట్టక, ఆందోళన జరుపుచుండును, స్వలాభము చేకూరె నను సంతసముతో, ఇంగ్లండునం దన్ని పక్షములవారును సరిపెట్టుకొని లాభములేదు ఇంపీరియలిజమున క వ కా శ ము దొలగునటుల, లేబరుపక్షమువారు నయినను నడుముగట్టుకొని పని జేయవలయును నూనెగనుల నిమిత్తము, అరబ్బుల స్వాతంత్ర్యము నరికట్టుటయు, తమకు హక్కులేని ప్రదేశము నాక్రమించుటయు, ఎంత ధర్మవిరుద్ధములో గ్రహించుట ముఖ్యము

తాడిపత్రి మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు:

ప్రజలయలబడి

తాడిపత్రికి నానాటికి దుస్సహమగుచున్నది మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు ప్రజల టేమమును పెంపొందించుటకు మారుగ, వారిని పలు కష్టముల పాలేయుచున్నది. చేర్మనుగారి చర్యలగూర్చి రేటుపేయర్లు పలువిధముల మొరలిడుచున్నారు.

వీరి మొరల నాలకించువారు లేకబోయిరి తమ యనమ్మతిని దెలుపుటకు గాను, దుకాణాదారులు అంగడును మూసిరి మూడురోజు లయినను వీరిని తెరువ లేదని తెలియుచున్నది హరతాళము మొదలిడి నేడు నాలుగవ రోజు ప్రజలపై అక్రమపు పన్నులను విధించుచున్నారని గ్రహించుటకు, వృత్తిపన్నుల జాబితాను జూచిన దెలియును అప్పీలు జేసినపుడు, హెచ్చుజేయుటయు, తరువాతి టరములో ఇంకను హెచ్చుజేయుటయు తటస్థమైనను రెండురూపాయల పన్ను చెల్లించువారికి, మరి యొక అర్థ సంవత్సరమునకు నూరు రూపాయల పన్ను విధించుట ఏ టి చిత్ర మో యూహింప వచ్చును 6 రూపాయలను చెల్లించువారికి 137 రూపాయలను విధించిరి వీరిలో చాలమంది ఇకంటాకున్న నయినను చెల్లించుటలేదు. అప్పీలు జేసినవారి స్థితియు చేయనివారి స్థితియు ఒక్క తీరు న నున్నవి ఇండ్లపన్నులు విశేషముగ హెచ్చింపబడినవి. స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖవారింకను యుపేక్ష వహింపక నిష్పక్షపాతముగ విచారణ సలిపిన గాని ప్రయోజన ముండదు స్థానిక స్వపరిపాలనము చెన్న రాజధానిధానిలో నిదివరకే నామమాత్రమయినది తాడిపత్రి విదర్శన మీ దురవస్థకు మరింత తోడ్పడుచున్నది. ప్రజలయెడ నిర్బంధ పద్ధతుల నవలంబించుట వలన ప్రస్తుత స్థితి మరంత దుర్భరమగుట దప్పవేరు లాభముండదు ప్రజల కష్టములను విచారించి, వానిని వెంటనే నివారించుట యుక్తము. స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖవారింత వరకు తమధర్మమును నెఱవేర్తురో చూడవలయును హైరెన్సు ప్రభృతులు కౌన్సిలును కేవలము కుటుంబపు సొత్తుగ వాడుటవలన, ప్రజలకు మిక్కిలి యిబ్బంది గలుగుచున్నది. 1919 వ సంవత్సరము నుండియు ఒక్క కుటుంబమే పరిపాలించుచున్నది 1923 వ సంవత్సరమునందు ఎన్నికలు జరిగినను, ప్రయోజనము గలుగలేదు. హైరెన్సుగారును వారి సంబంధీకులును కౌన్సిలు నాక్రమించిరి ప్రజాభిలాషలకు వ్యతిరేకముగ పరిపాలనము యిచ్చవచ్చిన రీతిని జరుపబడుచున్నది ఎన్నికలను నడిపినవిధము తీవ్రవిమర్శనమునకు పాత్రమయ్యెను పిమ్మట జరుగుచున్న వ్యవహారములు ప్రజల భీతిని సార్థకపరచెను ఇట్టి దుస్థితిని ఎంత త్వరలో నివారించిన సంతమేలు స్వతంత్రు లగు కౌన్సిలరులు ప్రవేశించునపుడే, పరిపాలనము క్రమముగ నడుచును మ్యునిసిపలు సంఘమును పునర్నిర్మించుట యత్యవసరమగుచున్నది లేనియెడల ప్రజలు మ్యునిసిపలు సంఘాధికారులకు తోడ్పడుట కష్టము ప్రజలు సంపూర్ణ నిరాశాహృదయులు గాకముందే, 'మంత్రిగారు జోక్యము కలుగజేసికొని, వారియందు మరల విశ్వాసమును పురిగొల్పుట టేమదాయకము. ఈవిషయమై మదరాసు శాసనసభలో శ్రీయుత సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు అడ్డరకమెంటు మోప ను ప్రతిపాదించగోరిరి గౌ పానుగల్లు రాజాగారు, తాడిపత్రి మ్యునిసిపలు వ్యవహారముల గూర్చి విచారణ జరిపెద మని నేటిదినము తెలిపినందున నాపనిని విరమించిరి.

చెన్న పురి శాసన సభ

బార్ ప్టలు బిల్లుపై చర్చ

(నిన్నటి ఫలాహారానంతరము)

ఫలాహారానంతరము చెన్న పురి శాసనసభ్యులు తిరిగి సమావేశమై బార్ ప్టలు బిల్లు సవరణపై చర్చ జరిపిరి —

1 ఈ యువకులకు సేరముల సేరములను విచారించుటకు గాను ఏ జిల్లాయందుగాని ఒకటిగాని అంతకుండు అనునముగ గాని ప్రత్యేక కోర్టులను స్థానిక ప్రభుత్వమువారు స్థాపించుటకు ఆ ఆర్డర్ ప్రత్యేక కోర్టులకు సేరములను సామాన్య సేరములతో బాటు విచారించబడవలసినపుడు వీరిని ప్రత్యేక భవనమును, సామాన్య సేరముల విచారించబడు దినములందుగాక ఇతర దినములందును విచారించవలెను క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోర్టు క్రింద ఆర్డర్ సవరణకు పద్ధతులు తప్ప మిగతా సామాన్యముగు విచారణ పద్ధతుల కెల్ల మానవలెను అను తీర్మానమును సాల్వా నాగారు రుపపాదించిరి

హోము మెంబరుగారు సవరణ నాక్షేపించుచు ఇదివరలో గానింపబడిన తీర్మానముల కీ సవరణ విరుద్ధముగ నున్నందున తా మంగీకరింప జాలమనిరి సవరణ వోటుకు బెట్టబడి ఓడిపోయెను

ప్రభుత్వమునకు అపిలుమాక్కు

సి వి వెంకట రమాయ్యంగారు — “ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారి ఉత్తరువుపై ఏ మనుజుడైనను స్థానిక ప్రభుత్వమునకు అపిలు జేసికొనవచ్చు ననియు, వారితీర్పు కడపటి తీర్పుగ నుండవలెనని”యు సవరణ నుపపాదించిరి ఉత్తరువుపై అపిలు కవకాశముండిన అధికారులు జాగ్రత్త విషయమును విచారించి ఉత్తరువులు గావించురని బల్గిరి ఆర్ శ్రీనివాసయ్యంగారు బలపరచిరి

హోము మెంబరుగారు సవరణయొక్క ఉద్దేశము సంగీకరించుటకు తమ కెట్టియోక్షేపణ లేదని బల్గిరి సవరణ ఆమోదింపబడిన

4 బార్ ప్టలు పాఠశాలయందు నివసించియున్నవారు తిరిగి పాఠశాల సేరమును గావించినపుడు బార్ ప్టలు పాఠశాల నివాసముకు ప్రాత సేరము క్రింది పరిగణింపబడరాదు మరియు ఆరెని పారసత్వవిధి నిర్వహణమున కీ బార్ ప్టలు పాఠశాల నివాసము వర్తనిక జేయజాలరు అను సవరణను యస్ సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించుచు ఈ బిల్లుయొక్క ముఖ్యోద్దేశ మీ యువకులవ్యభావమును బాంజేసే వృద్ధి కెచ్చుటయే గాని వారి భావిజీవితముతోయు ఇతర దేశస్థులవలె పౌర విధినిర్వహణమున కనర్దుల జేయరాదని బల్గిరి సి ఆంజనేయులు, సి వి వెంకటరమణయ్యంగారు సవరణను బలపరచిరి

హోము మెంబరుగారు సవరణ నాక్షేపించుచు బార్ ప్టలు పాఠశాలయందుంపబడు వారు గొప్ప సేరములను గావించినవారని మరువరాదనియు, వారు సేరమొనర్చినవారు గాన వారికి ప్రాత సేరము లాసంగ వీలు లేదని బల్గిరి శిశుభూషణరావు మహాశయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు ఈ బిల్లు కట్టిపాక్కై లాసంగనిచో, ఈ బిల్లుయొక్కయు పాఠశాలయొక్కయు ఉద్దేశములకే భంగము గలుగునని బల్గిరి

సవరణ నాక్షేపించుచు “బార్ ప్టలు పాఠశాలయందు నివసించుటకు ఉత్తరువు జేయబడిన యాతడు ఒక సేరమునకై శిక్షింపబడినవాడు ఇతర మామూలు శిక్షకు బదులు బార్ ప్టలు పాఠశాల నివాసము శిక్షగ విధింపబడుచున్నది” అని అడ్వొకేటు జనరలుగారు బల్గిరి

ఈ చట్టముక్రింద శిక్ష లేదు క్రిమినల్ ప్రొసీజరు, పినలు కోడులక్రింద శిక్ష (Conviction) గలరు గాని ఈ చట్టముక్రింద లేదని సి వి వెంకటరమాయ్యంగారు బల్గిరి అందుచే ఈ చట్టముక్రింద శిక్ష వలన సేరస్థు డవర్డు డుగ జేయబడజాలదనిరి

5 యస్ కృష్ణారావు పంతులుగారు సవరణను బలపరచుచు నిందితుల స్వభావమును బాంజేయాలెననిన వారి భావిజీవితమునం దంతయు అనర్దులనుగ జేయరాదనిరి

రాల్ బుట్టి ఎం నరసింహాచార్యులుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, దోషులను ఖయ్యునునకు పంపుటకు మారుగా బార్ ప్టలు పాఠశాలకు పంపుటలోనే ప్రభుత్వమువారు వారియెడల కృష్ణా ఐన్స్పెక్షనూతిని, కిరూనుగన్వరచిరని నుడిచిరి అప్పటి కనువారు తరువాతికొడు సేరముల నొనర్చినయెడల వారిపై సామాన్యతీర్మానమును గనుపరపవలెనో చెలియకున్నది సవరణయందు కంక్షవభాగమునకు అవసరమే గనుపించుటలేదు ఖయ్యును శిక్ష విధింపబడినవారు మాత్రమే స్థానిక సంఘముల కభ్యర్థులుగ నింపుట

కనర్దులని ఆయా శాసనములందు విధింపబడినవారని, సంస్కరణ పాఠశాలయందు నిలిపియుంచబడినవారు కనర్దులని విధింపబడలేదు

2 ఎ సాల్వా నాగారుగూడ సవరణ నెదిర్చిరి సత్యమూర్తిగారు — సవరణయందు రెండవ భాగము నుపసంహరించుకొనిరి మొదటి భాగమును వోటునకు బెట్టగా 26 వ రెనుకూలముగను 26 ప్రతిపక్షముగను సమ్యుతల నొసగిరి అభ్యుత్పాదకు ప్రతిపాదనకు వ్యతిరేకముగ సమ్యుతి నొసగి సవరణ వీగి పోయెనని ప్రకటించెను

అనర్హత పరిగణింపబడరాదు

ఆర్ శ్రీనివాసమగారు — సాధారణ సేరముల సందర్భమున శిక్షింపబడిన యెడల శిక్ష తనకారోపింపబడు అనర్హతల-ఆశాసనము క్రిందియున్నవనుక విధింపబడు శిక్షల సందర్భమున నుండజాలవు అను వాక్యములను 28 వ క్లాజు గా సేర్పరుపవలెనని ప్రతిపాదించిరి

భూబి ఉస్మాన్ సాహెబుగారు ప్రతిపాదనము నెదుర్చుచు, ఒక మారు దోషియైనవా డెట్టులైనను దోషియేననియు, అందుచే నతని అనర్హతల తొలగింపబడరా దనియు నుడిచిరి

ఎస్ సత్యమూర్తిగారు — ప్రభుత్వసభ్యు డవలంబించిన వైఖరి సభ్యులను చాల నొప్పించు చున్నదని నుడిచిరి ఈ బిల్లు వలన నెన్నియో సభ్యులెములు గలుగునని చెప్పుచు ప్రవేశపెట్టిరి కాని తరువాత చర్చలను మామన్న కొలదిని ఇది మరియొక పీఠము బిల్లుగాని మరియొకటిగాదని స్పష్టపడుచున్నది సేరమొనర్చినందుకు ప్రతికారముగ శిక్ష విధింపవలెనను నిర్ధాంతము ప్రపంచమున నింను నిలచియున్నదనుటకుగా నీ బిల్లుద్దేశంబ బడినట్లు దోషులనున్నది మనుష్యులు ఒక మారు సేరముల నొసర్చినను తరువాత పశ్చాత్తాపమునంది, సంస్కారమునంది సత్వరులగుట కవకాశమును ప్రభుత్వసభ్యుడు నిరాకరించుట వాకర్థమగుటలేదు యువకు లత్యాసపరులు ఒకప్పుడు సేరము నొసర్చినను సులభముగ సంస్కరింపబడుట కర్దులు

డి కృష్ణమనాయకుగారు — సవరణను బలపరచుచు, బార్ ప్టలు పాఠశాలయందు 2-5 వర్సరములు క్రమశిక్షణమును, సంస్కారమును బొందిన తరువాతగూడ యువకులు పాఠశాలకు కనర్దులని పరిగణించుట అన్యాయమని నుడిచిరి

భూబి ఉస్మాన్ సాహెబుగారు — సభ్యు కెక్కువ గోరుతుండుటచే సవరణ సంగీకరించెదనని బలిపరి సవరణను వోటునకు బెట్టగా శేక గ్రీవముగ సంగీకరింపబడిన

నిబంధనల నామోదించు సభికారము

మొన్నటిదినమున చర్చ నిలిపియుంచబడిన నాల్గవ క్లాజుపై తరువాత చర్చ జరిగెను నిబంధనల నొనర్చు సభికారమును గురించి ఈ క్లాజునందు వివరింపబడిన చాలమంది సభ్యులు, నిబంధనలు ఆచరణలోనికి వచ్చుటకు పూర్వము శాసనసభ యామోదము నందవలెనని చాలమంది సభ్యులు గోరియుండుటచే, కొన్ని నిబంధనల సందర్భమునమాత్రము శాసనసభవారి సమ్యుతి ముందుగా దీసికొనుటకు ప్రభుత్వ మంగీకరించి ఆవిధముగా సవరణను చెప్పెదమని దోషియుండెను ఈ దినమున అడ్వకేటు జెనరలుగా శాసనసభను చెచ్చిరి

“ఈ క్రింది విభాగములను 4 వ క్లాజున చెర్పవలెను

(1) సబుక్లాజు — ఈ క్రింది సబుక్లాజు నునందు వివరింపబడిన నిబంధనలుగాక — ఈ శాసనముక్రింద ప్రభుత్వమువారిచే గావించబడు నిబంధనలు పోక్ట్ కంటుబార్డి గెజిటులో ప్రకటించబడును అట్లు ప్రకటించబడినప్పటినుండియు వానికి శాసనాధికారము సంక్రమించును

(2) సబుక్లాజు — 2 వ సబుక్లాజు నందలి (ఎ) (సి) విటములలో వివరింపబడిన నిబంధనలు — సవరణలోగాని, సవరణలు లేకుండుగాని శాసనసభవారి యామోదము నందిన తరువాత మాత్రమే ఆచరణలోనికి వచ్చును

సత్యమూర్తిగారు — 2 వ సబుక్లాజు విటము (డి) యందు వివరింపబడిన నిబంధనలుగూడ శాసనసభవారి యామోదమునందలి అమలులోనికి రారాదని నూచించిరి బోర్ ప్టలు పాఠశాలయందు నివసించువారిపై దీసికొనుటకు క్రమచర్యకు సంబంధించిన నిబంధన లిందుగలవు వానికి శాసనసభవారి అంగీకారము నంద సవరణము లేకుండు ప్రభుత్వమువారికి స్వేచ్ఛ నొసగినయెడల సాధారణ జెయిక్ నిబంధనలను వారికిగూడ వర్తింపజేయవచ్చును

రాల్ బుట్టి ఎం కృష్ణమనాయకుగారు రీమాచనను బలపరచిరి

గౌరీ ఉస్మాన్ సాహెబుగారు — మొదటిసారి దినమున

గాని తరువాత వావిధముగ సవరించు కంగీరించెను సవరింపబడిన రితిని అడ్వకేటు జెనరలుగారి సవరణ అంగీరంపబడిన అంతటితో బిల్లునం దన్ని క్లాజులపైనను చర్చ ముగిసెను “ శాసనమగుట

తరువాత గౌరీ ఉస్మాన్ సాహెబుగారు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు బిల్లును శాసనమొనర్చవలెనని ప్రతిపాదించగా సభవా రంగీకరించి అంతటితో బిల్లు మూడు రీడింగులు ముగిసెను సభాకార్యక్రమ ముదిగనున కంతటికే నిలిపివేయబడిన

సింగపూరు నాకాశయము

కార్మికులు

1925, డిసెంబరు 16 — సింగపూరు నాకాశయమునకు దగ్గరనున్న వాటికేళ్ళరులు తమ కూలీలను ప్రభుత్వమువారు బోటితో తీసికొనుచున్నారని మొదటబెట్టుచున్నారని కామన్ను సబ్ లో పెన్సి గారు ప్రస్తావించి అడ్వొకేట్ ఆఫ్ సరులు స్థానిక ప్రభుత్వములతో సమాకారము సల్యుచున్నారనియు నాకాశయ పనులకు గావలసిన కార్మికులను భారతదేశములో ఉత్తర చక్షిణ రాష్ట్రములనుండి రప్పించెదనని జేవననుగా రనిరి

వాతావరణ స్థితి

1925 సం॥ డిసెంబరు 18-వ తేది శుక్రవారము

మట్టతలలు	తా 24 గంటలలో	అత్యధిక	తా 24 గంటలలో	అత్యధిక	తా 24 గంటలలో	అత్యధిక	తా 24 గంటలలో	అత్యధిక	తా 24 గంటలలో	అత్యధిక
గోపాపురం	79.8	57.0	.	26.65	44.96					
విశాఖపట్నము	77.7	68.7		12.86	87.09					
కాకినాడ	78.1	62.8		18.51	89.09					
మచిలీపట్నము	79.8	68.9		14.58	41.59					
కర్నూలు	88.3	60.6		8.58	26.01					
బళ్లారి	88.2	61.2		6.78	20.51					
కడప	81.6	64.4	.	11.42	81.28					
నెల్లూరు	81.7	66.8		38.51	87.98					
మద్రాసు	82.4	67.7		46.35	50.74					
కడపూరు	80.1	69.2		46.39	52.94					
నేలము	85.7	64.4		8.00	89.80					
కోయంబూరు	79.9	65.8		16.78	22.29					
తిరుమనాపల్లి	85.8	69.0		15.06	88.18					
నాగపట్నము	81.2	70.6		47.01	54.98					
మధుర	86.0	69.8		19.61	88.58					
పాంబట్	80.8	74.7	.	42.08	87.00					
తిరువల్లూరి		34.60	28.84					
తిరువేంగుడు	88.1	78.3	1.38	82.19	64.51					
కొచ్చి	84.9	75.5		27.78	114.51					
కాలికట్టు	90.6	72.7		25.15	117.16					
మంగళూరు	89.4	72.5		13.15	125.68					
చెంగుళూరు	78.8	57.5		3.97	85.87					
మేరకాగ	75.6	68.8		16.99	125.46					
కొడైకాశి	64.1	49.2		45.84	62.18					

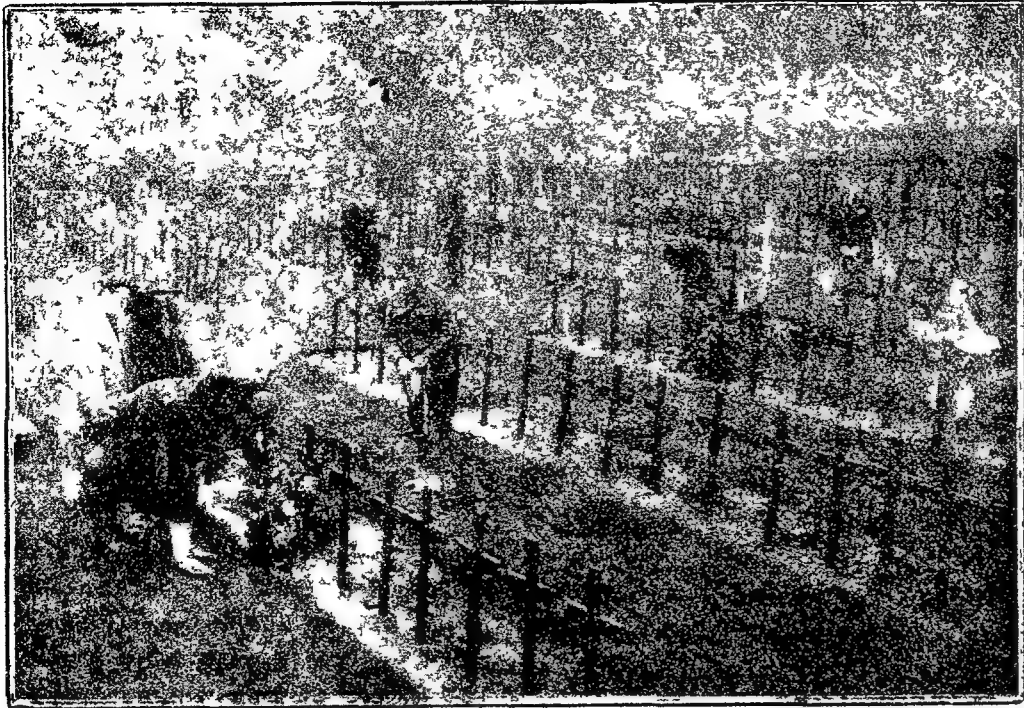
సర్కారులు — ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది కొంతకాలములో అర్ధత్రయోగము, మచిలీపట్నములో 3 వై విశాఖపట్నములో 3 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ గోపాపురములో 5 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి తక్కువ మచిలీపట్నములో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ తక్కిన గోల్కొండ 2 1/2 నుండి 3 డిగ్రీలు తక్కువ

దక్కన్ — మేఘములు పలచగనున్నవి కర్నూలులో బళ్లారిలో అర్ధత్రయోగము పగటివేడిమి 3 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ

కర్నూలుకము — ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది కడపూరులో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ మద్రాసులో రాత్రివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ ఎండగామున్నది వచ్చే 2 1/2 గంటలలో మార్పెమియు యుండవలదు

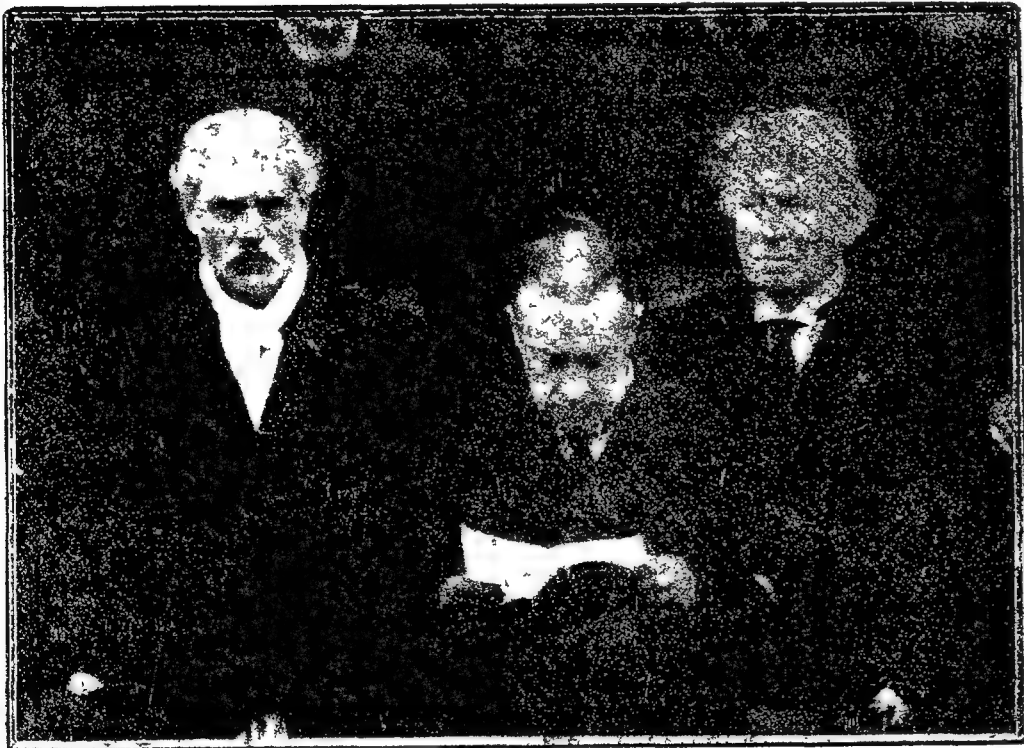
యస్ ఆర్ హెచ్ సాహెబు

వాతావరణ స్థితి

యుద్ధ విరామ దినము
వై.వె.సుయ్యద్ద గోరిలు-పూణెను వైనిడుట

(సెంట్రలు న్యూసు)

యుద్ధ విరామ దినము, లండను

(ఎడమునుండి కుడివైపుకు) రామ్మే మాక్డనాల్డాగారు (లేబరు ప్రధానమంత్రి) బాల్టవినుగారు (కన్సర్వేటివ్ ప్రధానమంత్రి) ఆక్విత్తు ప్రభువుగారు (లేబరు ప్రధానమంత్రి) (సెంట్రలు న్యూసు)

భోపాళ బేగముగారి మనుమరాండు

లండనులో యుద్ధవిరామదినమునందు "పాపీ" లను విక్రయించుట

(సెంట్రలు న్యూసు)

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

శాసనసభలో నిన్న యాదినివీతి ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవి
గ్రాంటులిచ్చుటయందు మరెనిబంధనలు

ఎస్ సత్యమూర్తిగారు — గ్రాంటులచట్టమునందు కేర్వుట నుగూర్చియు, హైస్కూల్లో బోధనావ్యయ భోధించుటను గూర్చియు జిల్లా విద్యాసంఘముల అభిప్రాయమును తెలుసుకొనిరా? ఆవిషయమున ప్రభుత్వమువారు యేమిచర్య దీసికొందురు?

ఉ — జిల్లా సెకండరీ విద్యాసంఘముల అభిప్రాయములు తెలిసెను దేవభావలో బోధించు విషయమున ప్రభుత్వప్రకటన యిదివరకే వెలువడెను గ్రాంటులచట్టమునందు మరెనియమము కేర్వుటనుగూర్చి విచారించుచున్నాడు

సత్యమూర్తిగారు — శాసనసభ అభిప్రాయము తెలిసికొననిది ప్రభుత్వమువారు తక్షణపు కేల ప్రకటించిరి?

విద్యాశాఖమంత్రి — అఫీలియేటెడు కారణాల సంఘమువారును, సెకండరీ విద్యావిధానము బోధనాదుగూడ అభిప్రాయమును చెప్పియుంటచే అనవసరమని తలంచిరి

మరెనియమముగూర్చి ఉత్తరువు ప్రకటించక పూర్వము యీసభవారి అభిప్రాయమును తెలిసికొందురాయని సత్యమూర్తి గారడిగిరి

మంత్రి — సెనేటువారి విషయమును చర్చించిరి తిరిగి యీసభవారు చర్చించుటవసరమని నే దలంపను

సత్యమూర్తి — సెనేటుసభకు ఆర్థికాధికారము లేదు అందుచేతనే యీవిషయమున గల తీర్మానమును తమకు ప్రసక్తిలేదని నిరాకరించిరి నేను సెకండరీ స్కూల్లో యీనియమము ప్రవేశపెట్టుటగూర్చి అడుగుచున్నాను అవిషయమున సెనేటున కేమియు సంపర్కములేదు ఈసభవారి అభిప్రాయము చెలుప సర్వాధికారముగలదు మంత్రిగారి పక్షమునా రీసభలో నెక్కువసంఖ్య గలరు కావున తమ సూచనలు ఓడిపోవునని భయపడ నవసరములేదు అల్పసంఖ్యాకులగు నితరుల అభిప్రాయమును తెలిసికొనుటలో ప్రమాద మేమి?

మంత్రిగారు — అందువలన ప్రయోజన ముండునని దలంపను

రాష్ట్రకట్టుబడిలో మిగిలిన మొత్తము

ఆర్ వీరయ్య — ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యీ రాష్ట్రము కట్టుబడిలో రూ 126 లక్షలు తగ్గించి యుండిరి. ఈమొత్తము నెట్లు వెచ్చించిరి?

ఈ ప్రశ్నకు తరముగా నేయేశాఖకింద సెంట్రల్ వ్యయ వెచ్చింప బడినది చెలువును దిగువనీతి పట్టికను ద్వేరి దానిపై ఉపప్రశ్నలు జరిగెను

సత్యమూర్తి — ఎసంఖ్యలో బడ్జెటు చర్చ జరిగినపుడు రాష్ట్రకట్టుబడిలో తగ్గింపబడిన మొత్తము ప్రజాయ త్రశాఖల యభివృద్ధికే వెచ్చింపబడు నని ప్రభుత్వమువారు చెప్పియుండిరి ఈసభలో ప్రభుత్వసభ్యులు గూడ అట్లే నమ్మకముగ బట్టిరి. ఇట్టియెడ 2½ లక్షలు మాత్రమే ట్రాన్సుఫర్డ్ కాఖుక్రింద నెట్లువెచ్చించిరి?

టి ఇ మాయరు — ముఖ్యముగా ప్రజాయ త్రశాఖలకే వెచ్చింపబడునని చెప్పియుండిరి అనగా ఇతరత్రాఖుక్రింద నేమియు వెచ్చింపరనిగాదు మరియు నీసభవారే గ్రాంటుల నంగీకరించి యుండిరి సభవారి తీర్మాన సేను కాదనజాలను

రామనాధురాజుగారు — బడ్జెటులో కొరతను పూర్తి చేయుటకు యేర్పాటు చేసిన 96 లక్షలలో ప్రజాయ త్రశాఖల క్రింది సెంత వెచ్చించిరి? రిజర్వుడుకాక సెంత వెచ్చించిరి

ఆర్థికసభ్యుడు మున్నెందు చెల్లుట కంగీకరించెను

ఖర్చయినవిధము

1925-26సం॥ రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు కేంద్రప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన మొత్తములో తగ్గించిన రూ126 02 లక్షలు ఖర్చు పెట్టినవిధము

1925-26సం॥ బడ్జెటులో తక్కువైన మొత్తము సర్దుటకు రూ96 44ల శాసనసభవారు 1925 మార్చిలో నిలుపు చేసిన కొన్ని పనులకు వినియోగించిన మొత్తము (వివరములు అనుబంధము 1లో తెలుపబడెను) రూ 2 19ల

మిగిలిన రూ27 82 లక్షలు ప్రజాయ త్రశాఖలక్రింద వెచ్చించుటకై మంత్రిలకు దిగువనీతి కొసంగబడెను

గౌ॥ ప్రధానమంత్రి స్థానిక సంఘములకు, రూ 15 ల

,, 2వ మంత్రి విద్యాశాఖకు 8 32ల

,, ,, (అభివృద్ధికాఖుకు 4 00ల

(వీవివరములు అనుబంధము 2 లో దెలుపబడెను)

అనుబంధము1—

ఆగస్టులో సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులద్వారా

ఖర్చయినది రూ

అడవి పంచాయతీలకు 12000

అల్లిపురం జెయిలు, బళ్లారి 75000

నీలగిరి జిల్లాలో గడ్డనకు	7500
గవర్నరుగారి కార్యదర్శికి యిల్లు	40000
గవర్నరుగారు ఖానుపరచిన ఖర్చులు	
ఇరిగేషను పనులకు	145000
హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ స్కీములు	39,300

ఇందు బట్లారి జెయిలు క్రింద ఉర్బకాని	3,18,800
మొత్తము	1,00,000

మొత్తము 2,18,800

అనగా 2 19 లక్షలు

అనుబంధము 2

1 స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ	రూ
గ్రామాంతరముల నీటి పరఫరా	625000
గ్రామములలో	625000
2 వ తరగతి రోడ్లు	186080
మదరాసులోనికి వచ్చు ట్రంక్ రోడ్లు	16000
ట్రంక్ రోడ్ల గ్రాంటులు	34000
కండ్ల ఆస్పత్రికి	12870
ఇరిగేషన్ స్కీములకు	1600

మొత్తము 1500000

2. విద్యాశాఖ

స్థానిక సంఘముల యావరంలో 452 నూతన

పాఠశాలలకు 110288

ఇతరులు స్థాపించిన 197 ప్రాథమిక పాఠశాలలకు 28802

85014

స్థానిక సంఘములకు పాఠశాలలకై ధనసహాయము 27740

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము సభ్యుల ప్రయాణము ఖర్చులకు 20000

గ్రంథాలయమునకు 13000

కృష్ణజిల్లా విభజన మూలమున జిల్లా విద్యా

శాఖాధికారి నిమిత్తము 4500

ఇంజనీరింగు కాలేజీకి డేరాలిమిత్తము 8260

ఇతర స్కీములతో గలసి మొత్తము 710864

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము స్కీమునకు విచారించబడుచున్న ఇతర స్కీములకు 121136

మొత్తము 832000

3. అభివృద్ధిశాఖ

వ్యవసాయశాఖకు రూ 1,54,020

పశువైద్యశాఖ 8985

సహకారశాఖ 10185

పరిశ్రమలకు 164940

చేపల పరిశ్రమకు 44300

ఇంకను ఆలోచనయందున్న స్కీములకు 17620

మొత్తము 400,000

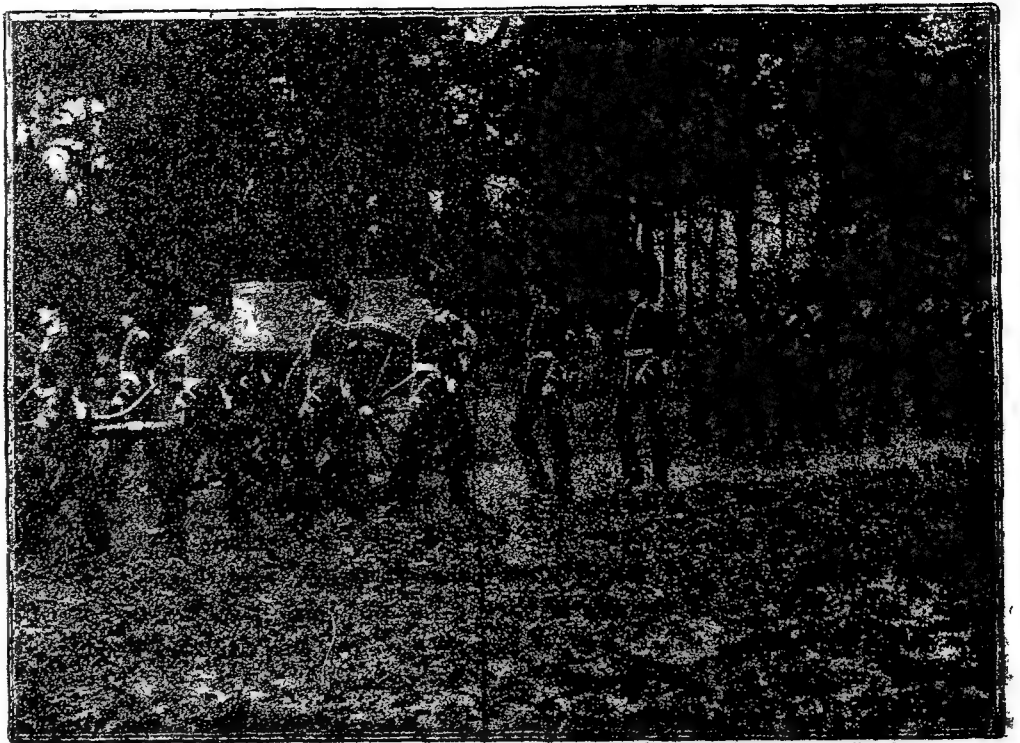
యూరపియను సంఘము

జాయింటు వార్షిక నివేదిక

కలకత్తా, డిసెంబరు 16 — యూరపియను సంఘము యొక్క కేంద్ర సంఘముయొక్కయు శాఖలయొక్కయు తృతీయ జాయింటు వార్షిక నివేదికను నేడు జరిగిన సభ్యులు ప్రతినిధులు అన్ని చోట్లనుండి వచ్చి కార్యక్రమము ఉత్సాహకరముగ జరిగిన సమావేశమున సర్ మాన్యువల్ కార్యకర్త అధ్యక్షత వహించి క్రింద టిక్కెట్ల రెవ్యూలో ప్రచురింపబడిన విధముననే సంఘవిధానములను మార్పులతో తిరిగి పరిశీలించారు అంగీకరింపబడిన

వారుగమనింపవలసిన ముఖ్యార్థములివి — (1) గట్టస మృతమైన పద్ధతులపై బ్రటిష్ హక్కులను నిర్వహింపబడుట అనగా వ్యక్తిగత సమానహక్కు సమానస్వాయులపై ఆధారపడిన హక్కులు (2) ఆంగ్లోయిండియనుల యెడలను ఇచ్చుటనే నివాస మేర్పరచుకొన్నవారి యెడలను గారి రాజకీయ భిలాషలలో సానుకూలతని జూపుట హిందూదేశాభివృద్ధికి నిర్మాణ పద్ధతులపై పనిచేయుచున్న భారతీయులతో సహకారమువహించిపనిచేయుట

సంఘక్షేమము రాజబక్షిగిరిని భారతీయులయెడ సహకారముగా పునరుద్ధరించుట, ఆస్థానము చిరస్థాయిగానుండవలెనన్న తిరుయభిప్రాయములను స్పష్టముగా చెప్పవలెననియు శాఖలలో అభిప్రాయములను మార్పుకొనుటకు ఎక్కువ అవకాశము లుండవలెననియు పేజిగాయతెచ్చిన తీర్మానముగీ కరింపబడినది (అ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ అలగ్జాండ్రారాణిగారు-శవము నూరేగించుట

(నెలటలు న్యూస్)

లండనులో వైటుహాలుగోరిపై చక్రవర్తిగారు పూలదండ నుంచుట

(నెలటలు న్యూస్)

అంతర్జాతీయ మహిళాసభ

ఒకశాఖను బర్మాలో స్థాపించుట

గవర్నరు అధ్యక్షతవహించెను

రంగూను, డిసెం 16 — ప్రభుత్వమందిరమున నేడు మహిళాసంఘసభకు వెల్లి గవర్నరు కొంతసేపు ప్రసంగించి వెడలిపోయెను (అ. ప్రె.)

రంగూను, డిసెం 17 — బర్మాలో మూడవ అంతర్జాతీయ మహిళాసభయొక్క శాఖను స్థాపించుటకు ప్రభుత్వమందిరమున కేటినాయంకాల మొక పెద్ద సభజరిగెను అధ్యక్షతవహించిన గవర్నరుగారు సభ్యులకు స్వాగతమొసంగుచు కొద్దిగా యుపన్యసించి వెడలిపోయిరి ఉద్యమమును గురించి తానుమాట్లాడ బొంబులలేదనియు అది స్త్రీలకు సంబంధించిన విషయమయ్యును స్త్రీలు లేనిదే ప్రపంచ మభివృద్ధి పొందజాలదు గనుక అటువంటి యుద్యమము గూర్చి ఏ పురుషుడునుమీదుమిక్కిలిగవర్నరును అశ్రద్ధవహించుటకు విలులేదనియు గవర్నరు చెప్పెను బర్మాలో స్త్రీలు కొంచె మభివృద్ధిలో నున్నారని గావున యీ యుద్యమమునకు మార్గదర్శకులు కాగలరని చెప్పెను

పిమ్మట మిసెసు విక్టరు గాంబులుగా రిట్లుపన్యసించిరి — స్త్రీశాఖి బాగుపడవలెనన్న అందరును కలిసి పనిచేయవలెను ఇదివరకే స్త్రీలలో చాలమార్పులు కలిగినవి ప్రతి విషయమునందును నా సహకారము వలసి లాభము నిష్పాదింపబడు గురింపబడుచున్నది స్త్రీసంఘము నొకదానిని స్థాపించుటవలన అవసరమైన చోట్లలో శాంతియు శ్రేయము కేంద్రసంఘమును స్థాపించినట్లగును బర్మాసంఘము స్థాపింపబడి సరియైన విధమున పనిచేసినట్లయిన యిప్పుడు జరుగుచున్న విధమున వృధాపనులు జరుగవు ఏకగ్రీవముగా ఆశాఖకు అధ్యక్షురాలుగా నెన్నుకొనబడిన మిసెసు హిల్డగారు బర్మాలోని ఆకాన్సిల్లరార్లకై తాను చేయగలిగిన దంతయు చేసెదనని తన కృతనిశ్చయమును బలిపెను ధర్మసంస్థలలో నిరవరకే కావలసినంతవని జరుగుచున్న దనియుబొంబాయి బెంగాలులలో జరుగుచున్న పనులను జూచి అనుభవమువలన మరింతవని చెయగలగుదుననియు ఆమె చెప్పెను కమిటీసభ్యులును కార్యనిర్వాహకులు అప్పుడు నియమింపబడిరి మిసెసు మో డోంగ్ గారును మిసెసు మాకల్ల గారును ఉపాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి (అ. ప్రె.)

టర్కీలో నూతన శకము ప్రారంభమగుట

[పి. మర్దును ఎడిటరు]

ప్రపంచచరిత్రము నూతనరూపమును కలుగజేయు మార్పులు టర్కీలో జరుగుచున్నవి. కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వము సేను టర్కీకి వెళ్లినపుడు నిరంకుశుడగు సుల్తాను అబ్దులు హమీదుగారు అత్యంత పురుషులగు సర్వసాధారణుల ననుభవించుచు టర్కీ సామ్రాజ్యమును పరిపాలించుచుండెను. విదేశీయ ప్రభుత్వముల యుద్ధవాసలు కాన్సులాలిసోపిలు కేపులో నుండెను. విదేశ ప్రభుత్వముల సామ్రాజ్య కాంక్షయందు టర్కీరాజ్యము చదరంగపు ఆటయందొక కాయవలె నుండెను.

నేటిదినము పరిస్థితులన్నియు మారినవి. టర్కీ స్వాతంత్ర్యంబును పొందెను. సుల్తానుకు బదులు ముస్తఫా కేమాల టర్కీ రిపబ్లికుకు అధ్యక్షుడుగ నున్నారు. వీరికి థెయోడోరు రూసువాలతో పోల్చుచున్నాను. నిజముగ కెమాలుఫాసా రూస్వాలకున్న గొప్ప సేనానాయకుడు. ఎక్కువ నిర్వాహకత్వ, సాటిలేని వ్యక్తిత్వము గలవారు. ఇస్లాం సామ్రాజ్యమును నెలకొల్పవలయునను పిచ్చి భ్రమలు కలిగిన సుల్తానుల పరిపాలనము అంతమొందినది టర్కీకి నూతన జాతీయ వ్యక్తిత్వ మేర్పడినది. నుతనంబంధముగ యుద్ధము సరిపె ఇస్లాం సామ్రాజ్యమును స్థాపింపవలయునను ఉద్దేశము ఇప్పుడు టర్కీవారికి లేదు. కాన్సులాలిసోపిలుకు నూతన స్వరూప మేర్పడినది. రాజభవనము లన్నియు అనాధ శరణాలయములను పాతకాలలుగ ను మారినవి. నగర నిర్మాణ ప్రయత్నములు పరిశ్రామికాభివృద్ధి సాటిలేని విధముగ జరుగుచున్నది. విదేశీయుల యుద్ధవాసలు అవ్యక్తమైనవి. అంగోరా నగరము ప్రధాననగరముగ నిర్ణయింపబడినది. టర్కీ చవుడు భూములు పంటలతో విరాజిల్లుచుండుటకు నూతన పరికరములతో రైతులు వ్యవసాయముచేయుచున్నారు. నూతన పార్లమెంటు భవనములను చూచితిని. ముస్తఫా కేమాల మంత్రివర్గమునకు చేసినవారితో కలిసి మాట్లాడితిని. నూతన జాతీయత నొలుకుచుండి టర్కీ రిపబ్లికును, ఒట్టోమాను సామ్రాజ్యమునకును ఎట్టి సామ్యములేదు.

ముస్తఫా కేమాలు

ఎటుమారుచినను టర్కీ నూతన స్వాతంత్ర్యమునకు నిదర్శనము లగుచున్నది. ఈ నూతన స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు ముస్తానా కేమాలగారు నాయకులు. వాషింగటన్ ఆమెరికా స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు నాయకులైనట్లు కేమాలగారు నాయకులై టర్కీకి నూతన స్వరూపమును కలుగజేసిరి. 43 సంవత్సరములకు పూర్వము వీరు సలోనికాలో జననమొందిరి. టర్కీయందే సైనికశిక్ష పొంది, అధ్యయనముగ సాహసము ధైర్యముగల ఎవ్వరుఫాసాగారికి కుడిచేయ్యగ నుండిరి. 1909 సంవత్సరమున టర్కీలో జరిగిన విప్లవమున ప్రశంసనీయుగ నాయకత్వమును నిర్వహించిరి. బాల్కను యుద్ధమునందును, బ్రెషోలి సంగ్రామమునందును, కటికనందు జెనరలు బవునుమెండుగారి నెదిరించినప్పుడును వీరు ప్రకటించిన వైపులము గొప్పకీర్తిని కలుగజేసెను. మిత్రముండలిపారి దౌర్జన్యము సామ్రాజ్య కాంక్ష ఫలితముగ టర్కీ సేనలు వివిధ యుద్ధాంగములందు గాంపుచున్న పరాజయమును టర్కీ సుల్తాను అలవంతుకొని సహించుచుండ, టర్కీని రూపుమాపవలయునను ఉద్దేశముతో గ్రీకు సేనలకు లాయుబుబాద్గారు రహస్యముగ సహాయముచేయుచుండ, ముస్తఫా కేమాలగారు అంగోరాయందు తన అనుచరులతో స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమును ప్రారంభించెను. బ్రిటిషువారి ధనసహాయముతోను యుద్ధ సామగ్రితోను పోరాడుచున్న గ్రీకు సేనలను అంగోరానుండి తరుసుకొట్టెను. ఆంట్లియానుండి ఇబ్రహీ సైనికులను తరుసుకొట్టెను. కడకు కాన్సులాలిసోపిలునుండి బ్రిటిషువారిని కూడ తరుసుకొట్టెను.

ఈవిధమున యుద్ధరంగమున టర్కీ స్వాతంత్ర్యమును నిలుపబెట్టి “టర్కీవారు ఆర్థిక బానిసత్వము నెంతమాత్రము సహించజాలరను, సందేశమును లాసేనుచు ఇచ్చెట్లు ఫాసాబాగ్ కర్తవ్య ప్రభువుకు తెలిపెను. నివృత్తపాతబుద్ధిగలవారు టర్కీపట్టణల సామ్రాజ్య కాంక్షను తీవ్రముగ ఖండించుచుండి టర్కీ సామ్రాజ్య పరిపాలనను లోపములతో నిండియుండుటకు బ్రిటిషువారి కుట్రయే కారణమని పో మార్కు సైక్సుగారు కామన్వె సభయందు ప్రకటించిరి. టర్కీయందు పగ్యులన మొనర్చిన ప్రాణపరు జానుమ్యాయిగారు తన అభిప్రాయముల నీ క్రిందివిధమున ప్రకటించెను:— “విదేశీయుల దౌర్జన్యము భూమిపై నున్నది. టర్కీవారిపట్ల సానుభూతిమాపక తప్పదు. టర్కీవారి దౌర్జన్యమునల్ల సంపూర్ణ లాభమును పొంద విదేశీయులు ప్రారముగ ప్రవర్తించుచున్నారు” అనియో వందల సంవత్సరములనుండి విదేశీయుల దౌర్జన్యమునకు లోబడియున్న టర్కీదేశము నేటిదినము స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచున్నది.

టర్కీ జాతీయత

ఆటోమాను సామ్రాజ్యమునందు ఇస్లాం సామ్రాజ్యమును స్థాపింపవలయునను ఉద్దేశము తప్ప చేనొక ఉద్దేశము లేకుండు

ను. ఇప్పుడు టర్కీకి ప్రత్యేక జాతీయత ఏర్పడినది. తమదేశమును చక్కగ పరిపాలించుకొనవలయుననియు స్వదేశోద్ధరణమునకై పాటుపడవలయునను కార్యదీక్ష. తుర్కీవారి నాపరించినది మతవిషయముగ ప్రస్తావన ఉద్దేశము కనుపడదు. ఈ మార్పు టర్కీ అభివృద్ధిని స్పష్టముగ సూచించుచున్నది.

ఆర్థిక విషయాలందు టర్కీ అన్నివిధముల అభివృద్ధిగాంచుచున్నది. టర్కీవారు ధైర్యసాహసములు గల సైనికులనియు, ఓర్పు పట్టుదలగల కైతులనియు ప్రఖ్యాతిచెందినవారు. విద్యావంతులగు తుర్కీవారు అన్నివిధముల పెద్దమునుష్యులు సుల్తాను దుమ్మరిపాలనమున ఆర్థికవిషయములు గ్రీకులే వ్యాపారము చేయుచుండెడివారు ప్రస్తుతము విదేశీయుల ఆర్థికము అంతమొందుటచే టర్కీ ప్రజలు తమ పనులను తామే చేసెకొనుచున్నారు. టర్కీవ్యాపారము వృద్ధిచెందుచున్నది. లాభములను టర్కీవారే అనుభవించుచున్నారు. దేశము సస్యవంతమైనది. లోపావుగనులు విస్తారముగ నున్నవి. గొప్ప అడవులున్నవి. ఈ భౌతిక సంపద సద్వినియోగ మొనర్చుకొనిన టర్కీ రాజ్యము మూడుశతాబ్దములతో తులకాగగలదు. ధనము కావలసియున్నది. కాని విదేశీయుల దురుద్దేశములవల్ల కష్టముల ననుభవించిన వారగుటచే విదేశీయుల ధన మక్కిర లేదని టర్కీవారు సంకల్పించుకొనియున్నారు.

టర్కీలో వ్యవసాయము చక్కగ వృద్ధిచెందుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి నూతన పరికరములతో వ్యవసాయముచేయుచు రైతులకు దానివలన లాభములను నిదర్శించి చూపుచున్నారు. రెండు వేల బ్రాక్టరులు ప్రస్తుతము వ్యవసాయమునకు పయోగింపబడుచున్నవి. రైలు బ్రాక్టరులు వ్యవసాయమునకు అవసరముగ నూతన పరికరములు కొనుటకు ధనసహాయముగ ప్రత్యేకపు బాంక్టు స్థాపింపబడినవి. సహకారసంఘముల సంఖ్య దినముదినము పెచ్చుగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఈసంఘముల అభివృద్ధికి అన్నివిధముల తోడ్పడుచున్నారు.

విద్యాభివృద్ధి

పాశ్చాత్యపద్ధతుల ననుసరించి టర్కీయందు విద్యగరుపబడుచున్నది. పూర్వము అన్ని పాఠశాలలయందును మతబోధయే ప్రధానముగ నుండెడిది. ప్రస్తుతము టర్కీయందంతయు మతబోధ పాఠశాలలు రిమోతమే యున్నవి. మిగిలిన మతబోధ పాఠశాలలన్నియు మాయబడినవి. కళలు శాస్త్రములు ఆధికముగ విద్యార్థులకు కరుపబడుచున్నవి. ఒక్క తరమునందే జపానువారు విద్యావంతులై అభినవసాంప్రదాయము లన్నిటిని నేర్చుకొనిరి. అదేవిధమున ఒక్కొక్కరైన ప్రాచీనవిపరీతపద్ధతులనున్నటిని అంతమొందించి జీవితమునకు అవసరముగ విద్యను దేశమున అల్పకాలములో వ్యాపింపచేయు టర్కీ రిపబ్లికు పూనుకొని యున్నది. వారమునకు రెండుగంటలమాత్రమే మతవిషయక బోధ కరుపబడుచున్నది. టర్కీ సహజవిజ్ఞానముతో పాశ్చాత్య నాగరికత మిళితమునట్లు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

స్త్రీలు

టర్కీస్త్రీలు అంతఃపురములకు సహజమవిడనాడి ప్రజాహిత జీవితమున తమ అర్హతను సాక్రమించుకొనుచున్నారు. “సోదరీమణులారా” అని యుక్తసమూహమును సంబోధించుటకు కడివిన 1500 సంవత్సరములయం దెవ్వరికి అవకాశము లేకుండెను. నేటిదినము టర్కీరిపబ్లికు అధ్యక్షుడు పూజ్యులగు తల్లులారా, గృహిణులారా, సోదరీమణులారా నూతన టర్కీని ఉద్ధరించి భారముమీది” అని ఉద్బోధించుచున్నాడు. నగరములందలి స్త్రీలు తమ నూతన స్వాతంత్ర్యమును సంపూర్ణముగ ననుభవించుచున్నారు. స్త్రీలు విశ్వవిద్యాలయములందు ప్రవేశించి పట్టభద్రులగుచున్నారు. వ్యాయాస, వైద్య, ఉపాధ్యక్షవృత్తులయందు తరిగిదగుచున్నారు. టర్కీస్త్రీలు తమ మోటారుబండ్లను తామేనడుపుచు పికారు చేయుచున్నారు. కొరాను పెక్కుభార్యలను ఒకడే వివాహమాడుటను నిషేధింపకున్నను ఇప్పుడు ఇరువురును పెండ్లాడుట సేరమని నిర్ణయింపబడినది.

యువకులు యధాశక్తి ఈ నూతన పరిణామమునకు తోడ్పడుచున్నారు. ‘యువకుల ఉద్యమము’ టర్కీయందంతయు వ్యాపించియున్నది. 20000 మంది యువకులు సభ్యులున్నారు. ఉపసంఘములున్నవి. యువకుల నుద్ధరించుటకే ఈ ఉద్యమము ప్రారంభమైనది. నేటిదినము యువకులుగ నున్నవారు కేపు. దేశభక్తియు జాతీయతగల పార్కులై టర్కీరిపబ్లికును నిలువబెట్టగలవను విశ్వాస మేర్పడుచున్నది.

ప్రభుత్వము

ప్రభుత్వపద్ధతియే సంపూర్ణముగ మారినది. పార్లమెంటు భవనములు న్యాయస్థానములు నూతన శాసనములు నూతన న్యాయచిహారం సాంప్రదాయములు నూతనశకమును సూచించుచున్నవి. అధికార మంతయు ప్రజలచేయను ప్రజాయత్ర ప్రభుత్వ సిద్ధాంతమును అందరు గుర్తెగురుచున్నారు. పార్లమెంటువారిచే ఎన్నుకొనిబడిన అధ్యక్షుడు మంత్రివర్గమును నియమించును. మంత్రివర్గము ప్రజాప్రతినిధులతో నిండిన పార్లమెంటునకు బాధ్యులై పరిపాలనమును నిర్వహించుచున్నారు. ఇది ప్రారంభదశయగుటచే ఎక్కువ అధికారములుండుట సహజము. అందుకని రిపబ్లికు ప్రభుత్వము నిర్మాణమును తిరస్కరించుట పాడిగాదు.

ఆమెరికావారు 150 సంవత్సరములనుండి స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నను లోపము లెన్నియోయున్నవి. కాని 1908 సంవత్సరమున అబ్దులుహమీదునుల్తానుగారి రాజ్యమును ఇప్పటి పరిపాలనము చూచిన, ఈమధ్య జరిగినమార్పులు ఆశ్చర్యమును కలుగజేయును.

నూతన టర్కీచుట్టుములు కొరానుపై ఆధారపడి యుండలేదు. పాశ్చాత్య నాగరికత అనుగుణ్యముగ విధమున చట్టములు ఏర్పరుపబడిరి. గుర్తుపట్టుటకే వీలులేనివిధమున మెరుపులే గవలె అతితీవ్రముగ టర్కీస్థితి మారిపోవుచున్నది. భూతమంతయు రద్దుపరుపబడి భవిష్యత్తు ప్రారంభమైనదిని తోచుచున్నది. ప్రాచీన సాంప్రదాయములను టర్కీవారు ఒక్కొక్కటి విడవాడి పాశ్చాత్య సాంప్రదాయముల నవలంబించుచున్నారు. సామ్రాజకాంక్ష అంతమొంది జాతీయవ్యక్తిత్వము ఏర్పడినది. మూఢమత విశ్వాసమునకు మారుగ అభినవ నాగరికత సాంప్రదాయములు నెలకొల్పబడినవి. నిరంకుశము అదృశ్యమై ప్రజాయత్ర పరిపాలనను సుఖిరముగ స్థాపింపబడినది.

టర్కీవారి ఉడుపులు

ఒక్కమాత్రము గురించి ప్రత్యేకముగ చెప్పవలసియున్నది. తుర్కీవారు తమప్రాత బ్రోపిలనుమాని ఆంగ్లేయులు ధరించు హాటుల నుపయోగించుచున్నారు. కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వమే హాటులనుధరించి టర్కీవారు దూమ్యులుగను అపవిత్రులుగను పరిగణింపబడుచుండిరి. ఈవిషయమై టర్కీ నాయకులలో నొకడు ఇట్లు చెప్పియుండెను:—

“పదిసంవత్సరములకు పూర్వము టర్కీవారిచే నను హాటును ధరించిన అతనికి శిరచ్ఛేదము ప్రాప్తించుచుండెడిది. ఆకాలము సుల్తాను మూఢమతవిశ్వాసము గలవాడుగ నుండెను. ప్రభుత్వము మతము ననుసరించుచుండెను. నేటిదినము సుల్తాను లేడు. మన సాంప్రదాయముల ననుసరించి రాజకీయవిషయములను నిత్యమింపుపద్ధతి అంతమొందినది. ఒకదినములోనే తుర్కీ నూతన స్వరూపము దాల్చినది. తుర్కీ ప్రాచీనమునుమాడు లేదు పశ్చిమదేశీయుల దృష్టిని నిగిడించి యున్నది.”

ఈ మార్పు టర్కీకే కాక మహమ్మదీయ ప్రపంచమున కంతయు ముఖ్యమైనది. ఏలయినన ఎన్నియో శతాబ్దములనుండి మహమ్మదీయ ప్రపంచమునకు టర్కీ నాయకురాలుగ పరిగణింపబడుచుండెను. ఈ నూతనయుగము భౌతిక మగు అభివృద్ధిని సూచించుచున్నది. మద్యయుగముగ టర్కీ సామ్రాజ్యమునందు ప్రబలిన మతవిషయక దౌర్జన్యమున కిప్పుడు తావు లేదు. ముస్తఫా కేమాలగారు ఆ గొప్ప నెలలో ఇట్లు ప్రకటించి యుండిరి:—

“టర్కీయందు రిపబ్లికును స్థాపించి అన్ని విధముల అభివృద్ధిని సూచించువిధమున సంఘసంస్కరణమునకు పూనుకొనుటయే ఈవిప్లవమయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. నిరర్థకములగు ప్రాచీనసాంప్రదాయములను దురభిప్రాయములను తుర్కీవారు సంపూర్ణముగ మరువవలెను. లేకున్న మనము అభివృద్ధి చెందజాలము. మరణించిన మతబోధకుల గోరిలవద్ద ప్రార్థనలుసలుపు ఆచార మింకను యున్నది. వినుటకు సిగ్గుగుచ్చున్నది. మరణించిన వారు జీవించియున్న వారికి సహాయము చేయుదురని తలచుట నాగరికతజాతికి లక్షణముకాదు. కావునసోదరులారా మనదేశము మతబోధకులు వారి అనుచరులతో నిండియుండుట మన మంత మాత్రము సహించకూడదు. నాగరికతా ప్రపంచమున మనము అర్హస్థానము సాక్రమించుకొనవలెను. తలగుడ్డచుట్టుట జాతీయ వేషమని కొందరు తలచుచున్నారు కొట్టుధరించి తలగుడ్డచుట్టుట అనాగరికతను ప్రకటించుచున్నది. ఇట్టి పిచ్చివేషములను ధరించిన నాగరికజాతులు మనలను చూచి పరిహాసించెదరు. కావున వేషమునందుకూడ మనము సంపూర్ణముగ నాగరికతను ప్రకటించవలెను. రిపబ్లికును స్థాపించుటయందు మనము మన శక్తినిసామర్థ్యములను నిర్వాహకత్వము ప్రకటించితిమి. ఈగౌరవమును కాపాడుకొనవలెనని అందరు కలసి ముందుకు నడువవలెను.

కాన్సులాలిసోపిలునందు మతబోధకులగు డర్విషులు సంఘములు రద్దుపరుపబడినవి. ప్రభుత్వోద్యోగు లందరు హాటులను ధరింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు కఠినపు తరువును ప్రకటించి యున్నారు. కాన్సులాలిసోపిలు మేయరుగారు తన కార్యాలయమునందలి ఉద్యోగులకే 2700 హాటులను తెప్పించెను.

కొంతకాలమునకు పూర్వము పాశ్చాత్యప్రపంచము నంది ప్రభుత్వములు టర్కీని స్వాధీనపరచుకొనవలయునను దురుద్దేశముతో కుట్రలుపన్ని యుండెను. ఇప్పుడు అదంతయు మరచి పాశ్చాత్య దేశములు, నూతనముగ పాశ్చాత్యనాగరికత ప్రపంచమునచేసిన టర్కీకి స్యాగతమొసగి అన్నివిధముల తోడ్పట్టు ధర్మము. ప్రాతటర్కీ రూపుమాసిపోయినది. నూతనటర్కీ చిరస్థాయయై యుండుగాక.

(కలకత్తాలో ప్రకటించబడు ‘యంగు’మొను ఆఫ్ యిండియా’ అను మాసపత్రికనుండి ఈవ్యాసము గ్రహింపబడినది.

సైనికోద్యోగులు బ్రిటీషుస్వభావము

హిందూదేశమున మిలిటరీ శిక్షణ నొనగూచో బ్రిటీషు స్వభావ మలవడదని, బ్రిటీషు యుద్ధోగ్యులు కొందరు సాండుహార్డు కమిటీవారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చిరి వెనుక పల్లికు సర్వీసు కమిషన్ ఎదుట గూడ సర్వీసు యుద్ధోగ్యు లిటు లక్షణ సాక్ష్యమిచ్చిరి. బ్రిటీషు స్వభావ మేల యువక వలయునో తెలియ కున్నది భారతీయులు, స్వసాంప్రదాయములను కోల్పోవుట యవసరమా? వీరి స్వభావము పూర్తిగా మారిపోవలయునా? ఇతర దేశములవారికి బ్రిటీషు స్వభావము పట్టు బడకున్నను, సైనికోద్యోగులుగ తయారగుచుకే యున్నారు ఉద్యోగములన్నియు తుదకు భారతీయుల వశము గావలయునని డెలుపుచున్నపుడు, వీరందరును బ్రిటీషువారుగ మారుటకు సాధ్య మగునా? విదేశములకు వెడలిన భారతీయులకు సయితము, భారతజాతీయత దొలగిపోదు పండిత మోతీలాల్ నైహూగారు డెలిపినటుల ఫ్రెంచివారికి ఫ్రెంచి స్వభావము గలదు జర్మనీవారికి జర్మను స్వభావము గలదు అట్టితరీ, భారతీయులకు మా శ్రేణులు మరియొకరి స్వభావ మలవడనేల? ఫ్రెంచి జర్మను సైనికోద్యోగులు బ్రిటీషు యుద్ధోగ్యులంత సమర్థులుగారని కలనల్ ఫిలిప్పుగారు తెలుప సాహ సించిరి కాని యీ సంగతిని ఎల్ల రంగీకరించెదరని దోచదు. కలనల్ ఫోప్ గారు సాక్ష్య మిచ్చుచు, భారతీయోద్యోగులు పక్షపాతవి రహితులుగ ప్రవర్తించజాల రనియు, బ్రిటీషుయుద్ధోగ్యుల సందిగ్ధసమయములలో తమ శక్తినిధికముగ కనుపఱచెద రనియు, వారియందు సహజనాయక లక్షణములు గలవనియు, మున్నగు సంగతుల నేకరువుజెట్టిరి రెండు మూడు తరములకు పిమ్మట గాని, భారతీయుల కిట్టి లక్షణము లలవడవట బ్రిటీషు స్వభావమును గూర్చి వీరును దృఢముగ బలికిరి. వీరికి హిందూదేశమున సైనికకళాశాలను స్థాపించుట ఏమాత్ర మిష్టములేదు. భారతీయులకు సివిలు శాఖలో గాని, మిలిటరీ శాఖలో గాని యున్నతోద్యోగముల నిచ్చుటకు, బ్రిటీషు యుద్ధోగ్యుల కేమాత్రము సరిపడదని, రూఢియగు చున్నది ఇక స్వపరిపాలన మొనగుట గూర్చి వీరియభిప్రాయ మేమియో చెప్పవలసిన పనియే లేదు భారతీయులను స్వపరిపాలనా సుశిక్షితుల గావించు పనిని ఇట్టివారికి వప్పగింపవెట్టుట ఎంత యసభ్యమో యూహింపవచ్చును

రాష్ట్రకర్షణముల తగ్గుదల

దేవుడు వరమిచ్చినను పూజారి వరమీయ దను సామ్యమున, గత సంవత్సరము రాష్ట్రకర్షణ ములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొంత తగ్గించి నను, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు మిగిలినసామ్య అత్యల్పము ట్రాన్సుఫర్డు శాఖల లాభమునిమిత్తమే యిట్టి సామ్యము వినియోగించెద మనిచేసిన వాదనము నకు భంగము కలిగెను 1925-26 సంవత్సరమునకు కర్షణములో రు 126 02 లక్షలు తగ్గింపబడెను ఈ మొత్తములో శుజ్జెటులోటును పూర్వపుటకు 96 44 లక్షలు వినియోగింపబడెను, 2 19 లక్షలు మరిన్ని ఖర్చులకు వినియోగింప బడెను. ఇవి ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు సంబంధించినవి గావు. అడవులు, జయిల్లు, ఇన్ఫ్రాగేజను, మున్నగుశాఖల కీ మొత్తమును వినియోగించుట విచిత్రము గవర్నరు గారి మిలిటరీ లీకార్యదర్శికి భవనము గట్టించుటకై నలునదివేల రూపాయలను ఈ మొత్తము నుండియు వెచ్చించిరి ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు 27 32 లక్షలు మాత్రము మిగిలినవి స్థానికస్వపరిపాలన మంత్రి గారికి 15 లక్ష లొసగబడెను విద్యాశాఖా మంత్రి గారికి 8 32 లక్ష లీయబడెను అభివృద్ధిశాఖా మంత్రిగారికి 4 లక్ష లీయబడెను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము మున్నగు విభానములకు మిగిలినవి 1,21,136 రూపాయలు మాత్రమే ఈవిషయమై సత్యమూర్తిగారాడిగిన ప్రశ్నలకు, ఆర్థికసభ్యుడు సరియగు జవాబు నొనగకబోయెను ఈమారు రాష్ట్రకర్షణమును తగ్గునను నాశ కనుపింపలేదు ఎక్సైజుపన్నును తగ్గించుటచే, యిది వలనపడదని బ్లాక్టుగారు చెప్పెదరని దోచును ఒక నేత రాష్ట్రకర్షణమును తగ్గించినను, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖాభివృద్ధి కిది తోడ్పడు నను నమ్మకమున కవికాశము లేకున్నది గతసంవత్సరపు చరిత్ర నిగుత్సాహకారణ మగుచున్నది

కలనల్ గిడ్నిగారు మార్పుజేందుట కలనల్ గిడ్నిగారు ఆంగ్లో-హైందవ రాయ భారమున కధ్యక్షతవహించి ఇంగ్లండుకు వెడలిరి వీరు భారతీయులతో సమాధానపడుటకు మారుగ బ్రిటీషువారిని నమ్ముకొనిరి కారి వీరి యుద్దేశ్యము సఫలమయినటుల దోచదు లండనులో నున్న ఆంగ్లో-హైందవసంఘము నెదుట నుపన్యసించుచు, భారతీయులతో ఆంగ్లో-హైందవులు కలసి మెలసి ప్రవర్తించవలయు నని గిడ్నిగారు హెచ్చరించిరి. భారతీయుల దృక్పథమును గ్రహింపవలయుననియు, భారతీయులు నలుపు స్వరాజ్యసంపాదన ప్రయత్నములలో పాల్గొనవలయు ననియు, ఆంగ్లో-హైందవులకు సలహా నిచ్చిరి గిడ్నిగారి దృక్పథము మారి నందుకు సంతసింప వలయును ఆంగ్లో-హైందవుల బావ్యభివృద్ధి భారతీయుల యభివృద్ధిపై నాధారపడియున్నది ఈసంగతిని గ్రహింపక, బ్రిటీషువారిపై నాశ పెట్టుకొనుట ఏమాత్రము ప్రయోజనకరము గాదు గాంధీమహాత్ముడు యీసత్యము నిదివరకే తెలిపిరెను కలనల్ గిడ్నిగారు అనుభవ పూర్వకముగ నిపుడు గ్రహించిరి. ఆంగ్లో-హైందవులు తాము శ్వేతేతరులమని గ్రహింప వలయుననియు, భారతీయులలో తాము సంతర్భాగమనియు యూర వియనులకు జెందమని కనుగొనవలయు ననియు, గిడ్నిగారు తెలిపినసలహా చాల యుత్తమమయినది. ఇకనయినను ఆంగ్లో-హైందవులు నుభయభ్రష్టులు గాకుండ మెలగుట ముఖ్యము

కలనల్ గిడ్నిగారు మార్పుజేందుట

పార్లమెంటరీ విభానము పార్లమెంటరీ పద్ధతి ననుసరించి, హైందవ స్వపరిపాలనపు నకలును తయారుజేయ వలయు నని గోరు వారు, నిన్నటిదినము లిబరలుపక్ష ప్రముఖు లగు హార్వీగారు మదరాసు గోఖలే హాలులో నిచ్చిన ప్రసంగమును గమనించుట ముఖ్యము. యూరపునందు పలుదేశములలో పార్లమెంటరీపద్ధతి విఫల మయ్యె నని హార్వీగారు నుడివిరి. వ్యక్తిభేదముల ననుసరించి పక్షము లేర్పడుటచే, పలుతావుల పార్లమెంటరీ విభానము ప్రజలక్షేమమును పెంపొందింపకబోయెను. ఇంగ్లం

డులో నయినను కన్నర్యేటిపులు తమ మొదటి యుద్దేశ్యము ను మరచి ఇండియలిస్టు లయిరి. లిబరలుపక్షమువారు వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకు సమకట్టినను, స్థితు దకు వారును ఇండియలిస్టులకిందమారిరి లేబరుపక్షమువారును అటులనే మారుచున్నారు అందుచే, భారతీయ రాజ్యాంగ విభానమును తయారు జేయనపుడు, భారతవిజ్ఞాన సాంప్రదాయములను పూర్తిగా విడనాడి ప్రయోజనము లేద ఇతరదేశముల పద్ధతులను మక్కికి మక్కిగ ననుసరించి లాభము లేదు

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము మరల యూగులాడు చున్నది. వాచెరు మంత్రిగారు రాజీనామా నిచ్చిరి సినేటరు వామరుగారు ఆర్థికమంత్రిగ నియమింపబడిరి ఆరు మాసములలో ఆర్గురు ఆర్థిక మంత్రులు మారిరి వామరుగారిని ఆర్థికమంత్రిగ నియమించుట భావ్యము గాదని ప్రతికలు వ్రాయుచున్నవి వీరు తీవ్రచర్యల నవలంబింప జాలర నియు, సందిగ్ధ సమయమునకు బనికీరారనియు, అందుచే ప్రభుత్వము త్వరలో సంతరించుననియు కొందరు జోన్యము బలుకుచున్నారు కార్టలిస్టు పక్షమువారి కీ నియామక మేమాత్రము రుచింప లేదు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వ మెన్నటికి కోల్కానునో తెలియదు ఫ్రాంకు నాకెపు విలువ యింకను పడి పోవుచున్నది సినేటు సభవారు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వముపట్ల విశ్వాసము జూపినను, ఇది ఎంతవరకు సిరముగ నుండునో తెలియదు భావిపరిణామ ఖి మెటులుండునో చూడవలయును

కామకోవెల్లు పిల్లు

లేబరు సభ్యులగు లాన్సుబరీ గారు బిసెంటు గారి కామకోవెల్లు చట్టమును కామన్సు సభలో నిన్నటి దినము ప్రవేశపెట్టిరని వార్త చేరినది వీరు స్వంతముగ నిటుల జేసియుందురు పార్టీపక్షమున ప్రతిపాదించలేదు వీరి ప్రతిపాదనను లేబరుపక్షము వారయినను ఏకగ్రీవముగ సంగీకరింతురో లేదో ముందు తెలియగలదు కన్నర్యేటిపు పక్షమువారెటుల ప్రవర్తించెదరో వివరింప నక్కరలేదు

ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయము

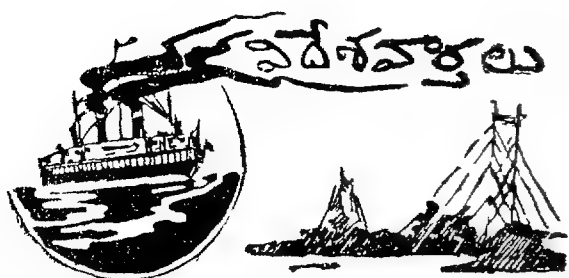
భారతవిద్యార్థులలో బోలిషివిజము

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, డిశంబరు 17 — ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులలో ముఖ్యముగ భారతవిద్యార్థులకు విదేశములం దెనిగో కమ్యూనిస్టు కరపత్రములను అన్వేషించి ప్రచారము జేసిన కర్నలు జేమ్సుగారన, దానికి ప్రత్యుత్తరముగ భారతీయులలోపల కుట్రజరుగుచున్నదని తెలియుననియు ఆవిషయమై జేమ్సుగారు మరింత తరచిపడుగరని నమ్ముచున్నాడ నని కోయిన్సన్ హిక్సగారు ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి

నూతన పెరిషియా చక్రవర్తి

ఆగాఖానుగారి అభినందనలు లండన్, డిశంబరు 17 — ఆగాఖానుగారు నైసుసంఘి నూతన పెరిషియా చక్రవర్తి పభిషేదించుచు మెరియా జాతి మరల పూర్వపు బొమ్మకృత్యమును సంపాదించుగాక యనియు న్యాయబద్ధితోడను భూతదయతోడను నూతనచక్రవర్తి రాజ్య మేలుగాక యనియు కోరినంపెను

“మనోలు” పరిష్కారము

కుర్చుల కథ యము

వివరములు

జనీనా, డిసెంబరు 16 — జాతిసమితి సభవారు నిర్ణయించినటుల జేయకుండుటకు అభ్యంతరము లేవు వాటిని సెరవేర్చుటకు కష్టము లేదని కర్నూలు అమెరికాను చెయిజేసి కుర్చులు పరిపాలించు కొనుటకు కొన్నివిధానములను త్రయోగించేసి బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు జాతిసమితి సభకు సమర్పించాలెను మనోలు విచారణ సంఘమువారు సిఫార్సు చేసినటుల స్థానిక పరిపాలనను గూర్చి యభ్యయ మీయ వలెను అన్ని రేగల ప్రజలకు న్యాయమును కలగజేయవలెనని మనోలు విచారణ సంఘమువారు చేసిన సంగతులను ఆలోచించాలెను సమాన సంగతులు జరుగవలెను తర్కాన్ని ఇర్రాకు వర్తకపరిపాలనలను గాపాడవలెను

రాయబారములు ఒడంబడికలు కుదురుటకు ఒకవిధానమును జాతిసమితి సభవారు మార్గమును జూపిరని మనోలు విచారణ సంఘమువారు చెప్పివున్నాడు న్యాయవగు మార్గమును ద్రోక్కుటకు సభవారు సదా ప్రయత్నించుట అనుకుల పరిస్థితులు లేనపు లాసేను ఒడంబడిక ప్రకారము కలగజేయబడిన అధికారమును వహించవలసి యుండెను జాతిసమితి సభవారు తమ తీర్మానములను మనోలు విచారణ సంఘమువారి వివేదికము నాధారము చేసికొని తయారుజేసిరి మరితర రాచకీయ న్యాయశాసనములకు సంబంధించిన సంగతులు పీరికి తోడ్పడినవి తుదకు ప్రతినిధి రానందులకు జాతిసమితి సభాధ్యక్షుడు విచారించెను ఈ విషయమై లాసేను ఒడంబడిక మూడవసూత్ర విధానము ననుసరించి ప్రవర్తించవలెనని

బిటను వందనము లర్పించుట

సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లను, కర్నూలు అమెరికాను జాతిసమితి సభవారు నిన్నుక్షేపముగ తీర్మానించి నందులకు వందనము లర్పించిరి

ప్రస్తుతముందున్న పరిపాదము సవరించవలె నన్న బ్రిటిషు సూచనల సంగీకరించ నందులకు కర్నూలు అమెరికాను విచారించిరి. మార్పుజేసిన ఎంతయు ఉపయోగకరముగ నుండెడిదని గోచనలకు, బాధితులకు అన్యాయములకు ఉపద్రవము లేకుండ కరణ జొచ్చుటకు వీలుగనుండెడిదని అయివప్పటికిని బ్రిటిషు జాతిసమితి, సభవారి తీర్మానమును శిరసావహించును

తుర్కీపట్ల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువా రెన్నడును కలుకు పట్టణలలో ప్రవర్తించువారుకారు, జాతిసమితి, సభవారి తీర్మానము నామోంతుమ తర్కీకి ఇంగ్లండుకు సంబంధము మరింత అన్యాయముగ జేయుటకు సాధ్యముగనో కాదా అరయవలెనని చాంబర్లనుగాను నుడివిరి

ఆర్థిక వ్యాపారము

స్వతంత్రముగ జరుగును

జనీనా, డిసెంబరు 15 — బ్రుసెల్స్ పంక్తి నే వీర్పాటు జేసెదరు మనోలుకును తుదకు రాజ్యములో నున్న కుర్చులకును స్వతంత్రముగ ఆర్థిక వ్యాపారము జరుగుటకు అభ్యంతరముండదు కుర్చులభాషనే ఉపయోగించెదనయి, 25 సంవత్సరముల అంగ్లో తుదకు ఒడంబడికను గృహపరచెదనయి రూటరు చెల్పువున్నాడు

భార్యాభర్తలు శిక్షితులగుట

యువతులను చెఱచినందులకు 3 సంవత్సరములు శిక్ష

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిసెంబరు 17 — హెయిలీ మారిస్ అనునాతడు వసుకులో గొప్పసూక్ష్మామి ప్యాంపుహేలో గొప్పవర్తకమున్నది తనదగ్గర డినిలో జేర్చుకొని యువతులను చెఱచెంచి ముగ్గు సంవత్సరములు శిక్ష విధించిరి 20 నేరములు మోసబడెను ఆతని గార్యకు 20 సంవత్సరములవయసు పూర్వమిమె ఆరేషియ కుటుంబసంరక్షా జేయుమండెను పిదప ఈమెను పెండ్లియాడెను ఆతనిని అరెస్టుజేసిన తరువాత నైసేరములకు వర్తకు ముద్దుగ నున్నదని 3 నెలలు శిక్షను విధించిరి

యా నాం రా జు

ఇతడు బాలుడు తండ్రి మరణించినపిమ్మట రాజయ్యెను

(నెలలు న్యూసు)

ఈజిప్టు ఇండియా వైమానిక

ప్రచారము

వ్యవహారము సాగుట

పార్లమెంటులో ప్రకటనము

లీఫీల్డ్, డిసెంబరు 16 — ఈజిప్టు ఇండియాకు వైమానిక ప్రచారమును సరిగా నేర్పాటుజేయుటకు సామ్రాజ్య వైమానిక కంపెనీతో రాయబారములు చాలవరకు యభ్యుద్ధిగాంచెనని యునైటెడ్ కింగ్డమ్ మార్గమున తమ వివరముగ సర్వే జేయుటకు చాలవరకు సిద్ధముగ నున్నదనియు కామన్వెల్థలో సర్ సామ్రాజ్యము హాదగారనిరి సర్వే ఫో తమలను జూచినపిదప 99 నెంబరు విమానముల నుపయోగించిన ఎక్కువలాభముండునని తోచెననిరి ప్రమాదము లుండవనిరి 5 సంవత్సరములవరకు ప్రతి సాలకు 98600 పానులు ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేసెదరు వచ్చే సంవత్సరము ముగియలోపుగ ప్రచారము గలగదనిరి బద్దాదు బుసా గుండా ఈజిప్టు ఇండియా మధ్య ప్రతి వోటున రేపాలు, ప్రయాణికులను, సరుకులను కొంపోవుటకు పక్షమున కొకసారి తప్పకుండా మూడు ఇంజనులు గల విమానమును వైమానిక కంపెనీవారు ఏర్పాటుజేయవలెను

వివరములు

త్వరలో వైస జేప్పిన కంపెనీవారు వారమున కొకసారి వైమానిక ప్రచారమును గావించుటకు వీతిగునటుల ప్రయత్నించెదరు ఆన్వేలియకు గూడ వైమానిక ప్రచారమును వ్యాపింపజేసెదరా యని కెన్సర్ గారడగ మొదట ఈజిప్టు ఇండియా ప్రచారమెట్లు సాగునోజూచెదమని హోరుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి

లోకల్ ఒడంబడిక ప్రకారము కొంతకాలము కార్యక్రమమును ఆలస్యముజేసెదమనిరి ఇతరకేసులు గూడ తమరిని అనుసరించెద మనుకొనుచున్నారని ఇకముందు పోటీలేకుండ లయాప్రభుత్వములు ఏర్పడవచ్చుననిరి లేనిచో అనర్థకముగ నుండుననిరి బ్రిటిషు కార్యక్రమమంతయు ఇతర ప్రభుత్వముల వైఖరిని బట్టి యుండును

కే. నాదముని అందు సన్సు

నాటకసంఘములకు కావలసిన కలర్లున్న విన్నిలున్నా మా వద్ది చిక్కును కాట్లాగు కావలసినవారు క్రి అణా బిల్ల తపాల పంపిన యెడల పారిసిలేడి కాలండరు నైజు 12/24 పంపుతాము 1926 వ సంవత్సరము కాలెండర్లు ధర డజను 4-0-0 ఒకటికి 0-6-0 వలయువారు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును

o 16N 4 China Bazar Road Madra

రస్సో-జర్మను ఒడంబడిక

‘రిచిస్సాగు’వా రంగీకరించుట

లండన్, డిసెంబరు 18 — సోవియటు జర్మను వర్తకపుటాంబడికను రిచిస్సాగువారు అంగీకరించిరి రషియాలో నున్న జర్మనులపై నిర్బంధములను విధించెదరట జర్మనీలో రషియనులపై నిర్బంధములుండవట అందుచే దీనిని ఖండించుచున్నారని బోలిషివికులు కలగజేసిన దురభిప్రాయమును తొలగిండుకొనుట కిట్లు ఒడంబడికను ధృవపరచిరి

న్యాయస్థానవిషయములనుగూర్చి ఇదివర కున్న విభేదములను తీసివేయువీర్పాటులు లేవు జాతీయవాదులుగూడ ఈలోపములు అసలుఒడంబడికయొక్క రాచకీయప్రాముఖ్యమును పోగొట్టునటు లుండరా దనుచున్నార యథాప్రకారముమేము బోలిషివిజనులు ఎదుర్కొనెదమనిరి కాని లోకల్ ఒడంబడికప్రకారము రషియాప్రజలతో స్నేహముతో మెలగుటకు జర్మనీకి స్వాతంత్ర్యముండవలెనని ఒక జాతీయవాది బల్కెను

ఇండియా కామన్వెల్టు బిల్లు

పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టిరి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిసెంబరు 17 — కామన్వెల్థులో ల్యాన్సుబరీగారు ఇండియా కామన్వెల్టు బిల్లును మొదటిపర్యాయము ప్రవేశపెట్టిరి బ్రిటిషుసామ్రాజ్యాంతర్గతమై ఇండియా కామన్వెల్టుగ నుండుట కీ బిల్లు ఉద్దేశించబడెను మొదటిపర్యాయము ఆమోదించబడెను

పెరిషియా నూతన ప్రభుత్వము

యునైటెడ్ స్టేటువారు గుర్తించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 17 — అమెరికా ధ్యేయకులు కూశిడిగారు క్రొత్త పెరిషియా చక్రవర్తి నభినందించును తంతి నంపిరి దీనిజూడ అమెరికా పెరియా నూతన ప్రభుత్వము సంగీకరించె నన్నమాటె ప్యారిసునుండి టెహరానుకు క్రొత్తగ నియమించబడిన హాఫువ్ ఫిలిపుగారు మంత్రిగ యునైటెడ్ స్టేటు తరపున పోవుటకు మార్గ పేర్పడు ననుచున్నార

ఇరాకులో స్వల్పసంఖ్యాకుల క్షేమము

లండన్, డిశంబరు 17 — లండనులో నున్న ఇరాకు ప్రతినిధి జనీవానుండి ప్యారిసుకు వెలులలోవున్న రూటరు తో ఇట్లు ద్వితీయశేషము స్వల్పసంఖ్యాకుల సంరక్షణము జాతీయమితిసభవారికిని అభయములు ఇవ్వరలో కొంత కాలమునుండియు పనిచేయుచున్నవనియు 1928 తో ఆంగ్ల ఇరాకు ఒడంబడిక ముగియునంతోడనే ఇరాకు స్వతంత్రరాజ్యముగ నుండుననియు నాయభిప్రాయము.

కర్నలు అమెరిగారు

ఇట్లు రూటరుతో ద్వితీయశేషము జాతీయమితి తీర్పు బ్రతు నుకు కావలసినదాని సంతకము నీయలేకున్నను అత్యుద్ధి తృప్తికరముగానే యున్నది ఎన్నియోచిక్కులున్నవి. క్రొత్తసరిహద్దు సేర్పాటు జేసినందున వివాదముల వ్యయములను, 1928 తో క్రొత్త ఇరాకును సంబంధము జాతీయమితి పట్ల బ్రతుకు ఇరాకును సంబంధము జాతీయమితి పట్ల బ్రతుకు బాధ్యత అంతరించునని బయలుదేరిన వెంటలకు ఆధారములేదు 1928 లో అవ్యతిరేక పూర్తియైన వెంటనే బ్రతుకు తనసాధనసంపదను ఇచ్చుచుండేయ ఇరాకు గోరును. జాతీయమితి సభవారు అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమువారి యభిప్రాయమును అనుసరించి మిగిలిన ఇరాకునుండి మనోలు ఇంకను కొన్ని సందర్భములం జేసి మనోలులేదను వాదమును ప్రోత్సహించి లాశను ఒడంబడిక 16 వ నూత్రముప్రకారము తర్కితనవాక్కులను పూర్తిగ వదులొన్నది. ఆఖరుసారి జాతీయమితి వరులకు ననుసరించి క్రొత్త ఆంగ్ల ఇరాకు ఒడంబడికను జేసికొనిరి ఇది అయినవెంటనే బ్రతుకు పంక్తికి దక్షిణముగ నున్న రాష్ట్రమును తర్కిత వదులొన్నది.

డాక్టరు ప్రెస్టన్ గారిని జంపనెత్తించుట

జర్మను జాతీయవాదుల కుట్ర

ఇద్దరు అతివాదులను అరస్టుజేసిరి

బెర్లిన్, డిశం 16 — డాక్టరు ప్రెస్టన్ గారిని జంపుటకు బన్నిన కుట్ర బయ్యడెను పోలీసువారు ఇద్దరు అతివాదులు కోట్లదాద్యు, లోకోంజి అనువారలను అరస్టుజేసిరి. పూర్తిగ ఈకుట్ర ఇదివరలోనే పూర్తియైనది.

హెబ్రూ బండి, విమానము మారుజేమములను వినియోగించుటకు ఏర్పాటుజేసెరట

కమ్యూనిస్టు ప్రచారము

సోకాదళ సర్వసేనాధిపతి ఉత్తరువు

పార్లమెంటు, డిశం 16 — సోకాదళములలో కమ్యూనిస్టు కరపత్రము లెటులో పంపిపెట్టబడెననియు, కరపత్రములలో ఆరోపించబడిన విషయములకు ఆధారములేదని అందరకును తెలియునటుల ఒకచోట ప్రకటనము నడిపించుననియు, క్రింద డెక్కానోనున్నవారి క్షేమమునుగూర్చి క్రద్ధకర ప్రతిపదము పంచిబెట్టినవారికి లేదనియు రషియా ప్రభుత్వము వలె దౌర్జన్యమునుగూర్చి ప్రభుత్వమును చులకనగ ప్రవేశపెట్టునటుల ఆసంతృప్తి కలగజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు సోకాదళ సేనాధిపతి ప్రకటించుచున్నాడు.

భారతీయులతో ఎక్కువ సహకారము

ఆంగ్లో ఇండియనులకు కర్నలుగిడ్డిగారి సలహా

లండన్, డిశంబరు 16 — ఆంగ్లో ఇండియను సంఘము వారు కర్నలు గిడ్డిగారికి విందొసగిరి. అపుడు గిడ్డిగారిట్లు నుడివిరి ఆంగ్లో ఇండియనులు తమ ప్రత్యేక సంఘప్రాముఖ్యమును నిలపబెట్టు కొనవచ్చును దానితోబాటు భారతీయుల యభిప్రాయములను హరించి వారిని దెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించవలెను పూర్వముకంటే విస్తారముగ భారతీయుల భావములను సేకరించి సామ్రాజ్యములలో దోమిరి యను ప్రతిపత్తి భారతీయులు సంపాదించు ప్రయత్నములలో తోడ్పడవలెను. ఆంగ్లో ఇండియనులు భారతదేశ ప్రజలలో నొకరుగను, రంగు జాతుగను నిలబడవలెను. యూరపియనులకు తక్కువగ నుండ

వైమానిక ప్రమాదము

ఒకనావికుడు చనిపోవుట

ఇంకొకనికి గాయములు తగులుట

గగన మార్గమున నడిచుకొని విమానమెక్కి డీకొని బ్రష్టుయెను. ఒక విమానములో నున్న నావికుడు చనిపోయెను. రెండవ విమానములో వైమానికునికి గాయములు తగిలెను.

కనడాకు వలసపోయినవారు చవుకరేట్లు

లీస్టింగ్, డిశంబరు 16: — కనడాకు బోవువారికి చవుకరేట్లు నిచ్చెదమని పార్లమెంటులో ప్రకటించిరి. ఇతర ప్రదేశములకు గూడ తగినటుల తగ్గించబడునట. ఇప్పటివరకే పిల్లలకు టక్కులుండవు.

ఈఖర్చును సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారును కనడా ప్రభుత్వమువారును భరించెదరు. ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలాండు పోవువారికి గూడ రేట్లు తగ్గించుటకు ఏర్పాటు జేసెరట.

బోలిషివికులతో చీలిక

కమ్యూనిస్టుల ఖండనము

లండన్, డిశం 15: — ఆఫిల రషియా కమ్యూనిస్టులకు గా నున్న సమయమున బోలిషివికుల తీవ్రము చీకబయలు చేరెను. అందుచే మరల ఐక్యత ఏర్పడువరకు సభ నాపుడేయ వలసి వచ్చును. లెనిన్ గ్రామలో మరీతీవ్రముగ నున్నచట. ఈచీలికలు కెంట్రులు కమిటీవారి విధానమును ఇచ్చట కమ్యూనిస్టులు ఖండించుచున్నారట. వీరి విధానము నవలంబించుట చేతనే దేశమొద్దికి వచ్చెననుచున్నారు.

సోవియటు విదేశాంగ విధానము మారుననట
యుద్ధమునకు పూర్వమున్న అప్పను గూర్చి ఆలోచించెదరట. విదేశాంగ విధానమును మార్పుటకు ప్రయత్నించెదరను కొనుచున్నారు.

ప్రెంచి రాచకీయ విషమావస్థ

దూమరుగారు ఆరిక మంత్రి

లండన్, డిశంబరు 15: — కొంతకాలము దూమరుగారు ఆరికమంత్రిగ నుండురు. మరల క్రొత్తమంత్రిల నిర్మామకము జరుగు ననుకొనుచున్నారు. కాబట్టి పక్షమువారికి దూమరుగారి నియామకము ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగలేదు. అన్ని పక్షములకు ఇష్టమునటుల దూమరుగారు ప్రవర్తించగలరనుచున్నారు. కాని ఆతడుగూడ రాజీనామా నీయవలసి వచ్చుననుచున్నారు.

వైద్యాలయములందు దూరశ్రవణయంత్రముల సేర్పాటు జేయుటకు (బ్రాడ్ కాస్టింగ్) నిధిని జేమార్పుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు

కాకినాడ డి. ము. కో

O S. 50/1925

కాకినాడ కాపురస్తులు పిచ్చిక పీకేశలింగం వగైరాలు గుల్లికల క్లెక్కుమార్తె యీ పీకాసామిపయ్య అక్కాంటు బట్టి దావాచేశారు. సవరుదావా 21-12-25 వ తేదీని వాయిదా అయివున్నది. ప్రతివాదులు ఆక్షేపా పున్న మరల ఆ లేవని కోర్టువారియెదుట హాజరయి మనవిచేసికోవలెను. లేనియెడల వారి పరోక్షముందు దావా తీర్పారించబడును.

మండలిక భీనుశంకరం

వాది ప్లే డ రు.

మద్రాసు స్టాల్ కాజు కోర్టు

దావా నెం 3346 — 1925

వాదులు: — టి. ఎ. కొండారెడ్డి అందు కంపెని.

ప్రతివాది: — మేకల వెంకటయ్య.

కడపజిల్లా, పులివెందుల తాలూకా, పూడనట్ల కాపురస్తు మేకల వెంకటయ్య వాది రూ 828-10-9 లకు లేబడిన దావా, మద్రాసు స్టాల్ కాజు కోర్టు మూడు జడ్జి ముందర 6-1-26 తేదీన విచారించబడును. కాపున, ప్రతివాది అనాను ఉదయము 11 గంటలకు హాజరకొనియెదల, ఎక్స్ పార్టి డిక్రీ కాగలరు.

ఎ. సరిశింహాచారి

వాది వకీలు

కాన్పూరు కాంగ్రెసు

వివిధసభల కార్యక్రమము

ఆహ్వానసంఘం కార్యదర్శి కాన్పూరునుండి యిట్లు తెలిసంపెను: —

కాంగ్రెసు వారమునందు వివిధసభలు యావించునరీతి జగుప్తు ప్రస్తుతము నిశ్చయింపబడెను: —

అ. పు. శ్రీ. సుతి సరోజిని నా. ము. గు. గా. గు. మహాత్మాగాంధీగారు లాల లజపతిరాయిగార్లు 23 తేదీ, అ. భా. కాం. సంఘసభ 24 మధ్యాహ్నము విషయ రికార సభ 25 తేదీ, కాంగ్రెసు ప్రారంభదినము 26 తేదీ, కాంగ్రెసుసభ సమావేశము 27, 28, 29 తేములు, హిందూమహాసభ: 29 తేదీ, కలాశతుసభ 24-25 తేములు రాష్ట్రభాషా సమీక్షసము 25 తేదీ నిమ్నజాతులసభ 26 తేదీ, ఉమ్మడినారసభ 26. అభ్యాత్మిక, స్థానిక సంఘములసభ 27 తేదీ. రాజపుత్ర భర్తసభ 28, 29 తేదీ (4-8 గ.)

మదరాసు కాన్ఫరెన్సు

సభ్యులులేక సభ నిలిచిపోవుట

(1) సభలో చచ్చింద విషయములు అత్యవసరమైన కానివి నిశ్చయించు అధికారము సభవారికేగాని అధ్యక్షుకుండరాదనియు, (2) ఒక విషయము చర్చ ముగియింది సవరణ లేరాదనియు, (3) ప్రశ్నము లేని నిలిచి సభ్యులకు మాటాడు అంకాశమియవలెననియు (4) కార్యక్రమమునందు ప్రకటించు వరుసను తప్పించరాదనియు అధ్యక్షునికి మాచట జేయుటకు ప్రత్యేకసభ జరుపవలెనని 12 సభ్యులు కోరగా నిన్న సాయం కాలము సభ సమావేశపరచబడెను. సుమారు 15 రు సభ్యులు డా|| వల్లయ్యగారు తప్పతక్కిన స్వరాజ్యపక్షము సభ్యులందరు వచ్చి ప్రక్కగదిలో సందేహియిరి. 16 నిమషములు జూచి తగిన సంఖ్యలేవందున సభ నిలుపుకేయబడెను. తిరిగి యీ సభను నిర్ణయించుచు గూర్చి కాన్ఫరెన్సు వకీలును సందేహించెననవి అత్యుక్తుకు తెలిపెను.

న్యాయస్థాన వార్తలు

బెజవాడ జమ్మామసీదు

బెజవాడలో జమ్మామసీదు పరిపాలన గూర్చి వచ్చిన అసీలును న్యాయ వాలసు దేవదాసుగార్లు నిన్ను విచారించిరి. 1918 సం|| బెజవాడ సబుకోర్టువారు ఒకవిధానము సేర్పరచిరి. దానిని హైకోర్టువారుగూడ అంగీకరించిరి. ఒక యావజ్జీవ బ్రష్టిను 5 గురు సభ్యులు గల సంఘము వారి జీవితకాలముంతయు పరిపాలింపవలెనని నిశ్చయించిరి. బెజవాడలోని మహమ్మదీయులు యిప్పుడున్నవారికి తొలగించి క్రొత్తవారిని నియమించి సంఘము కాలపరిమితి తగ్గించవలెనని కోరిరి. సబు జడ్జి గారు బ్రష్టివక్షేయించి, సంఘసభ్యుల తొలగించి 8 క్రొత్తవారిని 5 ఏండ్లవరకే నియమించిరి. దీనిపై ప్రాత సంఘసభ్యులు హైకోర్టులో అసీలుజేసిరి.

ఎస్. వరదాచారిగారు ప్రతివాదితరపున క్రిందికోర్టులోని యేర్పాటులు డిక్రీ రూపమున లేనందున హైకోర్టులో అసీలుకే అవకాశము లేదనిరి. అసీలుదారులతరపున గౌ. వి. రామదాసు పంతులుగారు అసీలు కవకాశముగలవనియు, లేనియెడల సీనిలు రివిజను పిటిషనుగ నైన గుర్తింపవలెననియు, ఒకసారి కోర్టువారు దెలిపిన స్క్రీమును అందుకు సంబంధించిన వా రొకరు కోరికతహత్రమున గడ్డుకేయుటకు పీలులేదని ద్వేరి.

న్యాయమూర్తులందు కంగీకరించి అసీలున కవకాశము లేకున్నను, సీనిలు రివిజను పిటిషనుగ నంగీకరించి, యిరువత్తు ములవారి ఖర్చులకు బ్రష్టు నిధికుంకే చెచ్చింపవచ్చునరీతి.

బిడ్డను దొంగిలించుట

కుమారస్వామియను పైకాపునోడు నివాసియొకడు నారాయణును అను పిక్కి ఏండ్ల బిడ్డను 16 వ తేదీన ఎక్కుక పోయెనను కేసు నేడు పోలీసుకోర్టులో విచారించబడెను. బిడ్డ కె. విశ్వనాథయ్యరు, అక్కాంటెంటు జనరలు కచేరిలోని గుమాస్తా కుమారుడు. ఆబాలునిచేతి మురుగులను ముగ్గాయి దొంగిలించెను. ముగ్గాయికి 6 నెలలు కఠికశిక్ష విధించబడెను.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి ఏ. కె. ఏ. సి. వారి

క్షీర వధుని

తిల్లులకు చనుబాలు వృద్ధిచేయును. వెల రు. 1-8-0

ఇ. ము. శ్రీధరనిలయము బెజవాడ

స్కీను క విటే

ధీర్విలో విచారణ

ధేరాధూను కళాశాలాధిపతి సాక్షిత్వము

డిసెంబరు 16:—సాండుహర్ష్యకమిటి నేడు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. సాక్షులను బహిరంగమున, రహస్యముగను గూడకమిటి విచారించెను. ధేరాధూను ప్రెస్టుఆఫ్ వేల్పు కళాశాల అధిపతి లేక దళవాయి యగు తెప్పి నెంటు కర్నూలు హాటను గారు విచారించబడిన సాక్షులలో ప్రధములు.

మెట్రిక్యులేషను దళయందు సుమారు 17 సంవత్సరముల వయస్సునందు ధేరాధూనునందు చెండుసంవత్సరములు శిక్షణమునొందుటకు బాలర ఎన్నవలయునని రీచీగారు నిన్న నుడివరని స్కీను సేనాని సాక్షి తెలిపించెను.

సాక్షి యానూచనకు విముఖతను జూపెను. సాండు హర్ష్యయందు సైనికవిద్య నొందువారి సంఖ్య యిందుములమున విస్తృతమైనది అంగీకరించినను ధేరాధూను దృక్పథముతో దిలకించిన సూచనను అంగీకరింపజాలనని సాక్షి చెప్పెను. ధేరాధూనునందలి బాలురు 17 సంవత్సరముల యాదనందు మెట్రిక్యులేషను దళయందు చెండుసంవత్సరముల శిక్షణముకొరకుచేర్చు కొనబడువారలను తూప్టి భావముతో దిలకించెదరు. సాధ్యమైనంత చిరుత్తప్రాయమున బాలరను ధేరాధూనునందు చేర్చుకొనినగాని సైనికవిద్యయందు సుశిక్షామానోసంకుట సాధ్యము గాదని తెలికలి హాటనుగారు కంకోక్షిగ బల్గిరి.

ఎన్నిక విడివి చేయవలయునను సమస్య

మిలిటరీ కళాశాలలోనికి విశేషముగ విద్యార్థుల చేర్పు కొనబడు కళాశాల, పాఠశాలల ఆచార్యులను కొంతమంది విద్యార్థులను నియమించుచి నియమించబడిన విద్యార్థులనుండి సాండుహర్ష్య సైనిక కళాశాలయందు శిక్షణమునొంద ఆర్జులను ఎన్నుకొనట విక్రిలి సహజమగు నుండను. ఎన్నుకొనబడిన విద్యార్థులు పోలీస్ రీక్షయందు విజయము గాంచవలయును. విజయలలోనుండి సాండుహర్ష్య కళాశాలయందు సైనికశిక్షణము నొంద కొంతమందిని ఎన్నవలయును. అని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నూచించిరి.

నూచన సమంజసముగనే యున్నదని సాక్షి అంగీకరించెను. సాండుహర్ష్యనందు సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు పంపబడు యవకలలో గొందరిని తాను నియమించుచుంటినని సాక్షి చెప్పెను. కాని యిట్లుచేయుటచే అధికముగ విద్యార్థులు సైనిక శిక్షణమునొందుటకు అవకాశములు గగినను విద్యార్థులందఱు లోపములుండటచే అగ్గులగువారు సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు తగినంతమంది వచ్చుటకు దుస్సాధ్యముగ నుండును. కట్టకట్టడల గుమస్తాగలదనియు, విక్రిలి అజ్ఞానియనియు, లక్ష నాచరిపై గోపవారాగ, నున్నా వర్తకము వివరమునందు మూడుపుటలని రిట్టాభ్యయించు చె నెగయు సాక్షి చెప్పెను. ఉపయోగము రంగక, సరిగ గ్రాహ్యముకాకుండు నున్నా కంఠసతము తేసెను. విద్యార్థు లేల యిట్టి బట్టి జేయవలయునో సాక్షికి దెలియకున్నది.

సాక్షి వివరించిన ఉదాహరణము విక్రిలి చిత్రమైనదనియు, భారతదేశమువలె విద్యార్థులయములును శిక్షణమునొందిన పండితులను తయారు చేయుచున్నవనియు పండిత మోతీలాలుగారు నుడివరి. ధేరాధూనునందు గరభువిద్య శ్రేష్ఠ తమమైనదని యసాక్షి అభిప్రాయము?

ధేరాధూనునందు గరభువిద్య శ్రేష్ఠతమమైనది గాకపోయినను, సైనిక వ్యవహారములకు సంబంధించిన వేరుమాదిరి విద్య గరభముకన్నదని సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

సర్ బాను మేనార్డుగారి అభిప్రాయము

మేనార్డుగారి అభిప్రాయమును దిగువ ప్రకటింపబడిన 25 బాన్ సాక్షికి సమాధానముగ పండిత మోతీలాలుగారు ప్రోడికరించిరి. "అమలనందున్న పద్ధతిప్రకారముగ సాండుహర్ష్యనందు సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు ఎన్నబడిన విద్యార్థుల బృందమును నేను జూచితిని వారు సుగుణసంపత్తిగలవారగు నాకు దోచిరి. నిజము వక్కాణింపజేసినచో బుద్ధిమాత్తుతయందును శాసాదార్యము నందును వారు నా మనము నాకర్షించిరి. శిలము నిమగ్నమయ్యెను. కాని అదిముఖముపై కన్పించకపోవచ్చును. మిటుంబ సైనిక సాంప్రదాయములను స్పష్టముగవలసినచో పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమునందలి ఆకేటన స్థానరంగము లందుండి తెక్కుమందిని సైనికవిద్య బడయుటకు నేను ఎన్నియొండెడివాడను."

సైనికశిక్ష నభ్యసించుటకు విశేషావకాశముల నీయవచ్చుననియు, కాని శిక్షణ సరిగ నభ్యసించుటకు వారు విస్తారముగ బభింపజాలరని తనభయ మనియు సాక్షి చెప్పెను.

పండిత మోతీలాలుగారు నూచించిన రీతి నవలంబించిన యెడ, వ్రాతపరీక్ష చతురులు గాకపోయినను సైన్యముందు యుండుటకు దిగవారల కవకాశములు దొలగిపోవునని కట్టెను మీరాసింగు గారు చెప్పి, పాఠశాలలు, కళాశాలల ప్రధానాచార్యులచే నియమించబడిన విద్యార్థులు పరీక్షింపబడవలయును, సాండుహర్ష్య కళాశాలకు బోవువిద్యార్థి అర్హముగ విద్యాసంపన్నుడుగ నుండవలయుననియు సాక్షి చెప్పెను.

ధేరాధూను కళాశాలయందు నాకవిద్య నేర్వవలయునని కట్టెను దాఫీద్ గారు నూచించిరి.

తనకందుల కట్టి అభ్యంతరులులేదని సాక్షి చెప్పెను.

భారత సాండుహర్ష్య కళాశాల స్థాపించుననుచో నది ప్రత్యేకముగ నుండవలయునా లేక ధేరాధూనునందే యుండవలయునా యని కట్టెను దాఫీద్ గారు ప్రశ్నించిరి.

ప్రస్తుతము సైనికవిద్య కరవుచున్న ధేరాధూను విద్యాలయము యిండియా సాండుహర్ష్యలో నంతర్భాగముగ నుండి వలయును. ప్రకృతత కళాశాలయందు సైనిక ప్రాథమికవిద్య గలపబడును. సాండుహర్ష్యనందున్న సైనికవిద్య నేర్పబడును. కాబట్టి ఒకేసాంప్రదాయములు మొదటితరగతివరకును అభ్యసించబడును.

ఇందూరు సైనిక కళాశాల ఎత్తివేయుట

ఇందూరు సైనికకళాశాల యేలయెత్తివేరిన జోవార సింగు నుగారు ప్రశ్నించిరి జయప్రముగ కొనసాగించుటకు కవకాశములేకయా ఇందూరు సైనికకళాశాల యెత్తివేయుటకు గారణము?

యధ్యధిరామముచే ఇందూరు సైనిక కళాశాల యెత్తివేయబడెను. యధానంతరము సైనికకళాశాల ఆవశ్యకము దొలగిపోయెను.

భూసంపన్నుల తరగతినుండి సైనికశిక్ష బడయుటకు తగిన అవకాశములు లేవని సాక్షి నుడివరి. అంతములను సద్దబాటు చేసి కొనబలినదని జోవారుసింగు గారు సాక్షిని గోరిరి. భూసంపన్నుల ద్వితియపుత్రులను వారిసోదరులను సైనికవిద్య నభ్యసించి మిలిటరీకృతి నవలంబించు నక్కలుగ నుండెదరు. వీలన, వారలు భూసంపన్నుల కొడుకు గాన దేశసాభాగ్యమును అధికశ్రద్ధను భూసంపన్నుల పుత్రులు వహించెదరు.

భాల్మునునందే వీరలకు సైనికవిద్య నభ్యసించు పాఠశాల కంపినచో భూసంపన్నుల కొడుకు సైనికవిద్యయందు సుశిక్షణము నొంద విశేషావకాశములు గలవని సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. సరిసమానముగ సదుపాయముల నిచ్చినచో భాల్మోద్యోగుల కొడుకులనుండియు యితర తరగతుల కొడుకులనుండియు ఎన్నటకు విశేష భేదములేదని సాక్షి వరికొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధాన మిచ్చెను. పుత్తులందు గలవారి కొడుకులనుండి ధేరాధూను కళాశాల యందు ప్రకృతము సైనికవిద్య నభ్యసించుచున్నారని సాక్షి చెప్పెను.

సాండుహర్ష్య సైనిక కళాశాలయందు సరి అనునారు సైనికవిద్యయు శిక్షణమును అభ్యసించవలయుననిచో ధేరాధూనునందు గల సైనికపాఠశాలనంటి పాఠశాలనుండి విద్యార్థులను రావలయునని విచారించు రామచంద్రరావు, అసాక్షి జవాబిచ్చెను. తగినవారు సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు లాకుంటుంటున్న ధేరాధూనుకళాశాల స్థాపించవలసివచ్చెను. సాండుహర్ష్య కళాశాలయందు సైనికవిద్య బడయుటకు ఒక్క ధేరాధూను పాఠశాలయే విద్యార్థుల సంపవలయునని సాక్షి అభిప్రాయము గాదు. ధేరాధూనునండి సాండుహర్ష్యన కంపబడు విద్యార్థుల త్రోసేవేయ వీలులేదు.

రీచీగారి నూచనతో సాక్షి వీరభవించనందున, ప్రత్యేకము మార్గమును జూపెదరా యని రామచంద్ర రావుగారు ప్రశ్నించిరి.

ధేరాధూనునందు చెండు సంవత్సరములు సైనికశిక్షయందు తరఫీసుచేయుటకు వేరు పాఠశాల స్థాపించవలయును. లేదా భారతదేశమందలి వేరుపాఠశాలలందు సైనికతరగతులు స్థాపించి బాలురు సైనికవిద్య సాండుహర్ష్యనందు అభ్యసించుటకు తయారు చేయవలయును. అని సాక్షి చెప్పెను.

భారత దేశమున సైనికోద్యోగములు 150కంటె అధికముగ నుండవని ఎంచవచ్చునని జిన్నాగారు విచించిరి. ఈ 150 ఉద్యోగములను భారతీయులకే నీయవలయుననిన యెడల, అవసరమైన ఉద్యోగలను తరఫీసు చేయుట యెట్లని జిన్నాగారు ప్రశ్నించిరి.

ఎంతవరకు ధేరాధూను సైనిక కళాశాల విస్తరింపబడునో దానిపైజవాబు ఆధారపడియున్నవనియు, 150 మంది ఉద్యోగులేల తరఫీసు కాబడవలయుననిచో ధేరాధూనునందు 1100 మంది బాలురు సైనిక విద్య యందు తరఫీసు కాబడవలయుననియు సాక్షి చెప్పెను. 400 మంది బాలురు సైనిక విద్య నభ్యసించుటకు ధేరాధూను సైనిక పాఠశాలవిస్తరింప చేయవలయునని తన అభిప్రాయమునియు తనసంతరము ధేరాధూనునంటి సైనిక పాఠశాల హరియూకటిస్థాపించవలయుననియు హాటనుగారు నుడివరి. ప్రకృతమందున్న పరిమాణముపె

రెండు సంవత్సరము లసంతరముందుండి రి మందిఅభ్యర్థులనుధేరాధూను ఉద్యోగములందు నియమించుటకు తయారు చేయగలరని సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

జిన్నాగారు:—ప్రత్యేకముగ సైనిక పాఠశాల యుండవలయునని నూ మీ అభిప్రాయము?

సాక్షి:—అవును; గతానభవ మీ అభిప్రాయమునేను డవర్చుచున్నది.

పండిత మోతీలాల్ గారు:—ఇందూరుపాఠశాల యుద్ధమునకు సైనికోద్యోగుల సయూధ చేయుటకు సరిపోయినప్పుడు కాంతి కాగనందు తరఫీసుచేయుటకేల యది పనికిరాదు.

సాక్షి:—చాలామందిని నిరాకరింపవలసినవచ్చెను.

పండితుడు:—అయినప్పటికిని ఏమిమందిలో నురిమంది ఉత్తీర్ణులైరి. పరిష్కార ఫలితము బాగుగ సంతృప్తికరముగ నేయున్నది.

సాక్షి:—ఎంతమంది కిత్తును కమిషను లీయబడిననో నేనెరుంగ.

సైన్యముందు బనిచేయు ఉద్యోగి కుమారుడు సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు రూ 19,000 లును, సివిలియను ఉద్యోగి కుమారుడు సైనిక విద్య నభ్యసించుటకు రూ 27,000 లును, ధేరాధూను, సాండు హర్ష్యలందు కావలయునని సాక్షి చెప్పుచున్నాడు అని నేత్నాగారు వచించిరి. సివిలుసర్వీసు మీటర్ల సర్వీసునకంటె లాభకరమైనదియు, తక్కువ వ్యయముతో సివిలుసర్వీసునందు ప్రవేశించుటకు విద్య నభ్యసించవచ్చుట వలనను సైనిక వృత్తి ఆకలించిండుటకు ఆటంకముగ నుండుట లేనాయని నేత్నాగారు ప్రశ్నించిరి. సైనికవిద్య చాకగ నభ్యసించుటకేల సాక్షి అభ్యంతరము చెప్పుచున్నాడు?

సైనిక విద్యార్థులసహచరు గల పాండిత్య ప్రమాణమును దగ్గించవలసి తన అభిప్రాయముని కన్నుల హాటనుగారు నుడివరి. తాను జపాను సైనికోద్యోగంలో గలసి పనిచేసెననియు, ఎవలో వారిలో గొంచుకున్న, కత్తికవాను బాగుగ విద్యనభ్యసించినవారు గారనియు సాక్షి చెప్పెను. సైనికుల కుండవలసి జపాను సైన్యములు వాచల. గలవు. కాని జపాను సైనికోద్యోగుల లెట్ మంచి యుద్ధప్రణేలులు గాని.

భారతదేశముందు సాండుహర్ష్య కళాశాల స్థాపించుననుచో నది ధేరాధూనునందే స్థాపించవలయునని హరియూకటిప్రశ్నకు సాక్షి సమాధానమిచ్చెను. ప్రస్తుతముందు ధేరాధూనునందు గల సైనిక కళాశాలతో స్థాపించునను సాండుహర్ష్య కళాశాల అనుబంధముగజేయుట కంగీకారము యని దాక్టరు జియాజుడ్దీను గారికి సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

నబబగుప్రశ్న గాదని నిరాకరింపబడిన ప్రశ్న

భారత సైనికోద్యోగులు తమ పుత్రులలో సమగ్రములను సైనికవిద్య బడయుటకును, అసమగ్రులకు పుత్రులను సివిలియను ఉద్యోగులు సైనికవృత్తి నవలంబించ జేయుటకు తరఫీసు నొంగుటకు సైనిక కళాశాల కంపుటయు వాస్తవము గాదాయని కట్టెను మీరాసింగుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఈ ప్రశ్న పబలైనగావని అగ్గుతుడు దానిని నిరాకరించెను. అట్టి ప్రశ్నకు సమాధానమాయుటకు సాక్షికి పరిశులు చెలియునని ఉపాంపవీలులేదు. సైనిక విద్యార్థులకెన్న గవర్నరు కా విషయములు చెలియ వలయును గాని సాక్షికి దే గుడ లవు.

పడినిమ మనులకేపు నిహస్య యిగా చర్చ గాదు సాక్షిని విచారించిరి భారతీయులకు సార్వభౌమని కమిషనులు గా:ల యునని గోరునంతవరకును వారు యిగ్గాండు నందని సాండు హర్ష్య సైనిక కళాశాలయందు శిక్షణము నొందవలయుననియు భారతదేశముందు సాండుహర్ష్య సైనిక కళాశాల స్థాపించుట చినచో వేరుకమిషను ఉండవలయుననియు సాక్షి తన లిఖిత పూర్వకముగ దాఖలుచేసిన స్టేటుమెంటునందు గలదు.

ఈవిషయముపై సాక్షిని విచారించవలయునని తలంపగనే, నిపుణుల నా అంతముపైవిచారించ వచ్చునని అగ్గుతుడు నుడివెను.

తెప్పినెంటుకర్నూలు ఫిలిపుగారు

4/15 పంజాబు పటాల దళవాయియగు తెక్లి ఫిలిపుగారిని కమిషనువిచారణచేసెను.

ఉద్దాభావయందు సాక్షిని కట్టెను హాజీ గుల్జూనాబా భానుగారు ప్రశ్నించిరి. భారతదేశముందు సాండుహర్ష్య సైనిక కళాశాల స్థాపించు సాక్షి యేల ప్రకటించుచున్నాడని కట్టెనుసాక్షిని ప్రశ్నించెను. ఇంగ్లీషు యిండియను సైనికవిద్యార్థులు కలసి విద్యనభ్యసించుట మంచిదని సాక్షి చెప్పెను.

గుల్జూనాబా భానుగారు:—అందరికీనా?

సాక్షి:—అవును.

కట్టెను మీరాసింగుగారు:—యింగ్లాండునందు తరఫీసై నవారు విక్రిలిహర్ష్యులగుండి సైనికుల ఆచరణ కధికముగ పాత్రులయ్యెదరా?

సాక్షి:—అవును. వారు భారతదేశమందుండి విద్యనభ్యసించినచో కుటుంబపరిశితులచే యిబ్బందుల పాలవచ్చును. వారు

యిట్లుగానుండునట్లు సైనికవిద్య నభ్యసించకపోయినచో భారతీయులు యిట్లుంటారు దూరదృష్టిగలవారు.

సామ్యభావము కమిషనులలో, జోమియను కమిషనులకు సమానముగ ఎంచబడవు అని కమిషను హిరాసంగతికి సాక్షి జవాబిచ్చెను. బ్రిటిషు సైనికోద్యోగలతో భారత సైనికోద్యోగలు కష్టములు లేకుండ పంచరించుచున్నారు. సైన్యమందలి అన్నితరగతుల సైనికులతో భాగము మెలగుట భారత సైనికోద్యోగి పై నున్నది. అని సాక్షి నుడివెను.

బ్రిటిషు సైన్యము లిండియాను దున్నుంచేవలెను జామియను కమిషను సరిపడదని రామచంద్రరావుగారికి సాక్షి ఎరింగించెను. అందరకును పార్వభావముని కమిషనులే యుండవలయును.

సర్వీసులకు, గౌరవములనుబట్టియు సైనికోద్యోగులు, జ్యూనియర్ సైనికోద్యోగులనుకంటె గౌరవించునను, నేనయందలి ఎల్లవైకిల విశ్వాసమును బడయగలరని సాక్షి విస్పష్టముగ చెప్పెను.

కైసురాయికమిషను సంపూర్ణముగ నెత్తివేసి సార్వభౌమని కమిషనులసంఖ్య పెంచుచువలయునని తన యభిప్రాయముని సాక్షి జోరాసింగగారికి సమాధానమిచ్చెను.

బ్రిటిషు సాండుహార్టు కళాశాల విస్తారముగ భారతీయులను తరిగిదు చేయుటకు దీనికొనక పోవచ్చునని సర్ అబ్దుల్ కుర్రామ్ గారు నుడివరి. కాని కొన్ని మాసములు తరిగిదు సంపూర్ణ గావించుటకు భారతదేశమునుండి బ్రిటిషు సాండు హార్టు కళాశాలకు భారతీయులను బంపవచ్చునని సర్ అబ్దుల్ కుర్రామ్ గారు నూచించిరి.

సాక్షి యీ సూచనను ప్రతిఘటించి తరిగిదు అంతయు యిట్లుగానుండునో గావించవలయుననెను. బ్రిటిషు సైనికోద్యోగులవలెనే భారతీయ సైనికోద్యోగులుగూడ 30 సంవత్సరములవరకు వివాహమాడకుండు నిర్బంధము గావించవలయునని సాక్షి చెప్పెను. వివాహమాడిన భారత సైనికోద్యోగి ప్రారంభమందు కుటుంబమును బోషించజాలరని సాక్షి నుడివెను. ప్రత్యేకముగ అలవెన్సులను యీయరాదని సాక్షి చెప్పెను.

సైన్యమును భారతీయుల హక్కులను చేయుటకు ఉద్దేశముని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సాక్షి జ్ఞప్తికి చెప్పిరి. అందుకొరకు బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, జర్మను సైన్యములందు వలెనే భారతీయుల వ్యక్తికి సరియసరితిని భారతీయ సైన్యము 2 వక్రంగ పలయునని పంకినుకు నుడివెను. బ్రిటిషు సైన్య క్రిత్యము భారతీయులందు వికసిత జేయవలయునని శ్రమ చేసిన దీక్షానివ యను?

బ్రిటిషు వ్యక్తిత్వము విజయమునకు గారణము అని రుజువయ్యెను గనుక యీ సాక్షి పండితునకు సమాధానమిచ్చెను. పండిత మోతీలాల్ గారు:—హిందూదేశముతో బ్రిటిషువారులకు సంబంధముండుట వలనా లేక సామర్థ్యమువలనా?

సాక్షి:— సామర్థ్యమువలననే.

పండితుడు:—ఫ్రెంచి, జర్మను సైనికోద్యోగులు బ్రిటిషు సైనికోద్యోగు లంత సమర్థులే.

సాక్షి:—నేను అట్లుఅలంకను. (నవ్వు)

పండితుడు:— వర్గ అసాంభావముచే మీరిట్లు తలంపవచ్చును.

ప్రతిమంది భారతీయులకంటె నధికముగ బ్రిటిషుసాండు హార్టు సైనికకళాశాల తరిగిదునియత్తు దీనికొననా యని రాజీయజాడీయగారు చెప్పిరి.

తా నాప్రశ్నకు జవాబిచ్చజాలనని సాక్షి చెప్పెను.

తానింతవరకు నొక్కభారత సైనికోద్యోగితో సంపూర్ణముగ గలసిమెలసి తిరిగెననియు, మరియొద్ద భారత సైనికోద్యోగలతో స్వల్పముగ సంపర్కము తనకు గలిగెననియు సాక్షి జవాబుగా నుడివెను. సమాధాన మిచ్చెను. తానుచెప్పిన విషయము లీ అనుభవము పై ఆధారపడియున్నవిని నుడివెను.

కొన్ని నిమిషములు కర్నూలు ఫీలుపుగారు రహస్యముగ విచారణ చేయబడిరి.

అల్పాకారము కమిషను తనవంతు కనుటి విచారణ చేసెను

కర్నూలు పోపుగారు

సైన్యమును భారతీయుల హక్కులను చేయుటకు ఆరంభమైన ఎనిమిది పటాలములలో నొకటి యగు 4/19 హైదరాబాదు పటాలముతోలకు కర్నూలుపోపుగారు కలహారానంతరము స్వీయముమీదే విచారించబడిరి. సమన్వాధికారి తీవ్రతవం దవ్వవచ్చును విషయముగింపు చెప్పుకొనినదియు, ఎట్టి దాని ప్రాయములు పాలుగాయింప గుండ్లీ ఘనము అట్టి విషయము నెదుర్కొని బరిపాక్కుము గావించుకొని దినియు సాక్షి చెప్పెను.

పట్టిలమంత్రి సయ్యిల అలవెన్సులు, ఆచారములు, సామ్యభావములు నెలగిని హైదరాబాదు సైనికోద్యోగి ఎదుర్కొని క్షిప్రపరిశీలించి యిట్లు సయ్యికోద్యోగికంటె నుభవముగ బరిపాక్కుగలవలెను జవాబుచెబుకొని మోరార్జీ నాథులకు సాక్షి చెప్పెను.

మామూలు పరిశీలనలచే తనకు భారత సైనికోద్యోగుల అనుభవము గలవని పోపుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. క్షిప్ర పరిశీలనలందు యింగ్లీషువానికంటె క్లిష్ట సామర్థ్యములు భారతీయుడు గనవరచి సందిగ్ధావస్థనుండి బయలుపడగలదాయనిసాక్షి శంకించుచుండెను.

రా|| రావుగారు:—భారత సైనికోద్యోగి కవి తెలియును. ఇంగ్లీషు ఉద్యోగికంటె నాతని కథికముగ ఆత్మ విశ్వాసముండును.

సాక్షి:—అవును. అని ఆతనికి తెలియును. కాని అంత ఆత్మ విశ్వాసము కలవాడు కాజాలను.

జిన్నాగారు:—మీ క్రింద పనిచేయుచున్న యిద్దరు భారతీయ సైనికోద్యోగులు మీ గౌరవప్రాశస్త్యసైనికులవిశ్వాసమును జూరగొనిరిని మీరు చెప్పుచున్నారు. భారత సైనికోద్యోగుల పరాజయము గురించిమీకనుభవము లేదనుచున్నారు. సందేహావస్థయందు హైదరాబాదు సైనికోద్యోగులు క్లిష్టసామర్థ్యముల జూపి విషయమితి నెదుర్కొనజాలరని మీ రేల అనుకొనెదరు. అది దురభిప్రాయముగాదా?

సాక్షి:—కాదు. దురభిమానముగాదు. సైన్యమందలి బ్రిటిషు క్రింది ఉద్యోగి—సభాకీటరను—నాయకత్వము వహించుటకు సహజగుణములను వ్యక్తము చేయుచున్నాడని నా అభిప్రాయముని సాక్షి తెప్పెను. కాని భారతీయుడు. పెంపబడిన రీతి విద్యానిధానము యిందులకు విరుద్ధముగ గలదు. ప్రత్యుత్తరము అకస్మాత్తుగా సంభవించిన యిక్కట్టునుదాటుటకు బ్రిటిషు చిన్న ఉద్యోగియంత సామర్థ్యమును భారతీయుడు జూపగలదాయని తనకు సంకోచముగ నున్నదని పోపుగారు చెప్పిరి.

ప్రశ్న:—భారతీయునికంటె అంగ్లేయుడు మిక్కిలి ఘనమా?

జవాబు:—కాదు.

ప్రశ్న:—సాండు హార్టు నందు నుభవము తరిగిదైన భారతీయుని గురించి మనము యోచించుచు నున్నాము గాని మామూలు భారతీయుని గురించి మాట్లాడుట లేదు. మీరు చెప్పునట్టి విషయమితి నెదుర్కొనుట కే భారతీయుడు అర్హుడుగాదా?

సాక్షి:—రెండు మామ పురుషాంతరములవరకు నాయకత్వము వహించుటకు వలయు సహజగుణము పెంపొందిన గాని భారతీయుడు విషయపరిశీలకు నెదుర్కొన జాలడు.

జిన్నాగారు:—ఇది శుద్ధభ్రమ: పండితమోతీలాల్ గారు:—మీరు చెప్పునట్టి విషయపరిశీలకు లెక్కడైన భారత సైనికోద్యోగి ఎదుర్కొని పరిష్కరింప అసమర్థుడనిచెనా? సాంఘిక పోరాటముల నాచుటకు యింగ్లీషు సివిలియను ఉద్యోగి గుల్లెలు క్లిష్టసామర్థ్యమును జూపిరి, భారతీయిని కాఖోద్యోగి గుల్లెను అట్టి సమస్యనుదాటుటకు చర్య నవలంబించి పోరాటముల నడచిరిని సివిలుకాఖాయందు భారతీయులు కేరుగాంచిరి. సార్వభౌమని గాని రాజ్యప్రతినిధియొక్క గాని కమిషనులు గల భారతీయ సైనికోద్యోగు లేల సైనిక కాఖాయందు కేరు ప్రఖ్యాతులు గడించజాలరే నాకు గ్రాహ్యము గానున్నది.

సాక్షి:—ఎవ్వటికిని కేరు ప్రఖ్యాతులు భారతీయ సైనికోద్యోగులు గడించజాలరు.

పండితుడు:—మీ అభిప్రాయము వ్యక్తి అనుభవముపై ఉపాధి జనితములకు పోతువులపై గాని వాస్తవ సంవర్ణములపై గాని నాధారపడి యుండలేదు.

సాక్షి:—సివిలుకాఖాయందుగల భారతీయోద్యోగులతో నాకనుభవము లేదు. వారిధర్మముల స్వభావమునే నెరుంగ.

సార్వభౌమని కమిషను పొందన భారత సైనికోద్యోగికి నాయకత్వము వహించుటకు అవసరముగ తరిగిదు లభించనని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు చెప్పిరి.

భారతీయునికంటె అంగ్లేయ సైనికోద్యోగి మంచి ఆవకాశములతో తరిగిదు నొందుటకు ప్రారంభించును. ఏలయన 12 సంవత్సరములు మొదలు 20 సంవత్సరముల యీడువచ్చుచు కార్యము పట్టుకు పాపాలయందు విద్యభ్యసించును.

జాతీయ దురభిమానము

ఇంగ్లీషు పట్టుకు పాపాలలు లేని యితరదేశీయులకు వేగమార్గముల ననుసరించి సైనికోద్యోగులందు నుగూడ సంకల్పిత నాయకత్వమువహించుటకు వలయు సామర్థ్యములు పెంపొందింపబడుచున్నవి. ప్రపంచమునెల్ల బ్రిటిషు విధానమే మహోత్పల్లవమైనదని సాక్షి మురియసేలి? (నవ్వు) అదియే మిజాతీయ దురభిమానము.

సాక్షి:—నేను నిష్పక్షపాతముగ మాట్లాడుచున్నాను. భారత సైనికోద్యోగుల లెన గల కష్టములగురించి చెప్పిన హిందూ గారు ప్రశ్నింపబోయి, సైన్యమును భారతీయోద్యోగులకు గావించుటయే సర్వోత్తమ యోచనలందు నని చెప్పుతుంటు సూచించెను.

భారతీయులు లేని పటాలములకు భారతీయ సైనికోద్యోగులు నుభవకులంగ నున్నారనియు, భారతీయ పటాలము ఉద్యోగులకు బాయి తిరి ప్రారంభించుట వారికిష్టముగాకనెను. ఎవ్వరికీ ఆలోచించుటకు సూచించెను.

అంతియకాక బ్రిటిషు సైనికోద్యోగులతో గలసి మెలసి పంచరించుటచే మంచి లాభముగలదు.

“వేతనములను ప్రమాదములను జేయుటయందుగాని, జీతములు, రిజమెంటు” ఘండులేక పటాలముల నిధినియోగించుటయందుగాని భారతీయ సైనికోద్యోగి మరియొక సైనికోద్యోగియెడ నిష్పక్షపాతముగ పంచరింప జాలకు” అని సాక్షి తనప్రాతములముగ సంజాయిషియందు వివరించిన నాక్యముకు కష్టమే డాఫీల్ గారు కోడికరించి ఈ అభిప్రాయమునే దనతో ఉపకారవేతనమును దీసికొనుచున్న ఒక భారత సైనికోద్యోగి జెల్పెననియు, కమిషనులు లేని సైనికోద్యోగుల అభిప్రాయము నదియేయనియు కష్టమే డాఫీల్ గారు నుడివరి. ఈవిషయమై కమిషియందలి పలువురు సభ్యులు సాక్షిని బ్రష్టింప అది తన అభిప్రాయము గాదనియు, తాను కలసి సంభాషించిన వారి అభిప్రాయమది యనియు సాక్షి నుడివెను.

జిన్నాగారు:—భారత సైనికోద్యోగి లవిశ్వాసు లనుటకు మీరు కారణములెవ్వయేని చెప్పగలరా?

జవాబు:—నే నొక్క కారణమును చెప్పజాలను. ఈ దిగువ ప్రకటించిన అంశములు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సర్ జాను మేనార్డుగారి యుపన్యాసమునుండి త్రొడికరించిరి:—

మనప్రతిస్థాపనలభావముచే యుద్ధము లనిన, స్వంతగగనదలంపు వీరవంశములవారు సైనిక నివాహము లందుగాని లేక సైనికులుగ నైన గాని బని చేయుటకు సంకల్పి గలవారుగ నున్నారు. వృత్తి గౌరవమైనదని బరిగణింపబడుచున్నవి. కాని వారి దృక్పథము సంకుచితమైనది. విద్యావంతులగుటకు యిచ్చగాని, విద్య ఆర్జించుటకు ఆధారములు గాని, లేక విద్యావశ్యకతను వీరు గ్రహించినట్లు గాని కన్పించదు. వారు ధీమంతులై యుండవచ్చును. కాని వారి ధీకత్తే వికాసము నొంద ప్రయత్నిములు సల్పబడలేదు. పుత్రును తండ్రి శరీరదార్థ్యమును, సైనికుని విశ్వాసమును వెంకాముక్తమణిగ నొందవచ్చును గాని, కమిషను గల ఉద్యోగి యుద్ధవశురతో నొందజాలను” ఈఅభిప్రాయముతో సాక్షి ఏకీభవించుచున్నాడాయని పండితుడు కర్నూలు పోపుగారిని ప్రశ్నించెను. తా నా అభిప్రాయముతో నేకీభవించుచున్నానని కర్నూలు పోపుగారు జవాబిచ్చెను.

ఉద్యోగమునుండి విరమించి ఉపకారవేతనము నొందుచున్న ఉద్యోగియొక్క అభిప్రాయముయెడ తా నెట్లు విలువయుంచగలడని సాక్షిని పండితుడు ప్రశ్నించెను.

సాక్షి:— మంచిది, అది వారి అభిప్రాయము.

ఇంతటితో కర్నూలుపోపుగారి సాక్ష్యవిచారణ సంపూర్ణ అయ్యెను. (అ. (కె.)

తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు

వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎన్నుకొనబడెను

(స్వకీయవిలేఖరితంత్ర)

కాకినాడ, డిసెంబరు 16:—ఉపాధ్యక్షుడు నెన్నుకొనుటకు నేటి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు తూర్పుగోదావరి జిల్లా బోర్డు సమావేశమయ్యెను. గౌతురవలయ్యగారు (క్లిర్కంపూడి యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షుడు) ఉపాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడెను.

అ. సూర్యనారాయణరాజుగారు గౌతురవలయ్యగారిని ఉపాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనవలసినదని తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. దావెర్ల వెంకట్రావుగారు బలపరచిరి.

పరిమి చక్రపాణినాయకులు బి. ఏ. గారిని ఎన్నుకొనవలసినదని మోటూరి యోహాకాగారు (రాజమండ్రి) ఉపపాదించిరి. వీరభద్రుడుగారు బలపరచిరి. ఈ రెండు పక్షలాను ఒక 15 ఎన్నుకొనవలెను. బాలలు అయినది. వోట్లు లెక్కించి 16 గౌతురవలయ్య నాయుడుగారికి 18 పరిమి చక్రపాణి నాయుడుగారికి వచ్చినవి గనుక వరపాలయ్య నాయుడుగారు ఉపాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడెనని అగ్రత్యకుడు ప్రకటించెను. సభ 9 గం 50 నిమిషములకు పూర్తి యయ్యెను.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక

సమాజము, ఏలూరు

ఎస్.ప్రసాద్ నాటకశాలలో

సా వి త్రి 19-12-25 శనివారము రాత్రి 9-30
స వి క్రి 20-12-25 ఆదివారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 21-12-25 తిదివారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 22-12-25 బుధవారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 23-12-25 గురువారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 24-12-25 శుక్రవారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 25-12-25 శనివారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 26-12-25 ఆదివారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 27-12-25 తిదివారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 28-12-25 బుధవారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 29-12-25 గురువారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 30-12-25 శుక్రవారము రాత్రి 9-30
సా వి త్రి 31-12-25 శనివారము రాత్రి 9-30

ఈ నాటి నాటక ప్రదర్శనలు

కాలం మారిపోతూవుంది. నాటకాలకి వచ్చేవాళ్ళు యి
ళ్ళు అంతగా సంఘాలపేరుగాని సభలపేరుగాని వినిరావడం
లేదు. నేడు యెవరెవరు యేయేవేమిలు వేస్తారు. బహుశా
వస్తారా? నేలూరువారు వస్తారా? తెనాలివారు వస్తారా?
అనే ప్రశ్నలు వేస్తారు. వర్తమానపడిచే కంపెనీలవర్తమాన
పడడం ప్రారంభించింది. అందుకోసంనటులు స్వంతమైన
గురిని పోగుచేసుకొని యేమూరికైనా వెళ్ళి అదావుడిగా నాలు
గు బాబాయి బాబాయింది రాత్రి అయ్యేటప్పటికి యేనులగువే
పాలగాళ్ళతోటోన్ని ఆపురినటులకొందనేని జత చేసుకొని
నాటకాలు వాడేస్తున్నారు. ఏ ఒకరిద్దరో గట్టివాళ్ళు వస్తారని
జనంయూరుతారు. నాటకమా కట్టుగానవలదు. అంతటికి ఏకీభా
వంపడదు. నాటకంనాలుగుటప్పలతో యేలొగోలగు పూర్తి
చేస్తారు. అవరలే వున్నచిక్కల్లాప ఖిచ్చులు పోనుడబ్బుల
యేలాపంమకోవడం అనేది వస్తుంది. జాట్టుజాట్టు పట్టుకుంటా
రు. ఈ నాటి లాభంనాకియ్యండి అంటాడు నాయకునివేషం
కట్టిన పెద్దయనిషి. మొదట అలాగే చేస్తారు. మరినలుగురు పె
ద్ద వేషాలవారు తీసుకోగానే లిల్లవేషాలవారు బిస్తారు. వా
ళ్ళ కని తెలుసుకున ఒకటి వాడేస్తారు. ఇలాగు జరిగే కంపెనీ
లు దేశంలోబలమయినాయి. వీరిలో (ఉద్యోగస్థలమని) గౌర
వనటులమని పేరుపెట్టుకొన్న గొప్పనటులు కొద్దిగొప్పలకు రా
రు యేవోపేరుపెట్టి నుద్దు వేలలాగుతారు. ఇలాగు ప్రజలద్ర
వ్యంపట్టంచేసే మహానుభావులు పోనీ, నాటకాలనల్ల ప్రజలకు
మంచి అభిని కలిగిస్తారా! అంటే నీచశృంగారాలకి పోకిరిపా
టలకి పనికివచ్చే నాటకాలనే గైకొంటారు. ఒక సంఘాన్ని చూ
పించే నాటకాలను తీసుకొని యింకొకసంఘాన్ని గొప్పచేయక
పోతే యెల్లసంఘాలకు మంచిగావుండే గాధలు స్వతంత్రంగా
వూహించి క్రొత్తవ్రాయించి ఆడరాదు? ఎవరాడినా యిలాం
టి నాటకాలేనా? యెన్నాలైనా పాతనాటకాలేనా? అయ్యోయేలాపాడే పోతూవుంది నాటకకళ విగ్ధమూలాని అని
అనుకోవలసి వస్తూవుంది నాటకాలకి పోయ్యేవారైనా చూడ

డం మానేస్తారంటే మానదు. యెవరో క్రొత్తనటులువస్తారని
పూర్వపూర్వమంచి ముగుతారు. డబ్బునందుకో అంటూవుం
టారు మళ్ళీవెళ్ళుతుంటారు. ఇక పత్రికల్లో వ్రాసేదిమాస్తే
అదావుడిగా వుంటుంది. విచిత్రమలా? యీ నటుడు యిట్లా
చేస్తాడంటే! ఆయన అలా అభినయిస్తాడంటే ఇతన్ని ఆతడుఅనుక
రిస్తూవుంటే, ఆయన గొప్పనటుడు ఆయన కది స్వభావంగా
వుంది. కీర్తితీయనను అనుకరించి ఆయనపేరుపెడగొట్టి యిదె
డడం యెందుకు? అని చేతికివచ్చినట్లు వ్రాయడంమొదలిడతా
రు. నటుల ఆనంద విమర్శకులచేతుల్లో వుంది! పోగిడితేనా? స్వర్గ
లోకానికెస్తుతా! నిరసిస్తే నాపాతాళానికి త్రోస్తారు మరి
మధ్యపడవులు వీరికి పోకొచ్చు. మరొకసంగతి మిక్కిలి చిత్రం
గా వుంది. ధర్మాలనిపేరుపెట్టి కొందఱునటులను పెట్టేటాన
చూస్తే వేమిలు వేయటంమానేస్తామనిపిస్తుంది. ఇల్లుకట్టు కుం
టాననియ్యకరు, పెళ్ళిచేసు కుంటాననిమరొకరు, పుత్రకంవాస్త
న్నానని వేరొకరు, మా ఆశ్రమానికని యింకొకరు, యిలాగు
అనేక విధాల నాటకసంఘ యజమానలను నటులను చంపేస్తుం
టారు. ఏలాగో పూర్వమంచి నలుగుర్ని పోగుచేసి అవకతవకగా
నాటకం ఆడి తాము పొందినలాభానికే సంతోషించి సహాయం
చేయవచ్చిననటులకివచ్చే అప్రతిష్టయొచ్చింపకపోవడం. అన్యాయంగా
కనుపిస్తూవుంది. కళలో కృషిచేసేవారికిమాడా వీరి
మూలారి కళంకంపస్తూవుంది. మరొకవిషయం: వ్యాపారంమీ
చనడిచే కంపెనీలలో ముందుగా ఆద్యాన్ను పుచ్చుకొన్ననటు
లయనల్ల వ్యాజ్యాలకు మరి యెట్లోరాజీమదుర్బుకొని యిద్దఱు
యజమానులకు దేహం అమ్ముకొని తమబుద్ధిని పోఖ్యాన్ని మాను
కుంటున్నారు. ఎందులకు చేపారు యిప్పటికంటెఅనన్యమిరి
కుమిలి చస్తున్నారు. తామరాకులమీది నీళ్ళమక్కలే చరిస్తూ
వుంటుంది వారిబుద్ధి కాబట్టి సిమితంగానటులకు నిర్విచారము
గా జరుపు తూవారి తెలివినీ కళకైకి మార్చిగొప్పవిద్యాంసుల
వద్ద మంచి కిత్తు నిప్పించి గొప్పనటులపనట్లు తయారుచేయిం
చిన చూచువారికి ఆనందము లోకమునకు గీర్తి కలుగుతుంది.
ఇప్పట్లో మహారాజులు యికళకు అంతగా పోషించడంమాని
నారు. ప్రజలే పోషిస్తున్నారు కాబట్టి వారికి తగినట్లునటులక
వులు మరిపోయి కార్యంపొగిస్తున్నారు. నటులు వారికి తగి

ట్లు అభినయిస్తున్నారు. ఒకరు వ్రాసిన 'నాటకాన్నే యింకొ
కరు వ్రాసినా ఆడినా పాల్గొలయొక్క స్వభావంమారుతుందా?
భావం మారుతుందా? మారుదుకదా! కాబట్టి ఒకరు అభినయి
చినది యింకొకరు అభినయించినవారిని చూచి వీరు అనుకరిం
చారు.వారికిది సహజం వీరెందు కలా చేయడం అని తిట్లు పో
లేన విమర్శనమొనరిడతారు! ఎందుకు "వారుగంగాన్నానంచేసి
వారని వీరు మానుతారా? యెప్పటికి మానరు. స్వభావంయెల్లా
వుంటే అలాగు పాత్రాచిత్తాన్ని పోషిస్తారుగాని యెందుకు
అనుకరిస్తారు? అనుకరణమాత్రం సామాన్యమా? ఆదించే ఆదు
తూ పాడించేపాడుతూవుంటే అభివృద్ధియొప్పటికికలుగుతుంది?
కాబట్టి రుదులుమారాలి నటనమారిపోవాలి! నాటకరచనమారిపో
వాలి. విద్యాధికులుముఖ్యంగాకంకణంట్టుకొనికళకై పాటుపడాలి.
నాటకప్రదర్శనాలనల్ల అప్పుకు ప్రజలు బాగుపడతారు.
అలాటి నాటక ప్రదర్శనాలనల్ల లాభం కలుగుతుంది. ప్రజలకు
దేశానికి లాభం క్రేయస్స కలుగుతుంది.

నాటకకళాభిమాని.

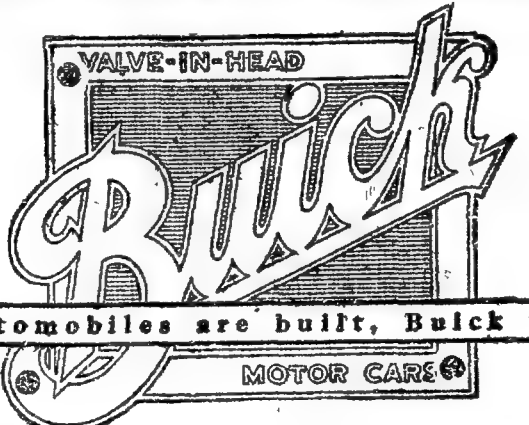
కాంగ్రెసు ఆంధ్ర స్వచ్ఛంద సైనికులు

బెజవాడలో 18 శుక్రవారం రాత్రి బయలు
దేరెదరు

జానకిరాంగారు నేనాని బెజవాడ నండి 17 వ తేదీ నిట్లు
తంతివార్త బంపిరి:—
కాన్పూరు ఆంధ్ర స్వచ్ఛంద సైనికులు బెజవాడలో 18
వతేదీ శుక్రవారంరాత్రి బయలుదేరి వాల్తేరులో 19 వ తేదీ
ఉదయం దిగి భోజనములు జేసి మధ్యాహ్నము మెయిలెక్కి కల
కత్రా అదివారం రాత్రి చేరెదరు. అచట రాత్రిబండెక్కి కా
న్పూరులో 22 వ తేదీ మంగళవారం చేరెదరు.

ఎందుకు

ఒక

బ్యూక్

దుమ్ములోన
ప్రవేశించదు
దుమ్ములోన
ప్రవేశించకుండ
బ్యూక్ పూర్తిగా
మూయబడియున్నది.
మెకానికల్
భాగములందు
దుమ్ము ప్రవేశించుటకు
వీలులేదు.

మద్రాసునందు ఇవ్వబడు
ధర రూ 5100 నుండి
గలదు.

కొనవలెను?

ఏలననగా మీరు చెల్లించుపైకము
పెట్టుబడియందును, మిశ్రవ్యయమందును
చక్కగా నుడయోగింపబడవలెను. స్టాం
డర్డు రి నెంనంధు ఈ రెండును మిళితమై
యున్నది. మరి యెచ్చటను యింతకు
రెండింతలు పైకము చెల్లించినను దీనికి
వసూన ప్రసాదానిని కొనలేదు.

మద్రాసు సింపున్ ఆంధుకో., లిమిటెడ్ ఉదకమండలం.

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముయ్యబడిన లోకప్రఖ్యాతి మైన మందు. ఇది ఇష్టదిగుడు తయారగుచున్న క్రొత్త మందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును జొందిన దివ్యామృతము నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్లలు, పొట్టులు, బెగులులు పెంపలగుబాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును. చర్మముపైకి గాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షయమునందును శరీరాంగములకు తిహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలపదార్థము లను గ్రహించి ప్రాంతత గాను జేయుచున్నది.

అన్ని వాపులలో దొరకుచు 1509

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూరము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపొదును

మోహిని తైలము

మెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

శ్రీమృదువులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి.

రాబిన్సన్స్ "పేటెంట్" బార్లి

ప్రతి బిడ్డకల్లి

ఈ ఆరోగ్యమును, బిడ్డ ఆరోగ్యమును చక్కగా కాపాడుకొనవలెను. తేలికా బిడ్డవలెయిచ్చు అవసరమునందు గొప్ప కష్టములు, చిక్కులు గలుగును. బిడ్డ, తల్లి పాలపై ఆధారపడినప్పుడు

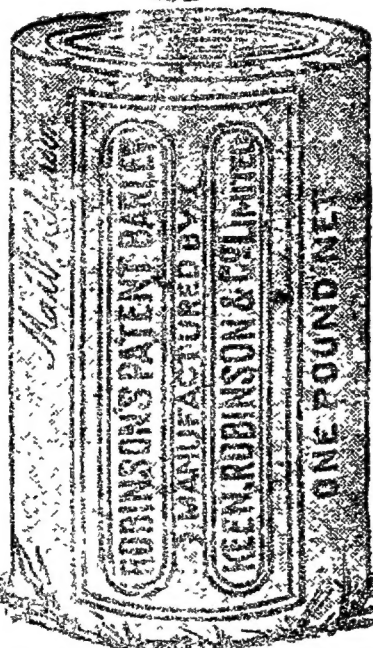
రాబిన్సన్స్ "పేటెంట్" బార్లితో

తయారుచేయబడిన గంజిని ఈ ఆల్బుమిన్మును తల్లి పుచ్చుకొనిన తనకు మంచి ఆహారముగల్గుటకు తెలియును. మరియు బిడ్డకు పాలు భారావచ్చుగా యిచ్చుటకు వీలగును. తల్లి కన బిడ్డకు పాలు యిచ్చుటవచ్చును

రాబిన్సన్స్ "పేటెంట్" బార్లితో

తయారుచేయబడినగంజిని ఆవు, ఈ గడ్డ, ఈ మేకపాలు, ఈ దబ్బాపోటుతో చేర్చియిచ్చుట మంచిది. ఇది మిక్కిలి గురువారమైన బిడ్డలకుపాడ మంచి శిల్ప క్రియ అవసరముగానున్నది. అయితే బైబ్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్న రాబిన్సన్స్ "పేటెంట్" బార్లిగానే యాదవలెను. పంజాబ్ పీఠము మహా కలపరి, మిక్కిలి మరీనముగా నుండు పెరల్ బార్లిని వాడుటకు మానుడు.

No. 3.

బొంబాయి స్థానిక సంఘములు

ఆర్థికసహాయ్య సమన్వయ

బొంబాయి, డిశంబరు 15:—గత ఆయిదు సంవత్సరము ల్లోపలి పకలవ్యయము నాధారముగజేసి నిర్ణీతమగు ధనసహాయ్య మును స్థానికసంఘములకు నీయవలసినదని బొంబాయి గవర్నరు మెంటుచే నియమింపబడిన కమిటీసిఫార్సు చేసెను. అమలునందున గ్రాంటు యికోనియను విధానమును రద్దుచేయ నలయునని యు నిర్ణీతముగ నీయుగం సహాయ్య మయినసంవత్సరముల కొక పర్యాయము నిర్ణయింపవలయుననియు కమిటీ బెల్చుచున్నది. నిర్ణయించుచుగాక తక్షణసమయములందు 2:1 రేటుచొప్పున వ్యయముపై ధనసహాయ్యము నీయవలయుననియు, యీ ప్రమాణము ఎల్లజిల్లాలకును వర్తింప జేయవలయుననియు కమిషను సిఫార్సు చేసెను. కమిటీసిఫార్సు అంగీకరించినయెడ దొరతనము సంవత్సరమున కిదనముగ 30 లక్షలు వెచ్చింపవలసి యున్నది. ఉత్సవములు, నిర్వకము, పూర్వము మొదలగువానిపై జిల్లా సంఘములు పన్ను విధించియు, స్టాంపుఅత్తను ఉచితకీతిని సవరణ గావించియు అదనముగ గావలసిన 30 లక్షలును వసూలు చేయవచ్చునని కమిటీ సూచించెను (అ. ప్రె.)

అటవీశాఖ యిన్ స్పెక్టరు బినరలు

కలకత్తా వెడలిరి

రంగూను, డిశంబరు 15:—ఉత్తర బర్మానుందు తిరి భీషేయులను సంచారమునూడ వచ్చిన అటవీ శాఖ యిన్ స్పెక్టరు బినరలు సర్ పీటరు క్లాటర్ బక్స్ గారు మిట్టియానా సంచరించి ఆరొండా పీడపై నేడు కలకత్తా వెడలిరి.

ఆమ్రీ ప్రేషనును తగులబెట్టుట

నాసోదరుని స్నేహితుని వదలిపెట్టేవరకు నేనిట్లే చేయుచుండునని దొంగల నాయకుడు చెప్పెను

ఆమ్రీ, డిశం 14:—ఆమ్రీప్రేషను దోపిడివిషయమున "ప్రకాష్" ప్రతినిధి విచారింపగా దొంగలు 8, 9 నుండి యున్నారనియు అందరను ఆయుధ పాణులనియు పూర్వము పోలీసు పని చేసిన నిరంజన్ జహాలీ వీరికి నాయకుడనియు తెలియుచున్నది. కొన్ని నెలల క్రిందట యీ నాయకుడు బోగో ధోరు ప్రేషను నిశ్చేతనల తల్లి పారిపోయెను. ఈ దొంగలు సింధు జైలు చి ఫ్టా న ము ము ధ్య ను న్న కొండల మీద నుండి విచ్చితంతులును తెంపి ప్రేషనును నిప్పుపెట్టిరి. ఉబ్బంతయు యిసుపపెట్టెలో నంతులచే వారికి రి రూపాయలు మాత్రము దొరికెను. ఇనుప పెట్టెను ప్రయత్నించియు బ్రద్దలు కొట్టలేకపోయిరి. కాని ప్రక్కనే యున్న ట్రాసిక్ ఇనుపపెట్టెను ఫారీచేగారు తుపాకులను ప్రెట్టుటచేకొననాయిలుపోసి ప్రేషనుంతయు పిప్పంటించి ప్రేషను మాష్టరు ఇంటికి వెళ్లి లాటించేరి. అటునిమ్మల గ్రామము లోనికి వెళ్లి ఇద్దరు ముగ్గురు హిందూవర్తకుల యిండ్లను కొల్ల కొట్టిరి. అంతయు నైపాయినతరువాత పోలీసువారునుచ్చిరి మట్టు ప్రాంతము లన్నియు కొండ ప్రదేశములు; చొరశక్త్యముగానివి పోలీసువారు పార్సీలుగా దొంగల నిమిత్తమై బయలుదేరిరి. తన నోడరుని స్నేహితుని వదలిపెట్టేవరకు తానిట్లే చేయుచుండునని దొంగల నాయకుడు చెప్పెనట. (అ. ప్రె.)

రంగూను గవర్నరు

రంగూను, డిశంబరు 16:—రంగూను గవర్నరు 21 వ తేదీన నూంబలేకు బయలుదేరి మరనాడు చేరును. ముందరే 16 దినములుండి జనవరి 9 తేదీకి రంగూను చేరును (అ. ప్రె.)

ఒరిస్సా వరదలు

కార్యనిర్వాహకసభ్యుని పర్యటనము

పాల్నా, డిశం 16:—ఒరిస్సానందలనుగూర్చి యిది వరకు ప్రభుత్వప్రకటనలో తెలియజేయబడిన ప్రకారము బీహారుఒరిస్సా కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుడు గౌ. హరింద గారు పూర్తిజిల్లాలో వరదశిఖిని పట్టుచు చూచుటకై ఒరిస్సాకువెళ్లిరి

యునానీ శరీరారోగ్యసంజీవి

సర్వకాలములందు ఉపయోగపడగిన శేష్యము

ఇది రక్తమును శుద్ధిపరచును. క్రొత్త రక్తమును పుట్టించి మనోయుల్లాసము గలిగించును. దాదాపుమైన ఆకలిపుట్టించి కాయసిద్ధి చేయును. ఆకీర్ణపైత్యరోగములను, సర్వపేహములను, నెగ, సవాయి దుర్గాములు, రసపట్టు, స్పృష్టమువలన కలుగు సర్వవ్యాధులను, తుయ, క్వాస, న్లెప్సీ, రోగములను, పదివిధముల మూలరొకలు నశింపజేయును. కులాసాగా కాలబిరోచనము చేయుచును. స్త్రీల శ్వేతరక్త క్షయవలన ప్రదరమురోగమును సర్వబహిష్టురుగృతులను అదుర్తిమున కుదుర్చును. ఇది మెదడు ననుసరించియుండు సర్వవ్యాధుల నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని సేత్రోగములును బాగుజేయును. ఈశేష్యము వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది ఇందులో రసవిష గంధకాదులు వున్నట్లు యెవరైన రూపుపరిచెయెడల 500 లు బహుమతి యివ్వబడును. అందరకు ఉపయోగపడవలలు తక్కువధరకు యిచ్చుచున్నాము. ఈశేష్యము సేవించిన ప్రతివారును దీని గుణములు తెలిసికొనినపిమ్మట 24 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగల వని దృఢముగా నమ్ముగలరు. ప్రతిబడిపిల్లలకు మిక్కిలి ఆవశ్యమైనదని నమ్మవలయును. ఇది వాడేటప్పుడు వీవిధమైన పత్రికములేదు. 24 తులముల శేష్యము వెల ఖర్చులు సహా రు 2-8-0.) 2246-1252 యం. అజీజుద్దీన్, పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

వృత్తాంతలేఖలు

రాజమండ్రి

(స్వకీయ విశేషం)

డాక్టరు హాసు:-

డిసెంబరు 12:- రివరెండు జార్జి హాసు డి. డి. గారికి నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు చర్చిలో స్వాగతము నొసంగుటకుగాను ఒక సభ గావింపబడినది. ఆసభకు రివరెండు ఏ. యస్. ఏ. న్యూహార్వేగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

మునిసిపల్

ఈనెల 9 వ తారీఖున క్రియంత పాలికోడెటి గురుమాత్రిగారి అధ్యక్షత క్రింద మునిసిపల్ సంఘం అసభసభ యొక్క జరిగెను. 1920 సంవత్సరము బడ్జెట్ ప్లానింగు ఆర్డర్ మాపట్టా ములోని నిచ్చయ్యెట్లు దొరతనమువారికి తెలియబరచిరి.

ఈనెల 11 వ తారీఖున మునిసిపల్ సంఘసభ యొక్క జరిగెను. డాక్టరు పాలికోడెటి గురుమాత్రిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆనాడు సుమారు 115 హాంతులు కొన్ని ప్లాకులలో అమలులో తెచ్చి ఖయలు కాబడినది. వారి యజమాన్యముక్రిందనున్న ఏదో ఒక పాకాలలో నేలనేర్చుకొనవలెనని యిచ్చగానున్న విద్యార్థులకు అనుకూలముగానుండునట్లు ఒక నేతకరగతినికూడ ఏర్పాటుచేయుటకు సభ వారు తీర్మానించిరి. ఈకాన్సిలువారి ఆదరణ క్రిందనున్న పాకాలలో నూలువదుకుట యదివరలో చాలకాలమునుండియే నేర్పబడుచున్నది. మదరాసు ప్రావిన్సియల్ అడ్వర్టైజ్మెంట్ ఆఫీసు యామునిసిపల్ సరిహద్దులలోనున్న అన్ని ఆహార పదార్థములకును అనుకూలముగానుండునట్లు అమలులో పెట్టుటకు న్ను, యీ ఆర్డర్ క్రింద వచ్చు ఛెర్రముగారి అధికారమును వైసుచెరువునుగారికిని, హెల్త్ ఆఫీసుగారికిని యిచ్చునట్లును సభవారు తీర్మానించిరి. ఈఆర్డర్ అమలులోనికి వచ్చిన తరువాత మాపట్టాములో కొంతవరకుయినను నుంచినెయ్యి దొరుకుటకు వీలుగానుండవచ్చును. మునిసిపల్ సర్వీసులోనున్న పాకివాల్లకి (ఆడవాళ్లకు) గర్భవతులుగానున్న రోజులలో రెండుమాసములు పూర్తిచేయుమీద నెలవునిచ్చుటకు సభవారు అంగీకరించిరి. క్రిందటి బడ్జెట్టులో నిల్వయున్న సామ్యులోనుండి రేల రూపాయలలో పాకివాండ్లకు పోలీసులైనలమోస్తరుగా ఇండ్లు కట్టుననియు, మిగిలినసామ్యును (డ్రెయినేజీకొరకును ఉపయోగించుమని ఆర్డరులు సభవారిని గోరిరి. పాకివాండ్ల యిండ్లవిషయములో గావించిన నూచనను సభవారు అంగీకరించి (డ్రెయినేజీ ప్రవేశమును త్రోసివేసిరి. పాకివాండ్ల ఇండ్లకు కావలసిన 5 వేలు కాక మిగిలినదానిలోనుండి 10 వేల రూపాయలుపెట్టి న్యూజియంహాల్ పై మేడ చేయుటకును ఇంకను మిగిలియున్న 10 వేలరూపాయలలో క్రొత్తరోడ్లను చేయుటకును సభవారు తీర్మానించిరి. ఇప్పడైనను మునిసిపల్ సంఘమువారు క్యామలాంబరడిదగ్గరనుంచి దానవాయిగుంటకు అడ్డురోడ్లువేయించి ప్రజలకష్టములను దొలగించెదరు గాక. మునిసిపల్ సరిహద్దులలోనుండి కల్లుసారాయి దుకాణముల తీసివేయ మని ము||రా||రా|| ఏలూరి బ్రహ్మసుదర్శనంగా కొకతీర్మానమును ఉపపాదించగా సభవారు తీర్మానమును అంగీకరించిరి. ఇన్నీసుపేట బాలికా పాకాల ఉపాధ్యాయులకు కంపెనీపేటరీఎలెక్షన్ నిచ్చుటకు సభవారు అంగీకరించిరి. వారి మునిసిపల్ వ్యవహారములలోకూడ 1925 సంవత్సరము ప్రావిడెంటుఫండు ఆర్డరు అమలులో పెట్టుటకు కాన్సిలువారు తీర్మానించిరి. గౌరవగ్రంథాల యమలవారికి 100 రూపాయల విరాళమునిచ్చుటకు సభవారు అంగీకరించిరి. జాతీయపని బాలబాలికాప్రదర్శనమునకు కాన్సిలు వారు 100 రూపాయలు విరాళమునిచ్చిరి. ము||రా||రా|| ఆనెం మల్లయ్యగారు రాజీనామామయ్యగా ము||రా||రా|| రంధి ఆఫ్ఫలస్వామిగారిని వారి ప్లానేటపున్ ప్లానింగు, సబుకమిటిలో సభ్యునిగా కాన్సిలువారు నియమించిరి.

పానుగల్లురాజాగారు- వారి అసమంజసప్రవర్తన నిన్నుజరిగిన మునిసిపల్ సంఘసభలో బాగాచర్చింపబడి సభవారిచే అంగీకరింపబడిన తీర్మానము పానుగల్లురాజాగారి ప్రవర్తననుగూర్చి, పానుగల్లురాజాగారు మదరాసు రాజధాని ముఖ్యమంత్రిగారు- మాపట్టామునకు నవంబరు నెల ఒకటవ తారీఖునవిచ్చేసి మునిసిపల్ చైరమానుగారికి నోటీసుయివ్వకుండగ నే మునిసిపల్ ఆనుపత్రిని చూచి కొన్ని రిమార్కులను ఇవ్వెన్ననుపు ప్రకములో వ్రాసిపోయిరి. క్రియంతిగారు వ్రాసినమా

ర్కులకు జవాబునిచ్చుచు వైరుమేనుగారికి నోటీసు యివ్వకుండగ నే ఆనుపత్రికిపోవుట మంత్రిగారికి తగినదియు, శ్రీవారి నడచి అసమంజసముగా నున్నదనియు సభవారు అభిప్రాయపడి ఆవిధముగా తీర్మానించిరి.

తపాలా

ఈనెల ఒకటవ తారీఖునుండి మాపట్టాములో రెండు సార్లు ఉత్తరములను యిచ్చుచున్నారు. కలకత్తామెయిలులోను డెల్టానుంచియు వచ్చిన ఉత్తరములను రిజిస్టరువి కాక పదయము 8 గంటలకే డెలివరీచేయుచున్నారు. ఈసదుపాయమును చేసిన పోస్టుమాస్టరు జనరలుగారికిని మాపట్టా హెడ్డుపోస్టు మేష్టరు గారకు డి. పాక్యానాథంపిల్లగారికిని శతవందనము లర్పించవలసియున్నది. ఇదివరలోనున్న పోస్టుజవాబులను కాక కొత్తగా ఆరుగురు పోస్టు బంట్లాయలును నియమించిరి.

న్యాయవాదిసంఘము

లాసు డిలే కమిటీవారు విల్లులనుగురించి చేసిన నూచనల గూర్చి చర్చించి యిచ్చుచున్న లాలో ఏవిధమైన మార్పు అక్కరలేదని తీర్మానించిరి.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు సభ యొక్క జరిగిన మధ్యాహ్నము తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులో క్రియంత పి. గోవిందరావు నాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. సభా ప్రారంభముననే క్రియంత దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు ఉపపాదించగా, దిడ్డ పుల్లయ్యగారు ఆమోదించగా బోర్డువారు అలెగ్జాండ్రా రాణిగారి మరణమునకు విచారించుమన నొక తీర్మానమును గావించిరి. మ.రా.రా దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లు, దిడ్డ పుల్లయ్యగారి నూచనపైని బోర్డువారు అలెగ్జాండ్రా రాణిగారి పై తమకు గల గౌరవమును చూపుటకుగాను సభ మురుచటికిన మునరకును ఆపుచేయమని కోరిరి. కాని సభికులు దూరప్రదేశములనుండి వచ్చుటచే ఒక అరగంట సభ ఆపిన చాలునని అభిప్రాయపడిరి. ఈ సవరణను వెంకటేశ్వర్లుగారు అంగీకరించిరి. అంతట సభ ఒక అరగంట ఆపుచేయబడినది. విద్యాకాఖా బడ్జెటును గూర్చి తరువాత చర్చ జరిగెను. పది, క్రొత్త పాకాలను ప్లాపింపుటకు సభవారు అంగీకరించిరి. ఉపాధ్యాయుల జీతములను అభివృద్ధిచేయుటకుగాను 1500 రూపాయలకు బోర్డు వారు శాంక్షనుచేసిరి. గవర్న మెంటువారిచ్చిన స్పెషలు గ్రాంటులోనుండి తూర్పు గోదావరిజిల్లా బోర్డువారు 4320 రూపాయలను విలేజి రోడ్లకొరకును, 5670 రూపాయలను నీటి వసతి నిమిత్తమును రాజమండ్రితాలూకాబోర్డువారి కిచ్చిరి. గవర్న మెంటువారిచ్చిన గ్రాంటును కాకుండా తూర్పు గోదావరిజిల్లా బోర్డువారు 2165 రూపాయలను విలేజి రోడ్లకొరకును, 2835 రూపాయలను నీటి సప్లయకొరకును మా తాలూకాబోర్డువారి కిచ్చిరి. మా తాలూకాబోర్డువారు కూడ తిరిగి 2165 రూపాయలను విలేజి రోడ్లకొరకును, 2835 రూపాయలను నీటి సప్లయ నిమిత్తమును శాంక్షనుచేసిరి. మొత్తముమీద ఈ 20 వేలరూపాయలలో నుండి రాజమండ్రి తాలూకాకు నీటి వసతి నిమిత్తము 6920 రూపాయలను రాజ్ లాతాలూకాకు 3450 రూపాయలను అమలాపురం తాలూకాకు 960 రూపాయలను బోర్డువారు శాంక్షనుచేసిరి. రోడ్లనిమిత్తము రాజమండ్రి తాలూకాకు 3700 రూపాయలను 2440 రూపాయలు రాజ్ లా తాలూకాకును, 2420 రూపాయలను అమలాపురం తాలూకాకును శాంక్షనుచేసిరి. రాజ్ లా తాలూకాలోని అవిడిగ్రామము లగాయితు రామఘటాల గ్రామమువరకు, సుమారు ఆరుమైళ్లదూరము అంబాజిపేట పంటకాల్యము జేరి, ఇసుకపూడి, చిరుతపూడి గ్రామములు వారి స్వంతభూమిపైన రోడ్లువేసికొనుటకు బోర్డువారి అనుజ్ఞను కోరగా బోర్డువారు అంగీకరించిరి. ఈరోడ్లకొరకు 8 వేల రూపాయలు ఖర్చునని అంచనావేయబడినది. బోర్డువారురోడ్లను పాలుయినా మరమ్మత్తులకు ఖర్చును సామ్యును భరించుటకు అంగీకరించిరి. తిరిగి తాలూకాబోర్డు సభ తీర్థపురోజులలో అంతర్వేదిలో సమావేశమగును.

ప్రభాకరశాస్త్రిగారి గ్రంథములు

1. శృంగార శ్రీనాథము, శ్రీనాథుని సమగ్రచరిత్ర	2-0-0
2. చాటుపద్య మణిమంజరి, ద్వితీయభాగము	1-6-0
3. " ప్రథమభాగము	1-4-0
4. మాన్వార్థ ముచ్చట, పద్యకృతులు	0-4-0
5. కడుపుతీపు	"
6. కపోతకథ	"
7. భగవద్భజము, ప్రహసనము	0-6-0
8. సప్తపదులు, తిరుప్పావై తెల్లపాటలు	0-3-0
- మణిమంజరి ఆఫీసు, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

సింధువర్మటనము

బొంబాయి గవర్నరు కరాచీచేరుట

కరాచీ, డిసెం 16:- నేటియుదయం 9 గంటలకు బొంబాయి గవర్నరు విల్సన్ దంపతులు "విల్సన్" అనుష్టిమరులో కరాచీచేరిరి. రేపునద్ద కమీషనరును సివిలుమిలిటరీ ప్రభుత్వకాఖాధికారులను స్వాగత మొసంగిరి. మామూలుగా ఒకరికొకరు ఎరుకజేయబడిన పిమ్మట లేడి విల్సన్ గారు క్రొస్తవ యువజనసంఘమునకు వెళ్లి పిమ్మట రామిపార్సీ బాలికోన్నతపాఠశాలకు వెళ్లెను. అచ్చట బాలికలు స్వాగతప్రత్యమును సమర్పించిరి. గవర్నరుగారును అదేసమయమున సింధులోనికెల్ల గొన్న మహమ్మదీయ సంస్థయగు సింధు మద్రాసాకు వెళ్లిరి. అచ్చట సభ్యుల తరపున ప్రిన్సిపాలు డాక్టరు వి. యం. మాధ్యూను యం. ఏ. గారు గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రమును వెండి ప్లేటమున సమర్పించి భవనములయొక్కయు ప్లాపుయొక్కయు ఛాయాపటములు గల సాత్తమును బహూకరించిరి. పిమ్మట గవర్నరుగారు ప్రాకారాలను బాలభటులను అన్నిటిని చూచిరి. 10 గంటలైన పిదప గవర్నరు గ్రామ పాఠశాలకు వెళ్లిరి. మధ్యాహ్నమున హార్వరులో 7 ఓడలు నిలుచుటకై కట్టబడుచున్న వెస్టువార్డు స్క్రీమువద్దకు వెళ్లిరి. సాయంకాల మెరు గంటలకు గవర్నరు న్యూపార్సీ కోఆపరేటివు హాసింగు సొసైటీ బిల్డింగులను తెరచిరి. అలెగ్జాండ్రా రాణి మరణించి యుండుట వలన ఈసంవత్సరము ఆడంబరము తక్కువగా నుండెను. తోట విందులు కొన్ని రద్దుచేయబడినవి. రేపటిసాయంకాలమువరకు గవర్నరు దంపతు లిచ్చట నుండి రేపు సాయంకాలమున ఉత్తర సింధుదేశమునకు బయలుదేరి 23 తేదీవరకు పర్యటనము సలిపెదరు. (ఆ. ప్రె)

దీడక్లన్ మిల్లు స్టార్టు కంపెనీ

లిమిటెడ్, బెజవాడ.

నెం 118 రు, ఆర్కినియన్ స్ట్రీటు, మదరాసు. రప్తను, ఫీల్డింగు, క్రాసి, ఆయిల్ యంజనులుగాని లాంజి మొదలైన స్టీంఇంజనులుగాని కావలసినవారు మాకు వ్రాసిన, సర సమైన ధరలకు బడయగలరు. పంపులు, పిండిమిషినులు, ఖాల్లులు, ఇంగ్లీషుమేకరు హల్లులు, యింకా మిల్లులకు కావలయు యావత్తుసామానులకు మాకు వ్రాసి ధరలు తెలిసికొన గోరినాము బొంబాయి, కలకత్తా, పట్టు సులోలో మాకు విక్రయస్థానములు కలవు. ఎవరి కేసామానులు కావలసినను మాకు వ్రాసినచో యికోఫరుమేషన్ యిచ్చబడును.

వి. యస్. చిన్నస్వామి, బి. ఏ.

జనరల్ మేనేజరు.

ఆంధ్ర శ్రీ మద్భాగమాయణము:-

ఇది వ్యాఖ్య లన్నిటియందున్న విషయము చేర్చి తెనిగింపఁబడినది. ఏళ్లొకమున కేవల్యమో తెలియుటకు స్లోకసంఖ్య గూడ జేర్పఁబడినది. విశేషార్థము లుండుతావునఁ గ్రింద నర్థము వ్రాయఁబడినది. భారతమంత్రగంధము. గొప్పదీపిక గలదు.

మూడువాల్యములు	రు 12- 0-0
శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము	౨- 0-0
శ్రీ ఆంధ్రలలితోపాఖ్యానము	1- 8-0
హాలాస్యమాహాత్మ్యమునఁబడు మధురాపురమాహాత్మ్యము	0-12-0
విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేకనాటకము	0-12-0
పాండవాజాతవాసము	0-12-0
25 జనమంచి కేషాదిశర్మ, కడప.	

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము 2460

దీనిని నేవించినచో మాత్రములో కలసిపోయెడి శుక్లమును నిలుపును. పలుచబడిన పీర్లమును గట్టిపరచి రత్నాతి శిఖరేతెప్పలను ముపుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహపుష్టి, పీర్లవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్శన్యము, ఇంద్రియపుష్టి, మొదలగునకు బలము కలుగును. నెలదినములకు సరిపడుమందు తపాలా ప్యాకింగు ఖర్చులతో రు 3-7-0. పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం (గోదావరి).

1925-వసం॥ డిసంబరు 18-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 45 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
భనుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 0 0
తెనాలివి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
రాగులు రు. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
నావులు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

గోదాదులు బస్తా 1-కి రు 205 ,,	18 8 0	18 8 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	18 0 0	14 0 0
పెసలు ,, డిటా ,,	18 8 0	14 8 0
మసూములు ,, డిటా ,,	15 8 0	17 0 0
జలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నూనెలనూనె బా 1-కి ,,	150 0 0	152 0 0
నయ్య ను 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరు సెనగవస్తాబా1కి ,,	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	54 0 0	56 0 0
జేరు సెనగనూనెగానూనెబా1-కి రు 112 మొదలు ను 110 0 0		
ఆముదము బా 1-కి ,,	104 0 0	106 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

గాయకనుపు బా 1-కి ,,	90 0 0	95 0 0
కూరవనుపు ,, ,,	56 0 0	60 0 0
విగవకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి ,,	140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మొదలు 1-కి రు 45,50		
కాళహస్తపాయకట్టు ,, ,,	50,50	
చెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0		60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

గటారకం బా 1-కి ,,	81 0 0	86 0 0
వడరం ,, ,,	88 0 0	42 0 0
రవుండు ,, ,,	84 0 0	55 0 0

6. లోహములు

సెండ్ 100 రులోకు ,,	72 0 0	78 12 0
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 6
పవరము 1-కి ,,		18 5 9
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	252 0 0	260 0 0
రాగి డిటా ,,	278 0 0	279 0 0
అస్కాచక్రైర్ 226 చాకి గలవి ,,	29 12 0	80 0 0

7. దూది

బోండాబెట్టుదూదు 1-కి ,,	200 0 0	
శల్కాదు దూది ,, ,,	215 0 0	

8. నూలు

చురుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	5 8 0	
పుల్లూరు కేసుగ నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
బాళయేసుగ నెం 20 ,,	8 14 0	
నెం 20 కెన్ని సింహం యాపి ,,	9 4 0	
నెం 22 ,, ,,	9 12 0	
నెం 12 1/2 కెన్ని కర్కాశు ,,	7 11 6	
నెం 14 1/2 ,, ,,	7 14 6	
నెం 12 1/2 అరైసు ,,	7 2 0	
నెం 14 1/2 రాధాక్షత్రము ,,	7 4 0	

అవకభవము

శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. దయచిట్టి అనే బహు మూత్ర వ్యాధిని బోగొట్టి అందుకు తీవ్రపదార్థమును మాయముచేయును. వేడివి, దగ్గును, తుయను బోగొట్టి కఠమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గురుత్తును. సహజపుటాభికమున కంటే హెచ్చునూమిచ్చును. ఊయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

2126 నెల తులం 1 కి రు 5—0—0 లు. 2

మేనేజరు, ఆర్డర్ సాయనశాల,

1264

ముక్త్యుల.(కృష్ణాజిల్లా)

పారిస్ ఉన్ని శాలువలు

2382

అసలు ఉన్నితో నేయబడినవి. మిక్కిలి అందమైన పూల అండులుగలవి. తలఅండులు కూడగలవి. క్రొత్త రకములు. తెలుపు, ఎఱుపు, ఆకుపచ్చ, మొదలగు రంగులలో గలవు.

నెం 1-6 మా X 3 మా ధర రు 14, నెం 2-6 మా X 3 మా ధర రు 12 1

కె. ఎస్. ముత్తయ్యకంపెనీ, తపాలు పెట్టె నెం 99, మద్రాసు.

లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) 10, నిస్ బెట్ రోడ్, లాహోరు

చేర్రెన్:- లాలా లజపతిరాయి

1686

ఈ నడుమ వెలువడిన సంవత్సర పట్టిక ప్రకారము నిలువ అధికముగా యున్నది.

మొదటి 18 నెలలలో "లక్ష్మీ" రమారమి రు 63,00,000 లకు 3183 ప్రపోజల్లు అంగీకరించినది.

రు 41,00,000 లకు 2100 పాలసీలు పూర్తియైనవి.

26-10-25 తేదీన వెలువడిన కలకత్తా "ఫార్వర్డ్" పత్రికా సంవత్సరాది సంచికయందు ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము ముద్రితమై యున్నది:— (లక్ష్మీ) లెఖల ప్రకారము అధిక నిల్వయున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇది అద్వితీయమైన విషయము. అనేక భీమాకంపెనీలు స్థాపితమైన మొదటి కొన్ని సంవత్సరముల వరకును మామూలుగా భీమాకంపెనీల మూలధనమునందు వెలితి కనిపించుచుండును. ఈ కంపెనీ బాగుగా పరిశోధనచేసి భీమాకంపెనీల విషయమై చర్చనచిన్నప్పుడు ఇది మొదటి తరగతికి చేరినదని తప్పక అందరును అంగీకరింతురు. ప్రాస్పెక్టును ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

(1) కె. సంతానం, మేనేజింగు డైరెక్టరు, లాహోరు.

(2) లోకల్ అడ్వైజరు, నెం. 16, సుంకురామ చెట్టివీధి, మద్రాసు.

(3) చీఫ్ ఎజెంటు:—తిరుచునాపల్లి, పాలఘాటు, మైసూరు, కాకినాడ.

పైరెక్సు

మలేరియా, ఇతర జ్వరములను

ఒక-టియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆరోగ్యమును పుట్టిని గలిగియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతావృత్తి. ఇందుచేతనే పైరెక్సుకి లెక్కపెట్టు

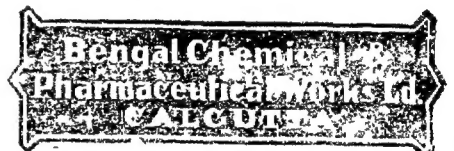
ట విలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇందేమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి రు 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 1-4-0.

1591

Powell's Extract of Golden

(3421)

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగరోగమునకు

అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది సమృద్ధిగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:—6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే స్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రు. 1—4—0.

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రు. 1—8—0.

మా దివ్యౌషధములను ముద్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాలలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,

Lamington Road, BOMBAY

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

అప్పటమైక

చ్యవనప్రాస

2426

(సుప్రసిద్ధమైన ఆయుర్వేద ఔషధము) పరిశుద్ధతకు, లో పరహిత్యమునకు పూచీ యివ్వబడును.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి సుఖమిచ్చునట్లు పరీక్ష చే రూఢియైనది.

వర్ష

ఉబ్బసము

విస్తారముగా పనిచేయుట

జలుబు

శ్వాసకృచ్ఛము

ఎరుగకుండా జేయుట

రొమ్ము పటికెము

నిక్కిపోవుట, దుర్బలత్వము

కృశింపచేయు వ్యాధులు మొదలగునవి.

కారీజమును మంచి స్థితిలో నుంచును. సులభముగా కీర్ణమగును. కాలప్రవర్తిని సరిగా నుంచును.

మిక్కిలి ఒకరకమైనది. మంచి రుచికరమిది ఎంతెడల యిచ్చినను యితరకంపెను శ్రేష్ఠమైనది చొరకదు. ఎంత కాయ

స్వస్థం చేసెను ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగిన శ్రేష్ఠమైన బానికు. కాడ్ లిన్ క్ నూనె కంపెను శ్రేష్ఠ

మైనది 20 రులము (40 పినములకు సరిపోవు) ఔషధము. యెల ర్వు 2-8-0

KALPATARU AYURVEDIC WORKS,

Head Office - 94, GREY STREET, CALCUTTA.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల
విషయములో గూడ ప్రస్తుత శాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రీజిమరు)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధికెక్కిన విషయాలచే శాస్త్రీయ
ముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శరీరములు పెంచుటకు
గాను మంచివిస్తూవు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలగు
కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును.
దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదినిరలో రూపొందుచున్న
వెంట్రుకలకు రూపొందుకాపాడును, చుండు మొదలగు
దానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండా కాపాడుటయే గాక,
వెంట్రుకలను పట్టునల్లెవృద్ధులుగాను, అందముగాను పెంచును.
అంతయే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదతునకు
చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు
కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు
రసపాదము. దానియొక్క అధికమునకుగాను, చెన్నపురి
ప్రదిర్శనములోను, డిస్టామా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను,
అలహాబాదు ప్రదిర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ ట్రా. 8 బుడ్డు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ ట్రా
పై కామినియా నూనె ప్రతివర్తననివ్వదు, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయించబడును. తేకున్న
సోల్ యోజెంటుస్-ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్నామనీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోడిట్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోడిట్ బహారు అత్తరు, లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది.

ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్ని రుక్కలను మీ చేతి రుమాలుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన
సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క అధికమునకు
కలకత్తా ప్రదిర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్వు 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర ర్వు 0-12-0

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్వు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ యోజెంటుస్:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

126 155 జమ్నామనీదు, బొంబాయి.

The Madras Races 1925-26.

చెన్నపురి పందెములు Notice.

వివరీతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు
వ తెలుపబడిన ప్రకారం స్టూవర్డులుగారు మార్చిరి.

మొదటి ఎక్స్ ప్లా మీటింగు

రెండవదినము 2452

19-12-25 తేది శనివారము

మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము

2 గం-15 నిమిషములకు

మాన స్పోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసలభము! (హాస్టాఖర్చులపై తేకము) సుఖమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైత్యకాకల
కిమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వము, అరుచి, అవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు ఒలకాయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
వేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే నూన్చును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడేమోచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

హాస్టా నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

Zama

ఏజంటు కావలెను

2081

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట,
పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక కక్షణములో పోగొట్టగల
ఖ్యాతిజేందిన "జామాతైలమునకు" సమమును మందు వేరేది
యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను సాందియ్యవచ్చును. బు
డి 1, కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి జూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

యింగ్లీషుమందు పలసరకు సల్ఫూరిక్, నైట్రిక్,

మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు,

నెం. 63 నైనప్పనాయునివీధి, మదరాసు